

Przedmiotowe Zasady Oceniania
Zespół Szkół w Strzegomiu (Technikum i Szkoła Branżowa I Stopnia)
Język polski

Przedmiotowe Zasady Oceniania na lekcjach języka polskiego w Zespole Szkół w Strzegomiu regulują formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów oraz określają zakres procentowy na poszczególne oceny cząstkowe z poszczególnych prac.

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz skala procentowa

1. Podczas zajęć z języka polskiego wiedza i umiejętności są sprawdzane w następujących formach:
test, praca klasowa, sprawdzian, karty pracy, projekty, prezentacje, wypowiedzi ustne, krótkie i długie formy użytkowe.
2. Proponowane formy sprawdzania wiedzy obejmują 4 sprawności językowe: rozumienie, analiza i interpretacja tekstów literackich i tekstów kultury, czytanie ze zrozumieniem, mówienie i pisanie.
3. Prace kontrolne są oceniane zależnie od czasu ich trwania oraz stopnia trudności sprawdzanego materiału.
4. Na pracach kontrolnych całogodzinnych, na których za poszczególne zadania są przyznawane wartości punktowe (prace klasowe, sprawdziany) obowiązuje 15-sto stopniowa skala ocen.
5. Prace kontrolne całogodzinne obejmują zakres wiedzy i umiejętności w zakresie podstawowym.
6. Na pracach kontrolnych całogodzinnych (sprawdziany, prace klasowe, testy podsumowujące rozdział) obowiązuje następująca skala ocen:

	Ocena	Zakres procentowy
1	niedostateczny	0-35
2	niedostateczny +	36-39
3	dopuszczający -	40-44
4	dopuszczający	45-49

5	dopuszczający +	50-55
6	dostateczny -	56-60
7	dostateczny	61-64
8	dostateczny +	65-70
9	dobry -	71-74
10	dobry	75-80
11	dobry +	81-87
12	bardzo dobry -	88-91
13	bardzo dobry	91-95
14	bardzo dobry +	96-99
15	celujący	100%

7. Uczniowie mają możliwość poprawy ocen uzyskanych z prac całogodzinnych.

8. Krótsze prace kontrolne obejmują zakres wiedzy i umiejętności podstawowych.

9. Na krótszych pracach kontrolnych (10-15 minutowe kartkówki, testy, karty pracy) obowiązuje 14-sto stopniowa skala ocen, według poniższej tabeli:

	Ocena	Zakres procentowy
1	niedostateczny	0-45
2	niedostateczny +	46-50
3	dopuszczający -	51-54
4	dopuszczający	55-60

5	dopuszczający +	61-65
6	dostateczny -	66-70
7	dostateczny	71-76
8	dostateczny +	77-81
9	dobry -	82-86
10	dobry	87-92
11	dobry +	93-95
12	bardzo dobry -	96-97
13	bardzo dobry	98-99
14	bardzo dobry +	100%

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Technikum*

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w pierwszym semestrze klasy 1. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

- materiał obligatoryjny
 materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
STAROŻYTNOSĆ – O EPOCE					
2. Fundamenty kultury europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>antyk, klasycyzm, monoteizm i politeizm, judaizm i chrześcijaństwo</i> • określić ramy czasowe epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kręgi kulturowe starożytnej Europy i je scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symboliczne znaczenie Aten, Rzymu i Jerozolimy • wypowiedzieć się na temat greckich filozofów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiadać się na temat fundamentalnej roli starożytności klasycznej w historii kultury europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie prawa rzymskiego dla rozwoju późniejszych kodyfikacji prawnych
3. Grecja, Rzym	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>polis, demokracja, prawo, obywatel</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić złoty wiek Aten • wymienia osiągnięcia starożytnych Greków • wymienia osiągnięcia starożytnych Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice pomiędzy kulturą Grecji i Rzymu • wyjaśnić, na czym polegał antropocentryzm cywilizacji antyku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>kalokagatia</i> • wypowiedzieć się na temat idei kształtujących życie starożytnych 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wpływu starożytności na współczesność
4. Filozofia antyczna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych filozofów starożytnej Grecji: Sokratesa, Platona i Arystotelesa • wyjaśnić etymologię oraz znaczenie słowa <i>filozofia</i> • wyjaśnić pojęcie <i>cnoty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podstawowe założenia filozofii Sokratesa, Platona, Arystotelesa • wymienić najważniejsze założenia szkoły filozoficznej stoików, epikurejczyków i sceptyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegał przełomowy charakter działalności Sokratesa i omówić jego metodę filozoficzną • omówić dualistyczną koncepcję świata według Platona 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ filozofii starożytnych na epoki późniejsze
5. i 6. Sztuka antyku	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać najważniejsze zabytki starożytnej Grecji i Rzymu • wymienić cechy antycznego ideału piękna 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić główne cechy sztuki antycznej • wyjaśnić, jak Grecy rozumieli piękno • wymienić innowacje architektoniczne wprowadzone przez Rzymian 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie harmonii w sztuce antyku • wytłumaczyć, co to jest kanon • objaśnić pojęcie <i>mimesis</i> jako kategorii sztuki antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dzieła sztuki według następujących kryteriów: stosunek do natury, kompozycja, sposób ukazania tematu, kontekst kulturowy i filozoficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić okresy klasycyzm i hellenistyczny w historii sztuki starożytnej Grecji i przyporządkować im konkretne dzieła
7. Teatr antyczny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje literackie i zdefiniować 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić antyczne gatunki dramatyczne: tragedię, 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię narodzin teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę trzech pisarzy w rozwoju dramatu: 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię słowa <i>tragedia</i>

	<p>dramat</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchestrę, proscenium, skene, parodos • wyjaśnić, na czym polegała zasada trzech jedności • wymienić przynajmniej dwa tytuły tragedii Sofoklesa: <i>Król Edyp</i> i <i>Antygona</i> 	<p>komedię i dramat satyrowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać podstawowe elementy budowy teatru greckiego – orchestrę, proscenium, skene, parodos • przedstawić budowę dramatu antycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie posługiwać się pojęciami: <i>dytyramb</i>, <i>koryfeusz</i>, <i>agon</i>, <i>chór</i>, <i>koturny</i>, <i>maska</i>, <i>deus ex machina</i>, <i>amfiteatr</i> 	<p>Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ tragików greckich: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa oraz komediopisarza Arystofanesa na rozwój teatru
STAROŻYTNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
<p>8. Wprowadzenie do literatury starożytnej Grecji i Rzymu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać ze zrozumieniem tekst informacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • referować informacje pozyskane z tekstu informacyjnego • wymienić twórców literatury starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki literatury starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: mit, symbol, <i>sacrum</i>, <i>profanum</i>, rodzaje literackie, epika, liryka, dramat, poezja tyrzejska, anakreontyk, <i>mimesis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podstawowe wątki i tematy podejmowane przez starożytnych twórców literatury
<p>9., 10. i 11. Mitologia grecka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych bogów greckich: Zeus, Posejdon, Hades, Hera, Hestia, Demeter, Afrodyta, Apollo, Ares, Atena, Hermes i Hefajstos • scharakteryzować najważniejszych bogów olimpijskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>mit</i> na tle wierzeń świata starożytnego • odróżnić mit od legendy i baśni • omówić rodzaje mitów: kosmogoniczne, teogoniczne, antropogeniczne oraz genealogiczne, i podać ich konkretne przykłady • wymienić frazeologizmy pochodzące z mitologii i objaśnić ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować mit o Orfeuszu • omówić znaczenie mitów dla starożytnych Greków • omówić kondycję człowieka w starożytnym świecie w świetle mitów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>archetyp</i> w kontekście mitu o Orfeuszu • wskazać archetypy w innych mitach greckich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić antyczne toposy w kulturze współczesnej
<p>12. Konteksty i nawiązania – Zbigniew Herbert, <i>H. E. O.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść tekstu • wskazać narratora • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • wskazać nawiązania do mitu o Orfeuszu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu • omówić rolę nawiązań do mitu o Orfeuszu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować treści symboliczne i metaforyczne utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować role opozycji światła i mroku w kreacji Orfeusza
<p>*13., 14. i 15. Mitologia starożytnych Rzymian</p> <p>UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 <i>Mitologia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować mity rzymskie • scharakteryzować najważniejszych rzymskich bogów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać terminy pochodzące z mitologii rzymskiej obecne we współczesnym języku • wskazać wpływy greckie na mitologię rzymską 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice pomiędzy mitologią grecką a rzymską 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zależności pomiędzy wierzeniami starożytnych Rzymian a ich priorytetami 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rodzaje i znaczenie wpływów na światopogląd starożytnych Rzymian

<i>rzymska została usunięta z listy lektur.</i>					
16. i 17. Homer, <i>Iliada</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Iliady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Iliady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka ukazanego w <i>Iliadzie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję dotyczącą tezy, że <i>Iliada</i> ukazuje tragiczną koncepcję ludzkiego losu
18. Konteksty i nawiązania – George R.R. Martin, <i>Nawalnica mieczy. Krew i złoto</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać we fragmencie cechy powieści <i>fantasy</i> • omówić kompozycję fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragment ze sceną pojedynku opisaną w <i>Iliadzie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację na temat sposobów przedstawiania pojedynków w kulturze
19. Konteksty i nawiązania – <i>Troja</i> w reżyserii Wolfganga Petersena	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu • opisać scenariusz filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów filmu • omówić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia bohaterów • porównać treść filmu z treścią mitu trojańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat środków filmowych użytych w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat rzetelności i jakości filmu
20. Homer, <i>Odyseja</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję • wskazać i omówić archetypy obecne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka i jego losu ukazanego w <i>Odysei</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawiania motywu wędrówki w kulturze
21. i 22. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
23., 24., 25. i 26. <i>Antygona</i> Sofoklesa	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Antygonę</i> Sofoklesa • wymienić racje Kreona i racje Antygony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście elementy budowy dramatu antycznego • omówić zasadę trzech jedności na przykładzie utworu Sofoklesa • scharakteryzować głównych bohaterów • wymienić funkcje chóru w dramacie antycznym na przykładach z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć tragizm w kontekście utworu • na przykładzie działań Kreona określić funkcjonowanie ironii tragicznej • przedstawić istotę winy tragicznej w odniesieniu do losów głównych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować koncepcję człowieka i losu w świecie starożytnych Greków, odnosząc się do <i>Antygony</i> • posługiwać się pojęciem <i>hybris</i> przy charakteryzowaniu postaci Kreona i Antygony • objaśnić zagadnienie <i>katharsis</i> jako jednej z podstawowych kategorii tragedii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • streścić mit o rodzie Labdakidów • wyjaśnić, na czym polega zasada <i>decorum</i> na przykładzie <i>Antygony</i>
*27., 28. i 29. Arystofanes, <i>Chmury</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść komedii Arystofanesa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Chmur</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konflikt racji w <i>Chmurach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat antycznego sporu filozofii z 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawienia

	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów komedii • wymienić elementy składające się na komizm utworu • wskazać w utworze cechy komedii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia Sokratesa 	poezją	poglądów Sokratesa
30. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
*31. Platon, <i>Państwo</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegało państwo idealne według Platona • opisać, jak według Platona wygląda poznawanie prawdy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie opowieści o jaskini • omówić relacje pomiędzy rzeczywistością materialną a idealną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję dialogu dla wymowy fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat koncepcji przedstawionej przez Platona
*32. Najstarsza teoria literatury – <i>Poetyka</i> Arystotelesa	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>poetyka normatywna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • wymienić najważniejsze założenia <i>Poetyki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>mimesis</i> • wyjaśnić, na czym polega epizodyczność fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić sposoby wywołania <i>katharsis</i> • omówić funkcję mitów w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję poetyki normatywnej w procesie twórczym
*33. O sile argumentów – <i>Retoryka</i> Arystotelesa	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • wymienić cechy wypowiedzi retorycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić trzy grupy środków, za pomocą których mówca może przekonać kogoś do swojej racji 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować wypowiedź retoryczną według wskazówek Arystotelesa 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przydatności retoryki w różnych sytuacjach
34. Nieśmiertelność poety – liryka Horacego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postać Horacego • wyjaśnić pochodzenie pojęcia <i>mecenas sztuki</i> w nawiązaniu do biografii Horacego • wyjaśnić pojęcie <i>horacjanizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy charakterystyczne pieśni • rozpoznać rodzaj liryki omawianych utworów, jego adresata, sposób kreacji podmiotu lirycznego i sytuacji lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworów • umieścić treść utworu w kontekście poznanych filozofii • wskazać środki wyrazu artystycznego zastosowane w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza Horacego 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
35. Poeta w świecie współczesnym – <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać topos literacki obecny w wierszu • wskazać środki językowe zastosowane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować problem zaprezentowany w wierszu • interpretować tytuł utworu • omówić funkcję środków językowych zastosowanych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dialogu z tradycją zaprezentowanego w wierszu • interpretować utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat dwóch wizji sztuki: Horacego i Różewicza
*36. i 37. Mitologiczne początki	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację Eneasa i Dydony w kontekście 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać Eneasa i Odyseusza

Rzymu – <i>Eneida</i> Wergiliusza	<ul style="list-style-type: none"> wymienić głównych bohaterów <i>Eneidy</i> przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję <i>Eneidy</i> 	utworu <ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe zastosowane w utworze i omówić ich funkcję 	priorytetów starożytnych Rzymian	
*38. <i>Eneida</i> z innego punktu widzenia – <i>Lawinia</i> Ursuli Le Guin	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu omówić świat przedstawiony wskazać narratora 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentu wypowiedzieć się na temat funkcji narracji pierwszoosobowej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić problematykę fragmentu omówić sposób reinterpretacji mitu omówić portret psychologiczny bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować fragment w kontekście krytyki feministycznej 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawiania kobiet w kulturze
STAROŻYTNOŚĆ – NAUKA O JĘZYKU					
39. Język a inne systemy znaków	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje znaków definiować znaki naturalne i konwencjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić język jako system znaków 	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się różnymi kodami ikonicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> porównać różne formy przekazywania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny nieporozumień językowych
40. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenie umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań rozróżnia rodzaje kodów (języków) 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> sprawnie posługiwać się językiem
STAROŻYTNOŚĆ – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
41. Wypowiedź argumentacyjna	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić strukturę wypowiedzi argumentacyjnej wymienić rodzaje argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby budowania spójności między zdaniami rozwinąć zaproponowaną argumentację 	<ul style="list-style-type: none"> zaproponować argumenty do podanej tezy i podeprzeć je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować spójną, poprawną i przekonującą wypowiedź argumentacyjną 	
42. Jak skutecznie przemawiać?	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić strukturę przemówienia wymienić środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zależności pomiędzy sposobem budowania przemówienia a sytuacją komunikacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> budować przemówienie podążając za wskazówkami 	<ul style="list-style-type: none"> wygłosić spójne przemówienie dostosowane do sytuacji komunikacyjnej 	
STAROŻYTNOŚĆ – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
43. i 44. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BIBLIA – O EPOCE					
45. Biblia – wiadomości wstępne	<ul style="list-style-type: none"> wymienić religie, wywodzące się z Biblii określić podstawowe podobieństwa i różnice pomiędzy judaizmem a chrześcijaństwem 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie <i>Testament</i> w odniesieniu do Biblii przedstawić podział ksiąg biblijnych i podać przykłady wyjaśnić pojęcia: <i>kanon</i>, <i>apokryf</i> podać przykłady frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różnice między Starym a Nowym Testamentem wyjaśnić, czym są Ewangelie i wymienić ewangelistów wymienić przekłady Biblii wymienić cechy stylu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli Biblii w kulturze omówić funkcje Biblii – sakralną, poznawczą i estetyczną 	<ul style="list-style-type: none"> wyczerpująco opisać jedną z religii, wywodzących się z Biblii wymienić święte księgi innych religii

		wywodzących się z Biblii	biblijnego		
BIBLIA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
46. Księga Rodzaju – dzieje początków świata i ludzkości	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować powstanie świata i człowieka według Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>zakazany owoc</i> • zdefiniować pojęcia: <i>genesis, patriarcha</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać biblijny opis stworzenia świata i człowieka z opisem mitologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować opowieść o zerwaniu owocu z drzewa zakazanego (grzechu pierworodnym) 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować wypowiedź na temat wolnej woli w kontekście opowieści o grzechu pierworodnym
47. Konteksty i nawiązania – <i>Co się naprawdę zdarzyło w ogrodzie Eden</i> Harolda S. Kushnera	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu Harolda Kushnera • zrelacjonować treść historii o grzechu pierworodnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa i różnice, które autor eseju dostrzega między ludźmi a zwierzętami 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję pytań w tekście Harolda Kushnera • porównać autorską interpretację historii biblijnej z interpretacją kanoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat autorskiej interpretacji historii o grzechu pierworodnym 	
48. Konteksty i nawiązania – <i>Prawiek i inne czasy</i> Olgi Tokarczuk	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne we fragmencie • wskazać motywy biblijne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cel gry opisaną we fragmencie • przedstawić problematykę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować treści niedosłowne fragmentu • wypowiedzieć się na temat funkcji mitu kosmogonicznego w życiu wspólnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać szerokie konteksty i nawiązania
49. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
50. Rozważania o cierpieniu – Księga Hioba	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć historię Hioba • przedstawić kompozycję Księgi Hioba 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Hioba • omówić relacje między Hiobem a Bogiem na podstawie fragmentu Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować przemianę postawy Hioba po rozmowie z Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia i zgody Boga na istnienie zła (teodycei) 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawiania cierpienia w kulturze popularnej • interpretować obraz Léona Bonnata w kontekście historii Hioba
51. Dociekanie sensu ludzkiego życia w Księdze Koheleta	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim był Kohelet • zrelacjonować fragment 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne użyte we fragmencie • wskazać rady Koheleta, jak należy przeżywać swój los 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków stylistycznych użytych we fragmencie • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować teologiczną wymowę Księgi Koheleta • wskazać podobieństwa pomiędzy radami Koheleta a radami greckich filozofów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Adriaena van Utrechta w kontekście omawianego utworu
52. Poezja biblijna – Księga Psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować psalmy do liryki • określić rodzaj liryki oraz nadawcę i adresata psalmów • definiować pojęcia: <i>psalm, psalterz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • sklasyfikować psalmy według poznanych kryteriów • podać przykłady paralelizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat związku psalmów z muzyką • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w psalmach i omówić ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Boga wyłaniający się z psalmów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać tłumaczenia psalmów (z Biblii Tysiąclecia, Jana Kochanowskiego i Czesława Miłosza)
53. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			filozoficzny, egzystencjalny		
54. Konteksty i nawiązania – Wojciech Wencel, <i>Psalm</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić, jakimi środkami językowymi został osiągnięty patos w wierszu • określić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić koncepcję Boga i człowieka przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać szerokie konteksty i nawiązania
55. Biblijne oblicza miłości – Pieśń nad Pieśniami	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić przynależność Pieśni do liryki • zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować relacje między Oblubieńcem a Oblubienicą • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcie <i>miłość zmysłowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić oddziaływanie Pieśni na zmysły, podając cytaty z tekstu • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w Pieśni i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przynależności Pieśni do kanonu biblijnego • wypowiedzieć się na temat alegorycznej interpretacji Pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opis miłości zaprezentowany w Pieśni z wybranymi utworami miłosnymi z kręgu popkultury • opisać Oblubienicę z obrazu Rossetiego i porównać ją z literackim pierwowzorem postaci w Biblii
56. Wizja końca świata w Apokalipsie św. Jana	<ul style="list-style-type: none"> • streścić Księgę Apokalipsy na podstawie przeczytanych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać jeźdźców Apokalipsy i scharakteryzować ich na podstawie ryciny Albrechta Dürera • zdefiniować pojęcie <i>eschatologii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne cechy stylu Apokalipsy • interpretować symbole i alegorie, znajdujące się w omawianych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobów obrazowania i wywoływania nastroju grozy w Apokalipsie • porównać biblijną Apokalipsę z innymi przedstawieniami końca świata 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć w formie pisemnej analizę porównawczą Apokalipsy i dowolnego dzieła prezentującego koniec świata (literackiego, malarskiego bądź filmowego)
57. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
58. Konteksty i nawiązania – Cormac McCarthy, <i>Droga</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tekstu • wyjaśnić pojęcie <i>postapokaliptyczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać rzeczywistość opisaną we fragmentach z Apokalipsą św. Jana 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przesłanie płynące z tekstu • analizować postawy i emocje bohaterów w obliczu katastrofy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybrany tekst kultury opisujący rzeczywistość postapokaliptyczną
59. Filmowe nawiązanie do Biblii – <i>Dekalog I</i> Krzysztofa Kieślowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję o postawie filmowego Krzysztofa 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat dialogów, narracji i kadrowania w filmie • analizować rolę przypadku w konstrukcji fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować postać graną w filmie przez Artura Barcisia • podjąć dyskusję na temat hierarchii wartości we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat innego filmu z cyklu <i>Dekalog</i>
BIBLIA – NAUKA O JEZYKU					
60. Akt komunikacji językowej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować akt komunikacji językowej • wymienić, co składa się na akt komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co należy zrobić, aby komunikat był dobrze zrozumiany 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję mowy ciała w procesie komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ sytuacji społecznej na jakość aktu komunikacji 	

61. Informacja, prośba czy zakłęcie? Funkcje wypowiedzi.	<ul style="list-style-type: none"> wymienić funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować poszczególne funkcje wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcje dominujące w danej wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać w tekście przykłady poszczególnych funkcji wypowiedzi 	
BIBLIA – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
62. Jak napisać plan twórczy i odtwórczy tekstu?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje planów wymienić cechy dobrze przygotowanego planu 	<ul style="list-style-type: none"> przeredagować podany plan 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan odtwórczy tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan twórczy tekstu 	
BIBLIA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
63. i 64. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
ŚREDNIOWIECZE – O EPOCE					
65. Średniowiecze – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić etymologię nazwy epoki wymienić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza wyjaśnić pojęcia: <i>teocentryzm, feudalizm</i> wymienić fazy średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza wymienić średniowieczne wzorce osobowe porównać ramy czasowe średniowiecza polskiego i europejskiego scharakteryzować średniowieczny system szkolny wyjaśnić pojęcie: <i>Biblia pauperum</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować specyfikę periodyzacji polskiego średniowiecza omówić średniowieczny uniwersalizm, teocentryzm oraz dualizm 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować rolę karnawału 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wpływ antyku i kultury arabskiej na średniowiecze
66. i 67. Sztuka średniowieczna	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać najważniejsze zabytki polskiego i europejskiego średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić podstawowe cechy stylu romańskiego i gotyckiego podać przykłady zabytków polskiego i europejskiego średniowiecza posługiwać się następującymi terminami: <i>plaskorzeźba, rzeźba pełnofigurowa, fresk, pieta, ikona, nawa, ołtarz, prezbiterium, apsyda, katedra, przypora, rozeta, witraż, portal</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić i zilustrować przykładami parenetyczny i anonimowy charakter sztuki średniowiecznej omówić alegorię i podać jej przykłady posługiwać się następującymi terminami: <i>simultanimizm, iluminatorstwo, miniatura, chorał, bazylika</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować średniowieczne dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić styl romański od gotyckiego wymienić cechy stylu bizantyjskiego i podać jego przykłady wypowiedzieć się na temat muzyki średniowiecznej

68. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
ŚREDNIOWIECZE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
69. <i>Bogurodzica</i> – najstarszy polski utwór poetycki	• przeczytać ze zrozumieniem <i>Bogurodzicę</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• rozpoznać podmiot liryczny oraz adresata utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe	• omówić kompozycję utworu • omówić funkcję <i>Bogurodzicy</i> w średniowiecznej Polsce	• odnaleźć w treści <i>Bogurodzicy</i> motyw <i>deesis</i> i odnieść go do sztuk plastycznych • omówić formę wiersza	• wskazać podobieństwa między motywem <i>deesis</i> i przedstawionym na ikonie
70. Ludzki wymiar cierpienia Matki Boskiej w <i>Lamencie świętokrzyskim</i>	• zrelacjonować treść <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• określić sytuację liryczną, podmiot liryczny i adresatów utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe	• scharakteryzować Maryję jako matkę • omówić motyw <i>Stabat mater</i> w wierszu	• porównać obrazy Maryi z <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> i z <i>Bogurodzicy</i>	• porównać obrazy mężczy Pańskiej przedstawione w <i>Lamencie świętokrzyskim</i> i na obrazie Grünewalda • wypowiedzieć się na temat obrazu Żydów w tekście <i>Lamentu</i>
71. Średniowieczny ideał ascety – <i>Legenda o św. Aleksym</i>	• streścić żywot św. Aleksego • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• scharakteryzować świętego jako ascetę • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i słowotwórcze	• wskazać w tekście typowe elementy legendy hagiograficznej	• podjąć dyskusję na temat aktualności ascezy oraz sensu takiej drogi do świętości • omówić parenetyczny charakter utworu	• opisać inne przykłady ascezy średniowiecznej • omówić rolę świętych w życiu ludzi średniowiecza
72. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• porządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
73. Konteksty i nawiązania – <i>Opowieść małżonki świętego Aleksiego</i> Kazimiery Iłłakowiczówny	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • rozpoznać kontekst literacki wiersza	• określić typ liryki • scharakteryzować podmiot liryczny i adresata utworu	• porównać legendę średniowieczną z poetyckim komentarzem współczesnej poetki	• omówić kontekst kulturowy wykorzystany w wierszu	• stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza
74. Motyw tańca śmierci w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	• streścić utwór • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• opisać obraz śmierci przedstawiony w utworze, posługując się przy tym terminem <i>alegoria</i> • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe	• omówić motyw <i>danse macabre</i> • wyjaśnić przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcia: <i>memento</i>	• na podstawie lektury omówić światopogląd ludzi średniowiecza • omówić utwór jako satyrę społeczną • wypowiedzieć się na temat „czarnej śmierci” w	• porównać motyw <i>danse macabre</i> przedstawiony w <i>Rozmowie</i> z jego ujęciem na obrazie Bernta Notkego

			<i>mori i ars moriendi</i>	średniowieczu	
75. Konteksty i nawiązania – <i>Śmierć i co potem</i> Terry’ego Pratcheta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów • omówić zachowanie bohatera w chwili śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pogląd Śmierci na przemiany cywilizacyjne • porównać sposób przedstawienia śmierci w utworze Terry’ego Pratcheta i w <i>Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalną wymowę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić alegoryczny obraz śmierci w innych tekstach kultury
*76. Tryumf śmierci w <i>Siódmej pieczęci</i> Igmara Bermana	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść filmu • odnaleźć nawiązania do kultury i obyczajowości średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł i wyjaśnić jego funkcję • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcia: <i>personifikacja, taniec śmierci</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w filmie konwencję moralitetu i ją omówić • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcie <i>teodycea</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować przesłanie filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
77. Świętość afirmacyjna – św. Franciszek	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • opisać postać św. Franciszka z Asyżu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać postawy dwóch świętych: św. Franciszka i św. Aleksego • wyjaśnić reakcję zwierząt na słowa św. Franciszka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę utworu • omówić funkcję elementów fantastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować metaforyczne znaczenie utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>franciszkanizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować scenę z życia św. Franciszka ukazaną na fresku Giotto
78. Konteksty i nawiązania – <i>Imię róży</i> Umberto Eco	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać dwie wersje historii o kazaniu św. Franciszka do ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać problemy społeczne poruszone we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić uniwersalne problemy poruszone we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli autorytetów
79. Ideał rycerza – <i>Pieśń o Rolandzie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Pieśni o Rolandzie</i> • scharakteryzować Rolanda • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Rolanda jako wzorzec osobowy rycerza • wskazać w utworze cechy eposu rycerskiego • omówić elementy <i>ars moriendi</i> obecne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić symbole obecne w pieśni • porównać wzorzec wojownika współczesnego ze średniowiecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przykłady współczesnych wzorców osobowych
*80. Filozofia średniowieczna – <i>Wyznania</i> św. Augustyna	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment <i>Wyznań</i> św. Augustyna • przybliżyć postać św. Augustyna 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Wyznań</i> • wymienić podstawowe założenia filozofii św. Augustyna • wyjaśnić pojęcia: <i>asceza, iluminacja, dualizm duszy i ciała</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić naturę i pochodzenie zła 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wyjaśnienie obecności zła w świecie zawarte w Księdze Hioba z interpretacją tego problemu w <i>Wyznaniach</i> św. Augustyna 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Fra Angelico w kontekście fragmentu
*81. Filozofia średniowieczna – <i>Summa teologiczna</i> św. Tomasza z Akwinu	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragmenty <i>Summy teologicznej</i> • przybliżyć postać św. Tomasza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić podstawowe założenia filozofii św. Tomasza • wyjaśnić pojęcie: <i>scholastyka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega opisany w tekście dowód na istnienie Boga • wyjaśnić, na czym polega scholastyczny sposób myślenia 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zastosowanej przez św. Tomasza argumentacji • porównać filozofię św. Tomasza i św. Augustyna 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poglądów głoszonych przez św. Augustyna i Tomasza

82. Średniowieczna miłość – <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • streścić podany fragment <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> • wymienić najważniejszych bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • sformułować zasady miłości dworskiej • omówić etos rycerski na przykładzie Tristana 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić funkcję fantastyki w utworze • wyjaśnić, na czym polega tragizm Tristana i Izoldy 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować specyfikę uczucia łączącego Tristana i Izoldę • wypowiedzieć się na temat obyczajowości średniowiecznej na podstawie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić topos nieszczęśliwej miłości na wybranym przykładzie z kultury współczesnej
83. Konteksty i nawiązania – Halina Poświatowska, *** [<i>tutaj leży Izolda...</i>]	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację liryczną w wierszu • omówić aluzję literacką zastosowaną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować wiersz • wskazać i omówić konteksty interpretacyjne • porównać przesłanie wiersza i przesłanie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • napisać analizę i interpretację wiersza, uwzględniając konteksty
84. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
85. Historiografia polska w średniowieczu – <i>Kronika polska</i> Galla Anonima	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie <i>kroniki</i> • zrelacjonować treść fragmentów • opisać obowiązki króla przedstawione przez kronikarza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • zdefiniować pojęcie <i>historiografii</i> • zaprezentować wzorzec władcy na podstawie charakterystyki Bolesława Chrobrego pióra Galla Anonima 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dzieła polskiej historiografii średniowiecznej • wypowiedzieć się na temat <i>Kroniki polskiej</i> jako źródła historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stosunków społecznych i obyczajowości w średniowiecznej Polsce na podstawie <i>Kroniki polskiej</i> • omówić uwarunkowania historyczne początków piśmiennictwa polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wizerunku współczesnych władców w mediach
*86. Testament poetki François Villona UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 <i>Wielki testament Villona</i> został usunięty z listy lektur.	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować życiorys Villona stanowiący kanwę utworu • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać nadawcę i adresata ballady 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • wyjaśnić pojęcie – <i>testament poetki</i> • wskazać środki językowe użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych użytych w utworze • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz przemijania zawarty w <i>Wielkim Testamencie</i> • wypowiedzieć się na temat refleksji odnośnie ludzkiego życia zawartych w <i>Wielkim testamencie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
87. Podróż po zaświatach – <i>Boska Komedia</i> Dantego Alighieri	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić fabułę całego utworu • wymienić przewodników Dantego po zaświatach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę <i>Boskiej komedii</i> • wyjaśnić tajemnicę tytułu • scharakteryzować narratorkę • omówić kompozycję poematu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu • zinterpretować alegorie obecne w poemacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu obrazowania w utworze • wskazać źródła kulturowe, z których czerpał Dante 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Dante uczynił swoim przewodnikiem Wergiliusza

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>poemat epicki, summa</i> 			
ŚREDNIOWIECZE – NAUKA O JEZYKU					
88. Od słowa do zdania. Czym jest gramatyka?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić działy gramatyki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować działy gramatyki 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać błędy we wskazanych wypowiedziach i określać rodzaj błędu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję poszczególnych działów gramatyki w budowaniu wypowiedzi 	
*89. Jak powstał i jak rozwijał się język polski?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>język praindoeuropejski</i> • wymienić grupy języków słowiańskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać języki należące do poszczególnych grup języków słowiańskich • wskazać zmiany kształtujące system gramatyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zmiany kształtujące system gramatyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić procesy językowe, które ukształtowały podane słowa i zwroty • wskazać w dziełach kultury dawnej dowody na zmiany językowe 	
ŚREDNIOWIECZE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
90. Jak robić notatki?	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować notatkę syntetyzującą • wymienić formy notatki syntetyzującej 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować rodzaje notatek 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować notatkę syntetyzującą 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje notatkę syntetyzującą w formie mapy myśli 	
ŚREDNIOWIECZE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
91. i 92. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
RENEZANS – O EPOCE					
1. i 2. U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w Europie • wymienić umowną datę początku renesansu w Polsce • wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki • wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra • dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej przyczyny • opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoce • wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem • wymienić wyznania protestanckie • wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu • wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki • wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce • objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu
3. i 4. Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać dzieła sztuki renesansowej • wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnić je na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej • opisać twórczość 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować renesansowe dzieło sztuki • analizować wpływ antyku na sztukę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać twórczość renesansowych artystów północnych • analizować i oceniać dzieła

		<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować dzieła polskiego renesansu • wyjaśnić pojęcia: <i>akt</i>, <i>portret</i>, <i>perspektywa</i>, <i>scenka rodzajowa</i>, <i>krużganki</i>, <i>miasto idealne</i> 	najważniejszych artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli)		renesansowe <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki renesansowej
5. <i>Mona Lisa</i> a sztuka ulicy	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • wskazać pierwowzór obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję obrazu • porównać z obrazem Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję obrazu w kontekście banknotu jednodolarowego 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić inne dzieła wchodzące w dialog z dziełem Leonarda da Vinci
RENEANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. Wzorcowy obraz szlacheckiego życia – <i>Żywot człowieka poczciwego</i> Mikołaja Reja	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać adresata utworu • wypowiedzieć się na temat Mikołaja Reja 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Żywota człowieka poczciwego</i> • scharakteryzować tytułową postać • wskazać środki językowe zastosowane we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmencie • wymienić i omówić cechy idealnego szlachcica 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz świata przedstawiony we fragmencie • wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat kontekstu społecznego
7. Poezja religijna Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić gatunek utworu i wskazać na jego pochodzenie • omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać interpretacji wiersza • zanalizować renesansowy charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych • rozpoznać rodzaj wersyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie indywidualnych poszukiwań, wyjaśnić pojęcie <i>deus artifex</i> i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego • skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela
8. i 9. Świat myśli Jana Kochanowskiego, utrwalony w <i>Pieśniach</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Pieśni: IX, XXIV, V</i> • zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego • omówić kompozycję wierszy • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego • wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm</i>, <i>cnota</i>, <i>fortuna</i>, <i>stoicyzm</i>, <i>epikureizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć i omówić wątki horacjańskie w utworach Jana Kochanowskiego • zanalizować wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu • zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać wnikliwej analizy i interpretacji utworów • wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Pieśń XXIV z Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego
10. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
11., 12. i 13. „Żaden ojciec podobno barziej nie miłował. Dziecięcia” – o Trenach Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść podanych trenów • zdefiniować tren 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk • odczytać odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna, liryka żałobna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji trenów • określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury
14. O śmierci ponad epokami – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego • w kontekście wiersza wyjaśnić etymologię imienia <i>Zofia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pracę pisemną, w której dokona analizy porównawczej wierszy: [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego i <i>Trenu XIX</i> Jana Kochanowskiego
15. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
*16. <i>Treny</i> jako cykl poetycki	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> • wskazać inspiracje mitologiczne i biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Treny</i> jako świadomą kreację artystyczną • wskazać elementy renesansowe w cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Trenów</i>
17. Artystyczna parafraza psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść psalmów • zdefiniować psalm • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego w psalmach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnić pojęcia: <i>translatoryka, humanizm chrześcijański, poeta doctus</i> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia • omówić obraz Boga i człowieka wyłaniający się z psalmów • porównać wybrane tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w Biblii Tysiąclecia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalny charakter tłumaczenia • podjąć dyskusję na temat granic wolności tłumacza 	
18., 19. i 20. Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i> (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić problematykę utworu • przedstawić konflikt 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sztukę poetycki pieśni chóru • opisać aluzje do realiów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Odprawy posłów greckich</i>

		bohaterów	postaw	XVI-wiecznej Polski w utworze	
21. Podsumowanie wiadomości na temat Jana	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Jana Kochanowskiego wymienić omawiane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
22. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
23. <i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> umieścić <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym wskazać w tekście wątki biblijne wyjaśnić pojęcia: <i>anarchia szlachecka, złota wolność, tolerancja religijna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście środki retoryczne i omówić ich funkcję scharakteryzować stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we współczesnym społeczeństwie polskim skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować obraz Jana Matejki
24. Ironicznie o miłości ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat roli miłości do ojczyzny w procesie wychowawczym
*25. <i>Żywoty świętych</i> Piotra Skargi UWAGA! Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 pozycja <i>Żywoty świętych</i> Piotra Skargi została usunięta z listy lektur.	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję <i>Żywotów świętych</i> wyjaśnić pojęcie: <i>hagiografia</i> scharakteryzować bohatera fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty i nawiązania
*26. i 27. <i>Świat na opak – Gargantua i Pantagruel</i> François Rabelais'ego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów omówić genezę utworu omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu wyjaśnić pojęcie: <i>parodia</i> scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić alegoryczny sens fragmentów przedstawić problematykę fragmentów omówić elementy parodii 	<ul style="list-style-type: none"> analizować język fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat roli śmiechu w życiu człowieka

*28. W idealnym państwie – <i>Utopia</i> Tomasa Morusa	• zrelacjonować treść fragmentu • przedstawić genezę utworu	• omówić kompozycję dzieła • wskazać prawa i obowiązki mieszkańców Utopii	• wskazać cechy idealnego państwa	• przedstawić motyw utopii dawniej i dziś • wyjaśnić, na czym polega antyutopia i podać przykłady	• podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w dziele Morusa
*29. Antyutopijna wizja przyszłości – <i>Nowy wspaniały świat</i> Aldousa Huxleya	• zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>antyutopia</i>	• wyjaśnić cel działań przedstawionych we fragmencie	• omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utopią i antyutopią na przykładzie <i>Utopii</i> Tomasa Morusa i <i>Nowego wspaniałego świata</i> Aldousa Huxleya	• podjąć dyskusję na temat wartości istotnych dla Republiki Świata	• podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność
*30. <i>Próby</i> Michela de Montaigne'a	• zrelacjonować treść fragmentów	• przedstawić kompozycję <i>Prób</i> • wskazać problemy poruszone w tekście	• omówić <i>Próby</i> jako przykład eseistyki	• wskazać teksty świadczące o subiektywnym charakterze tekstu	• wskazać przykłady sentencji we fragmencie i rozwinąć zawarte w niej myśli
31. Filmowy obraz nocy św. Bartłomieja – <i>Królowa Margot</i> Patrice'a Chéreau	• opisać relacje przedstawione w filmie panujące na dworze francuskim	• omówić wycinek historii Francji stanowiący tło wydarzeń rozgrywających się w filmie	• analizować pobudki kierujące tytułową bohaterką filmu	• rozważyć problem zła w człowieku na podstawie fabuły filmu	• przywołać szerokie konteksty i nawiązania
RENEANS – NAUKA O JĘZYKU					
*32. Podstawowe zasady polskiej pisowni: fonetyczna, morfologiczna, historyczna i konwencjonalna	• wyjaśnić pojęcie: <i>ortografia</i> • wymienić zasady rządzące ortografią	• scharakteryzować zasady rządzące ortografią	• wskazać zasady pisowni regulujące zapis podanych wyrazów	• wyjaśnić cel stworzenia zasad ortograficznych	
33. Kiedy używamy wielkich, a kiedy – małych liter?	• wymienić powody stosowania wielkiej litery	• przedstawić reguły pisowni wielką literą	• uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach • podać przykłady wyjątków	• omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim	
34. Łącznie czy rozdzielnie? Pisownia partykuł <i>nie</i> i <i>by</i>	• wymienić części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy łącznie oraz części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy rozdzielnie	• wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni partykuły <i>by</i>	• uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w podanych przykładach	• uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w tekście poetyckim	
35. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
RENEANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
36. Streszczenie a parafraza	• zdefiniować pojęcia: <i>streszczenie</i> i <i>parafraza</i>	• przedstawić proces tworzenia streszczeń	• wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą	• dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów	
RENEANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
37. i 38. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

				porównać	
BAROK – O EPOCE					
39. Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe polskiego baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna</i>, <i>kontrreformacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: <i>sarmatyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki
40. i 41. Sztuka baroku	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach • wymienić najważniejszych twórców okresu baroku • wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej • scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami • przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku • wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rolę Kościoła jako mecenas sztuki • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej
42. Konteksty i nawiązania: <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu • opisać proces powstawania dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować postać służącej Griet 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i ocenić kreację Scarlett Johanson 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
43. i 44. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworów • określić funkcję środków stylistycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji utworów • porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia • skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In ictu oculi</i>
45. Poezja Daniela Naborowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wiersze • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę • odnaleźć w wierszach cechy literatury 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków stylistycznych w wierszach • omówić koncept w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> • wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz • dokonać analizy i interpretacji utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i>

		metafizycznej • odnaleźć w wierszach cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować • wskazać środki stylistyczne	wierszu <i>Krótkość żywota</i>		
46. Barok w poezji współczesnej – Jarosław Marek Rymkiewicz, Róża oddana Danielowi Naborowskiemu	• zrelacjonować treść wiersza • wyjaśnić pojęcie: <i>anafora</i>	• określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz • wskazać podobieństwa pomiędzy wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego	• wykazać się znajomością topiki barokowej i wskazać, które toposy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza • omówić symbolikę róży w naszej kulturze • omówić funkcję anafory	• porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji • dokonać analizy i interpretacji wiersza	• przygotować prezentację, dotyczącą obecności toposu róży w literaturze i sztuce
47. Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	• na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować sonet • zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie	• wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> • wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworze	• zdefiniować pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję środków stylistycznych zastosowanych w utworze	• dokonać analizy i interpretacji wierszy • podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i>	• skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci
48. Barok w poezji współczesnej – Stanisław Grochowiak, ***[<i>Dla zakochanych to samo staranie...</i>]	• wyjaśnić pojęcie: <i>erotyk</i>	• wskazać środki językowe • wskazać podobieństwa związane z doświadczeniem miłości i śmierci	• określić problematykę wiersza • omówić funkcję środków stylistycznych • omówić podobieństwa pomiędzy wierszem Grochowiaka a utworami Morsztyna	• dokonać analizy i interpretacji wiersza	
49. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
50. Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska	• zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić kluczowe fakty biografii Jana Chryzostoma Paska	• scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty • na podstawie utworu Jana Chryzostoma Paska zdefiniować pamiętnik	• omówić kompozycję <i>Pamiętników</i> • wskazać w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej i je omówić	• analizować styl i język <i>Pamiętników</i>	• podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków
51.	• przetwarzać i porządkować	• rozpoznać główny problem	• sformułować argumenty	• zaprezentować i uzasadnić	• podjąć polemikę

Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	informacje zawarte w tekście	w tekście	potwierdzające stanowisko autora	własne sądy	
52. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
53. William Szekspir i jego czasy	• zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira	• wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira • przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego	• przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii	• omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira	
54., 55., 56., 57. i 58. <i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira (lektura)	• streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu	• scharakteryzować bohaterów dzieła • wskazać nawiązania do reguł starożytnych • omówić kompozycję utworu	• omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych bohaterów • wskazać cechy dramatu szekspirowskiego	• analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła	• omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła Szekspira
59., 60., 61., 62. i 63. <i>Makbet</i> Williama Szekspira (lektura)	• streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu	• scharakteryzować głównych bohaterów tragedii • wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie	• analizować pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów • określić rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie • określić funkcję fantastyki w utworze • określić funkcję elementów humorystycznych w utworze	• analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira • wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira • zdefiniować tragizm w utworze • analizować kreację Lady Makbet	• omówić wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i skonfrontować ją z tekstem dramatu
64. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora	• zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
65. <i>Makbet</i> współcześnie	• zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wyjaśnić, czym jest <i>Projekt Szekspir</i>	• scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać elementy fabuły <i>Makbeta</i> Williama Szekspira	• porównać fragmenty powieści z dramatem Williama Szekspira	• podjąć dyskusję na temat uniwersalności twórczości Williama Szekspira	
*66., 67., 68., 69. i 70. <i>Hamlet</i> Williama Szekspira	• streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu	• scharakteryzować bohaterów tragedii • omówić relacje między bohaterami • przedstawić różne sposoby sprawowania władzy w <i>Hamlecie</i>	• omówić wątki wanitatywne w <i>Hamlecie</i> • omówić różne sposoby realizacji nakazu zemsty w <i>Hamlecie</i> • omówić przyczyny obłędu Ofelii	• analizować przyczyny zachowań Hamleta • dokonać analizy i interpretacji monologów Hamleta	• przedstawić i omówić wybraną adaptację filmową <i>Hamleta</i>
*71. Ćwiczenie umiejętności –	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji	• zinterpretować tekst według podanych	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki,	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst

interpretacja tekstu	tekstów	wskazówek	historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
*72. <i>Tren Fortynbrasa</i> Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i omówić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać nawiązania do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira scharakteryzować Hamleta i Fortynbrasa wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić problematykę utworu omówić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy i interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat prezentowanych postaw
73. William Szekspir – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira wymienić omawiane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira
74., 75. i 76. <i>Skapiec</i> Moliera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu wymienić bohaterów dzieła wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje komizmu omówić <i>Skapca</i> jako komedię charakterów omówić obyczajowość przedstawioną w dramacie omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić problematykę utworu omówić rolę didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> analizować język utworu podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu
BAROK – NAUKA O JEZYKU					
77. Pisownia <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
78. Kiedy piszemy <i>q</i> i <i>ę</i> , a kiedy <i>-om, on, em, en</i> ?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę, om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę, om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
79. Pisownia przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
BAROK – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
80. Interpretacja tekstu literackiego	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>interpretacja</i> wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej omówić budowę akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> formułować tezę interpretacyjną wskazać konteksty interpretacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną 	
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
81. i 82. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać

				• uogólnić, podsumować i porównać	problemy badawcze
OŚWIECENIE – O EPOCE					
83. Oświecenie w Europie i Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawić periodyzację polskiego oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać światopogląd ludzi oświecenia • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich • wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i> • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu • wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke’a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau • scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne • analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie
84. i 85. Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w malarstwie i rzeźbie • wskazać na przykładach cechy stylu rokoko 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy stylu klasycystycznego • wymienić cechy stylu rokoko • omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów • analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia
86. Opowieść o genialnym muzyku – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • oceniać zachowanie Mozarta oraz w tym kontekście wypowiadać się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kondycję artysty w XVIII wieku
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
87. Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działalność publicystyczną Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działalność literacką Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia 	
88. Poetycki opis miłości do ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> • zdefiniować hymn 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wzór patrioty ukazany w utworze • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu

89. i 90. Satyryczny komentarz rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować satyrę • zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty i Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję satyr • scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> • wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach • wskazać w utworach cechy satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę satyr • wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu • omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpatrzyć satyry w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście satyry rozpatrzyć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie
91. Współczesna satyra	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wyjaśnić terminy: <i>ironia, stereotyp, PRL</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy satyry w utworze • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problem poruszony w satyrze • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego • omówić kontekst społeczno-polityczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i współcześnie
92. Ćwiczenia umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
93. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
94. Ignacy Krasicki – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego • utwory autorstwa Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego</i> <i>przypadki</i>
95. Pieśń miłości tkliwej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sielankę • streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym • scharakteryzować bohaterów sielanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>sentymalizm</i> • wskazać elementy sentymalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszą dzisiejszego czytelnika 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać świat sielankowej Arkadii do utopii
96. Miłość w przyziemnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać kontrast w sposobie przedstawienia dwóch światów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę fragmentu • omówić funkcję kontrastu zawartego we fragmencie • wskazać elementy sielanki 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować rozmowę trzech mężczyzn i wypowiedzieć się na temat ich motywacji • omówić język fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania

			we fragmencie		
97. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
98. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• porządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
99. <i>Pieśni nabożne</i> Franciszka Karpińskiego	• przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • opisać sytuację liryczną utworów	• omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem	• wskazać cechy modlitwy w utworach • formułować przesłanie utworów • wskazać treści symboliczne	• analizować i interpretować utwory • porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie</i> Jana Kochanowskiego	• wskazać konteksty i nawiązania
*100., 101. i 102. <i>Kandyd</i> Woltera (lektura)	• streścić utwór • omówić świat przedstawiony • nazwać rodzaj narracji	• przedstawić historię dojrzewania bohatera • omówić kompozycję utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>Eldorado</i>	• omówić <i>Kandyda</i> jako satyryczną i krytyczną wizję cywilizacji europejskiej • wskazać elementy parodii w utworze • wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego	• omówić językowe sposoby uzyskiwania efektu komicznego • omówić kontekst filozoficzny utworu • interpretować zakończenie utworu	• podjąć dyskusję na temat przesłania zawartego w zakończeniu utworu
*103. Człowiek naiwny wobec absurdu świata – <i>Forrest Gump</i> Winstona Grooma	• streścić fabułę filmu • omówić świat przedstawiony filmu	• scharakteryzować głównego bohatera • wskazać, na czym polega naiwność głównego bohatera	• wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie • scharakteryzować język głównego bohatera	• porównać film <i>Forrest Gump</i> z <i>Kandydem</i> Woltera • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie • omówić kreację Toma Hanksa	• wskazać konteksty i nawiązania
OŚWIECENIE – NAUKA O JEZYKU					
104. Pisownia skrótów i skrótowców	• wyjaśnić pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowce</i> • wymienić typy skrótowców	• omówić pisownię skrótowców	• stworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców	• posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu	
*105. Rola języka w budowaniu obrazu świata	• wyjaśnić pojęcie: <i>językowy obraz świata</i>	• wymienić i omówić elementy składające się na językowy obraz świata	• omówić językowy obraz świata wynikający z podanych wyrażań	• przeanalizować język w odniesieniu do elementów składających się na językowy obraz świata	
106.	• posługiwać się nowo	• wykorzystywać teorię w	• poszerzyć świadomość	• funkcjonalnie	• sprawnie posługiwać się

Kompetencje językowe i komunikacyjne	poznany słownictwo	rozwiązywaniu zadań	językową	wykorzystywać wiedzę językową	językiem
OŚWIECENIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
*107. Różne typy dowodzenia	• wymienić typy dowodzenia	• omówić poszczególne typy dowodzenia	• wyjaśnić na przykładach poszczególne typy dowodzenia • rozpoznać poszczególne typy dowodzenia	• stworzyć tekst stosując różne typy dowodzenia • przeanalizować podany przykład dowodzenia	
*108. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
109. i 110. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
ROMANTYZM – O EPOCE					
2. i 3. Romantyzm – wprowadzenie do epoki	• wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić ramy czasowe romantyzmu europejskiego i polskiego	• wyjaśnić, na czym polegała specyfika romantyzmu polskiego • przedstawić wydarzenia historyczne, które miały wpływ na kształtowanie się nowej epoki	• przedstawić rolę rewolucji francuskiej w procesie kształtowania się nowej epoki	• przedstawić najważniejsze założenia filozofii romantycznej	• wyjaśnić, na czym polegał wpływ wydarzeń historycznych w Europie i na świecie na proces kształtowania się nowej epoki • opisać specyfikę życia codziennego w romantyzmie • omówić obrazy Thomasa Cole'a i Johana Christiana Dahla w kontekście epoki
4. i 5. Sztuka romantyczna	• wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej	• wymienić cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnić je na przykładach	• wymienić nazwiska najważniejszych twórców romantyzmu i omówić ich dzieła	• dokonać analizy wpływu gotyku na sztukę romantyczną • dokonać analizy romantycznego dzieła sztuki	• wymienić cechy romantycznego pejzażu • omówić zagadnienie polskiego malarstwa romantycznego • wypowiedzieć się na temat muzyki romantycznej
ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6.	• wymienić motywy i tematy	• wymienić i omówić cechy	• określić rolę wyobraźni i	• wskazać specyfikę	• scharakteryzować

Wprowadzenie do literatury romantycznej	charakterystyczne dla literatury romantycznej • wymienić gatunki realizowane w literaturze romantycznej	bohatera romantycznego • wymienić typy bohaterów romantycznych i wskazać ich rodowody	natchnienia w twórczości romantyków • określić rolę wątków irracjonalnych w twórczości romantyków	literatury polskiej i wyjaśnić jej genezę	specyfikę romantycznych gatunków literackich
7. Konteksty i nawiązania – Sándor Márai, <i>Zadanie</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji • wskazać bohatera romantycznego	• omówić kompozycję opowiadania • scharakteryzować postać głównego bohatera	• wypowiedzieć się na temat postawy głównego bohatera w kontekście definicji bohatera romantycznego • zinterpretować tytuł opowiadania	• zinterpretować ostatnie zdanie utworu • wskazać elementy romantycznej wizji świata i wypowiedzieć się na temat jej konfrontacji z rzeczywistością	• podjąć dyskusję na temat przyczyn samotności bohaterów romantycznych
8. Zacieranie granic między fikcją a rzeczywistością – <i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego	• zrelacjonować treść ballady • wskazać narratora i bohaterów tekstu	• omówić punkty widzenia ojca i syna • scharakteryzować króla olch • omówić cechy gatunkowe utworu	• wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących bohaterom • wyjaśnić, dlaczego tylko dziecko widzi króla	• określić nastrój wiersza i to, w jaki sposób został on zbudowany • określić konwencję literacką dominującą w utworze	• wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia romantycznego nastroju ballady w utworze <i>Król olch</i> Franciszka Schuberta
9. Konteksty i nawiązania – Andrzej Sapkowski, <i>Pani Jeziora</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony • określić rodzaj narracji	• wskazać cechy literatury <i>fantasy</i> we fragmentach tekstu • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu	• omówić relacje między bohaterami • dokonać analizy nawiązań do literatury romantycznej – zarówno w treści, jak i w formie tekstu	• podać przykłady archaizacji języka i określić funkcję tego zabiegu • dokonać analizy sposobu budowania nastroju grozy i dynamizowania akcji	• wypowiedzieć się w odniesieniu do fragmentu artykułu Franka Furediego na temat ewoluowania motywu strachu w literaturze i sztuce na przestrzeni epok • podjąć dyskusję na temat przyczyn popularności fantastyki
10. <i>Cierpienia młodego Wertera</i> Johanna Wolfganga Goethego – bestseller swoich czasów (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść fragmentu tekstu • określić rodzaj narracji	• scharakteryzować tytułowego bohatera • zaprezentować obraz uczucia Wertera do Lotty wyłaniający się z tekstu	• scharakteryzować miłość romantyczną w kontekście przeczytanych fragmentów tekstu	• wyjaśnić przyczynę wyboru powieści epistolarnej • wskazać przykłady funkcji ekspresywnej i wyjaśnić znaczenie jej dominacji w tekście	• podjąć dyskusję na temat aktualności romantycznego sposobu przeżywania miłości we współczesnym świecie
11. i 12. Johann Wolfgang Goethe,	• zrelacjonować treść dramatu na podstawie	• scharakteryzować głównych bohaterów	• omówić funkcję dobra i zła w dziele	• zinterpretować słowa Mefistofelesa: <i>Cząstka</i>	• podjąć dyskusję na temat możliwości

<i>Faust. Tragedia</i> (lektura uzupełniająca)	streszczenia • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić przynależność rodzajową i gatunkową utworu	• zdefiniować bohatera faustowskiego	• dostrzec i przedstawić uniwersalną wymowę utworu	<i>sily mała, / Co złego pragnąc zawsze dobro zdziała</i>	osiągnięcia przez człowieka szczęścia • przedstawić utwory zawierające topos Fausta
13. Konteksty i nawiązania – Wisława Szymborska, <i>Prospekt</i>	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego	• scharakteryzować adresata lirycznego • wskazać środki retoryczne i określić ich funkcję	• wskazać i zinterpretować nawiązanie do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego • porównać dwa rodzaje kuszenia: w dramacie Goethego i w wierszu Szymborskiej	• postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować tytuł wiersza	• podjąć dyskusję na temat „kusieli” XXI wieku
*14. Fryderyk Schiller, <i>Do Radości</i>	• zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata wiersza	• omówić sposób zaprezentowania radości w utworze • przedstawić obraz świata wyłaniający się z utworu	• wskazać w wierszu elementy klasycystyczne • wskazać w wierszu motywy należące do światopoglądu romantycznego	• omówić relacje pomiędzy radością a miłością w utworze	• przedstawić swoje zdanie na temat przyczyn wyboru utworu na hymn Unii Europejskiej
*15. Fryderyk Schiller, <i>Rękawiczka. Powiastka</i>	• zrelacjonować treść utworu • określić sposób relacjonowania wydarzeń	• wskazać cechy ballady • przedstawić sposób ukazania motywu rycerza	• sformułować przesłanie utworu	• dokonać analizy środków językowych budujących nastrój wiersza	• omówić funkcję kostiumu historycznego w utworze
*16. Poeci jezior – William Wordsworth, <i>Wiersze</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w wierszach • wskazać środki stylistyczne w wierszach	• omówić funkcję środków językowych użytych w wierszu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i> • wskazać w utworze wyrażenia o charakterze wartościującym i określić ich funkcję	• sformułować tezy interpretacyjne wierszy	• podjąć dyskusję na temat roli natury w XIX wieku w kontekście utworu <i>Żonkile</i> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy człowiekiem a przyrodą w kontekście utworu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i>
*17. Poeci jezior – Samuel Taylor Coleridge, <i>Loch</i>	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić kompozycję wiersza	• dokonać analizy środków językowych użytych w wierszu	• zinterpretować w kontekście wiersza fotografie	• podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy naturą a cywilizacją

(lektura obowiązkowa)			<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł wiersza 	zamieszczone w podręczniku	
18. i 19. George Gordon Byron, <i>Giaur</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu na podstawie streszczenia • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie fragmentów tekstu • wskazać cechy gatunkowe we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować miłość romantyczną w kontekście fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat tragizmu w odniesieniu do bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybranego bohatera kultury współczesnej, którego można określić mianem bohatera bajronicznego
*20. Edgar Allan Poe, <i>Berenice</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przez narratora samego siebie oraz tytułowej bohaterki • scharakteryzować bohatera / narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę biblioteki jako miejsca akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych budujących nastrój grozy 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolu zębów w kulturze
21. Carlos Ruiz Zafón, <i>Marina</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję miejsca akcji, okoliczności i przywołanych zjawisk atmosferycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy egotyizmu romantycznego we fragmentach tekstu • omówić środki językowe tworzące nastrój horroru 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie portretu Mariny 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób kreowania koszmaru we fragmentach tekstu oraz na obrazie Johna Henry'ego Fuseliego <i>Nocna mara (Koszmar)</i> • podjąć dyskusję na temat motywów najczęściej pojawiających się we współczesnych horrorach
22. Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać funkcję językową dominującą w wierszu i uzasadnić swoje stanowisko • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać w utworze postawę podlegającą krytyce oraz przeciwstawione jej cechy młodości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić nastrój utworu i wskazać środki językowe, które go tworzą • wskazać elementy klasycyzmu i romantyzmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować program przedstawiony w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury prezentujący ideały młodości i przyjaźni
23., 24. i 25. Adam Mickiewicz, <i>Ballady i romanse</i> (lektura obowiązkowa)	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • opisać różne reakcje osób zgromadzonych wokół Karusi: ludu, Starca i narratora <p><i>Świtez:</i></p>	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić życie wewnętrzne bohaterki wiersza • omówić sposób przedstawienia Starca • wskazać cechy gatunkowe utworu 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać objawy świadczące o obłędzie bohaterki • wskazać środki językowe, za pomocą których jest prezentowana Karusia, i określić ich funkcję 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić punkty widzenia Starca i narratora oraz odnieść je do światopoglądów: oświeceniowego i romantycznego • wyjaśnić, dlaczego wiersz został 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie na temat sporu pomiędzy narratorem a Starcem w balladzie <i>Romantyczność</i> • wskazać elementy konwencji baśniowej w balladach • wypowiedzieć się na

	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • określić rodzaj narracji i wskazać narratora <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • omówić świat przedstawiony 	<p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję ballady • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterkę utworu <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworach 	<p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury i Boga w balladzie • wskazać elementy światopoglądu romantycznego w utworze <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterki • określić rolę pustelnika • przedstawić rolę natury w balladzie <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów fantastycznych w utworach 	<p>okrzyknięty manifestem romantyzmu</p> <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia Świtezi w dzień i w nocy <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegów artystycznych, dzięki którym został uzyskany nastrój grozy • porównać główną bohaterkę z lady Makbet <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić romantyczną koncepcję świata zaprezentowaną w utworach 	<p>temat filmu Kamila Polaka pt. <i>Świtez</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy fantastyką romantyczną a współczesną
<p>26., 27. i 28. Adam Mickiewicz, <i>Sonet krymskie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki • opisać zachowania pasażerów statku z sonetu <i>Burza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję sonetów w odniesieniu do definicji gatunku • przedstawić postawy wobec życia bohaterów lirycznych sonetu <i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale</i> • omówić sposób przedstawienia podróży w utworach 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne budujące atmosferę zagrożenia • omówić sposób przedstawienia wyróżniającego się pasażera <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego • zinterpretować 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie sonetu w kontekście biografii autora <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega orientalizm utworu <p><i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symboliki przepaści <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić wiersz jako 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Ajudah</i> ze sposobem przedstawienia Adama Mickiewicza na obrazie Walentego Wańkowicza <i>Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale</i> • omówić sposoby przedstawienia motywu <i>homo viator</i> w wybranych tekstach kultury

			<p>funkcję rozbudowanego porównania użytego w wierszu</p> <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić funkcję orientalizmów 	<p>manifest poezji romantycznej</p> <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu uzyskania określonego nastroju w poszczególnych utworach 	
<p>29. i 30. Adam Mickiewicz – wiersze miłosne (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w utworach • omówić kompozycję erotyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję <p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rolę natury przywołanej w wierszu <p><i>Niepewność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia relacji pomiędzy podmiotem lirycznym a bohaterką wiersza • zinterpretować funkcję stylistyczną pytań umieszczonych na końcu każdej strofy <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować kreację bohaterki lirycznej • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec doświadczenia niespełnionej miłości 	<p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz miłości przedstawiony w wierszu do przeżyty tytułowego bohatera utworu Johanna Wolfganga Goethego <i>Cierpienia młodego Wertera</i> <p><i>Niepewność i Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać utwory <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu ukazania w wierszu różnych odcieni uczuć 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu kobiety w utworach i porównać go ze współczesną obyczajowością • podjąć dyskusję na temat relacji damsko-męskich w utworach • wypowiedzieć się na temat roli miłości w życiu romantyka • porównać romantyczną koncepcję miłości z barokową i sentymentalną
<p>31. Konteksty i nawiązania – Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Teatrzyk Zielona Gęś</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy aluzji literackiej w utworach 	<p><i>Oda do młodości:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy ody i odnieść jej definicję do utworu Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego 	<p><i>Oda do młodości:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega i z czego wynika efekt komiczny uzyskany w utworze 	<p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy reakcji bohatera romantycznego utworu i wyjaśnić przyczynę ich prześmiewczego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Ode do młodości</i> Adama Mickiewicza z jej parodią w kontekstach historycznych, w których powstały oba

		<p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy konwencji romantycznej w utworze <p><i>Straszna rozmowa Gzegźółki z duchem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić efekt humorystyczny utworu w kontekście romantycznej roli świata nadprzyrodzonego 	<p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega parodia w utworze zinterpretować funkcję didaskaliów <p><i>Straszna rozmowa Gzegźółki z duchem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję występowania świata nadprzyrodzonego w utworach romantycznych zinterpretować tytuł utworu w kontekście atmosfery grozy 	<p>potraktowania</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wypowiedzi bohaterów utworu i omówić funkcję kontrastu 	<p>utwory</p> <ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat współczesnego odbioru romantyzmu
<p>32., 33., 34. i 35. Adam Mickiewicz, <i>Konrad Wallenrod</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu zrekonstruować biografię tytułowego bohatera określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać momenty przełomowe w życiu głównego bohatera omówić kompozycję utworu przedstawić Konrada Wallenroda jako bohatera bajronicznego wymienić funkcje poezji wskazane w <i>Pieśni wajdeloty</i> scharakteryzować Aldonę i omówić jej funkcję w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić zabiegi literackie podkreślające atmosferę tajemnicy wokół głównego bohatera omówić funkcję Halbana w utworze wymienić fragmenty liryczne utworu i określić ich funkcję zinterpretować zakończenie utworu wyjaśnić znaczenie <i>Ballady Alpuhara</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować rolę kostiumu historycznego w utworze dokonać analizy stylu utworu wypowiedzieć się w kontekście fragmentów artykułu Stefana Chwina na temat tragizmu tytułowego bohatera utworu Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat problemów etycznych, z którymi mierzył się Konrad Wallenrod podjąć dyskusję na temat prawdopodobieństwa psychologicznego Konrada Wallenroda wypowiedzieć się na temat roli, jaką literatura odgrywa współcześnie
<p>36., 37. i 38. Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. IV (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu wymienić cechy miłości romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Gustawa jako bohatera werterowskiego omówić kompozycję utworu opisać miłość romantyczną jako religię przeznaczeń odnaleźć w utworze cechy dramatu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję literatury w kształtowaniu wyobrażenia o miłości porównać Księdza jako antagonistę Gustawa ze Starcem z <i>Romantyczności</i> porównać sposób ukazania obłędu i miłości w <i>Dziadach</i> cz. IV i <i>Romantyczności</i> dokonać analizy sensu przestrogi wygłoszonej przez Gustawa 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy środków, za pomocą których został wykreowany bohater dokonać analizy ekspresji słownej w wypowiedziach Gustawa i omówić jej funkcję wyjaśnić, na czym polega tragizm głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne sposoby prezentowania miłości w wybranych tekstach kultury podjąć dyskusję na temat różnych sposobów pojmowania szczęścia w kontekście sporu pomiędzy Gustawem a Księdzem

<p>39., 40., 41., 42. i 43. Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. III (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Dziadów</i> cz. III • przedstawić okoliczności powstania <i>Dziadów</i> cz. III 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dramatu • odnieść treść scen więziennych do biografii Adama Mickiewicza • przedstawić romantyczną koncepcję poety i poezji • przedstawić wątki biblijne obecne w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra • przedstawić obraz społeczeństwa polskiego na podstawie scen: <i>Salon warszawski</i> i <i>Pan Senator</i> • przedstawić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Dziadów</i> cz. III • scharakteryzować Konrada jako bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przemianę Gustawa w Konrada • omówić problem teodycei obecny w <i>Wielkiej Improwizacji</i> • omówić prometeizm i psychomachię na podstawie <i>Wielkiej Improwizacji</i> • omówić mesjanizm na podstawie <i>Widzenia</i> Księdza Piotra • dostrzec stylizację apokaliptyczną w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra • zinterpretować słowa Wysockiego: <i>Nasz naród jak lawa...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kreacji Konrada w <i>Wielkiej Improwizacji</i> • wyjaśnić symbolikę bajki <i>Żegoty</i> • zinterpretować <i>Ustęp</i> oraz <i>Do przyjaciół Moskali</i> pod kątem obrazu społeczeństwa rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy „pieśni wampirycznej” Konrada i omówić ją • opisać funkcję <i>Małej Improwizacji</i> • omówić funkcję epizodu przedstawiającego historię Pani Rollisonowej • dokonać analizy scen onirycznych w <i>Dziadach</i> cz. III i porównać je • podjąć dyskusję na temat dwóch postaw wobec Boga: Konrada i Księdza Piotra
<p>44. Adam Mickiewicz, <i>Liryki lozańskie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreacje podmiotów mówiących w wierszach • omówić kompozycję wierszy 	<p><i>Nad wodą wielką i czystą...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • omówić funkcję paralelizmu w wierszu <p><i>Polaty się lzy me czyste...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję klamry kompozycyjnej w wierszu • omówić sposób przedstawienia każdego z etapów życia podmiotu mówiącego 	<p><i>Nad wodą wielką i czystą...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wiersza pod kątem sposobu ukazania przemijania <p>oba wiersze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobów uzyskania nastroju w wierszach • omówić związki utworów ze światopoglądem romantycznym i z romantyczną metodą twórczą 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza <i>Polaty się lzy me czyste...</i> w kontekście biografii Adama Mickiewicza • dostrzec i omówić odmienność <i>Liryków lozańskich</i> od dotychczasowej twórczości poety
<p>45. Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Adama Mickiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić biografię Adama Mickiewicza • wypowiedzieć się na temat twórczości Mickiewicza w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej
<p>46.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać początkowy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy języka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy parodii

Tomasz Różycki, <i>Dwanaście stacji</i>	fragmentów utworu • określić rodzaj narracji	narratora	fragment utworu z inwokacją z <i>Pana Tadeusza</i>	opisów w kontekście prezentowanej rzeczywistości	we fragmentach tekstu • omówić obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>Autobus</i> w kontekście omawianych fragmentów tekstu
47. i 48. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować teksty
49. i 50. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
*51. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
52. Juliusz Słowacki, <i>Rozłączenie</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną opisaną w wierszu	• nazwać uczucia podmiotu lirycznego • omówić kompozycję wiersza	• zinterpretować funkcję kompozycji wiersza • wskazać elementy charakterystyczne dla romantycznego sposobu obrazowania	• porównać opisy dwóch światów: obserwowanego przez podmiot liryczny i znanego adresatce lirycznej	• omówić wybrany tekst kultury podejmujący temat rozłączenia dwójki ludzi
53. i 54. Juliusz Słowacki, <i>Grób Agamemnona</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać motywy mitologiczne w wierszu	• zinterpretować metaforyczne znaczenie motywów mitologicznych w kontekście wiersza • zinterpretować symbolikę „duszy anielskiej” i „czerepu rubasznego” oraz pozostałe symbole zawarte w utworze	• odnieść się do zawartej w utworze opinii podmiotu lirycznego o Polakach • omówić symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do współczesnej Juliuszowi Słowackiemu historii Polski	• podjąć dyskusję na temat diagnozy podmiotu lirycznego dotyczącej Polski i Polaków oraz jej aktualności w świecie współczesnym • opisać grobowiec szybowy, z którego przemawia podmiot liryczny
55. Juliusz Słowacki, <i>Testament mój</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić kreację podmiotu lirycznego • przedstawić kompozycję wiersza i omówić jej funkcję • wymienić grupy adresatów pojawiające się w wierszu i określić ich funkcję	• odnieść treść wiersza do potocznego rozumienia słowa „testament” • wyjaśnić w kontekście wiersza, czym jest testament poetycki • określić funkcję wyrażen o charakterze impresywnym	• omówić realizację motywu <i>exegi monumentum</i> w wierszu	• porównać motyw <i>exegi monumentum</i> w znanych sobie tekstach literackich

			<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wartości istotne dla podmiotu lirycznego 		
56. Juliusz Słowacki – liryka patriotyczna	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworów • określić rodzaj liryki i wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych wierszy 	<i>Sowiński w okopach Woli:</i> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera oraz określić znaczenie jego wieku i kalectwa dla wymowy utworu • wskazać, które elementy postawy generała Sowińskiego tworzą wzorzec osobowy patrioty <i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworze 	<i>Sowiński w okopach Woli:</i> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze <i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze • omówić sposób, w jaki została dokonana heroizacja bohatera 	<i>Sowiński w okopach Woli:</i> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wypowiedzi generała i określić ich funkcję w kreacji bohatera <i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • dokonać analizy ostatniej zwrotki wiersza i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia ostatnich chwil generała Sowińskiego i rycerza Rolanda • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawiania patriotyzmu w utworach romantycznych
57., 58., 59., 60. i 61. Juliusz Słowacki, <i>Kordian</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • zrelacjonować przemianę tytułowego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dramatu i określić problematykę jego poszczególnych części • scharakteryzować Kordiana w akcie I • zinterpretować imię tytułowego bohatera • wskazać w kreacji Kordiana cechy bohatera werterowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję <i>Przygotowania</i> • omówić kreację postaci demonicznych w <i>Przygotowaniu</i> • omówić funkcję opowieści Grzegorza • omówić funkcję podróży Kordiana po Europie • zinterpretować metaforyczne znaczenie Winkelrieda • zinterpretować pieśń Nieznajomego • zinterpretować funkcję miejsca spotkania spiskowych • omówić funkcję Strachu i Imaginacji w drodze Kordiana do komnaty cara • wskazać ironię romantyczną w utworze i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozmowy Kordiana z Papieżem • omówić próbę autokreacji bohatera w monologu na szczycie Mont Blanc • wskazać zabiegi manipulacyjne w przemowie Kordiana do spiskowych • dokonać analizy rozmowy Kordiana z Doktorem w zakładzie dla obłąkanych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny <i>Przygotowania</i> • porównać różne realizacje motywu wędrowki w wybranych tekstach kultury
*62., 63., 64. i 65. Juliusz Słowacki, <i>Lilla Weneda</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić bohaterów dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dwa walczące ze sobą plemiona • wskazać analogie pomiędzy sytuacją i postaciami przedstawionymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy tragizmu w utworze • zinterpretować symboliczne znaczenie harfy • zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega fatalizm dziejów w utworze • omówić tragizm utworu • omówić sposób budowania atmosfery grozy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać tragizm <i>Antygony</i> Sofoklesa z tragizmem <i>Lilli Wenedy</i> • omówić problematykę historyczną utworu

		w dramacie a sytuacją i postaciami współczesnymi Juliuszowi Słowackiemu • wskazać elementy baśniowe i określić ich funkcję	symboliczne znaczenie przestrzeni, w której rozgrywa się akcja	• zinterpretować funkcję połączenia w utworze różnych konwencji literackich	
66. Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Juliusza Słowackiego	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Juliusza Słowackiego	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Juliusza Słowackiego	• wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Juliusza Słowackiego	• przedstawić znaczenie twórczości Juliusza Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej	• zaprezentować biografię Juliusza Słowackiego • wypowiedzieć się na temat twórczości Słowackiego w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej
67. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
68. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
69. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
70., 71., 72., 73. i 74. Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • opisać obóz rewolucji	• omówić kompozycję utworu i wskazać problematykę jego każdej części • przedstawić argumenty hrabiego Henryka i Pankracego • omówić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i>	• zinterpretować pogoń Męża za Dziewicą • wyjaśnić, co jest przyczyną kłęski Męża jako poety • omówić rozważania dotyczące poety i poezji • omówić stosunek rewolucjonistów do ustroju, obyczajowości, moralności, religii i wartości	• dokonać analizy przyczyn kłęski małżeństwa hrabiego Henryka • zinterpretować zakończenie dramatu • zinterpretować tytuł dramatu • scharakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego	• przedstawić obrazy rewolucji w wybranych tekstach kultury
75.	• zrelacjonować treść utworu	• wskazać nawiązania do	• wskazać w wierszu	• zinterpretować utwór w	• wypowiedzieć się na temat

Jan Lechoń, <i>Nie-Boska komedia</i>	• określić rodzaj liryki	biografii i twórczości Zygmunta Krasińskiego	metafory i określić ich funkcję	kontekście czasu jego powstania • zinterpretować tytuł utworu	roli sztuki w trudnych czasach
76. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
77. Ciężące nad życiem przeznaczenie – <i>Moja piosnka (I)</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	• określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • omówić kompozycję i budowę wiersza	• zinterpretować symbolikę nici • omówić funkcję motto • zinterpretować metafory występujące w wierszu i określić ich funkcję	• wyjaśnić przesłanie wiersza • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu	• omówić konteksty kulturowe pojawiające się w wierszu
78. Siła prostoty i milczenia w wierszu Cypriana Norwida <i>W Weronie</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• opisać nastrój wiersza • rozpoznać aluzję literacką w wierszu • wskazać w wierszu ironię i kontrasty	• określić funkcję aluzji literackiej w wierszu • określić funkcję kontrastów w wierszu • określić funkcję ironii w wierszu	• zinterpretować przesłanie utworu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu	• przedstawić inne teksty kultury, w których pojawia się aluzja literacka do dzieła Williama Shakespeare’a, i poddać je interpretacji
79. Wybitna jednostka i społeczeństwo – [<i>Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie...</i>] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresatów lirycznych	• wypowiedzieć się na temat adresatów utworu • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego	• wskazać w wierszu środki stylistyczne i określić ich funkcję • zinterpretować znaczenie trzech ostatnich wersów utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • sformułować tezę interpretacyjną	• podać przykłady pośmiertnych losów innych wybitnych postaci
80. Poetycki hołd dla abolicjonisty – <i>Do obywatela Johna Brown</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • opisać adresata wiersza • odnaleźć w wierszu opinię podmiotu lirycznego na temat Ameryki	• zinterpretować znaczenie motywu mewy użytego w wierszu • omówić funkcję środków stylistycznych użytych do opisu bohatera wiersza • wyjaśnić funkcję zróżnicowanej interpunkcji w wierszu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza • sformułować tezę interpretacyjną	• przedstawić sposób zaprezentowania problemu niewolnictwa w wybranych tekstach kultury, np. w <i>Amistad</i> Stevena Spielberga czy <i>Django</i> Quentin Tarantino
81. Duchowa i poetycka biografia poety – [<i>Klaskaniem mając obrzękłe prawice...</i>] Cypriana Norwida	• określić rodzaj liryki	• przedstawić kompozycję wiersza i określić temat jego każdej części • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego	• omówić stosunek podmiotu lirycznego do wybitnych romantyków • omówić sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot liryczny	• wyjaśnić, w jaki sposób podmiot liryczny prezentuje swoją twórczość • zinterpretować ostatnią strofę utworu • dokonać	• omówić horacjański motyw <i>exegi monumentum</i> w wierszu Cypriana Norwida i w innych tekstach kultury

(lektura obowiązkowa)				sfunkcjonalizowanej analizy utworu	
*82. Poetycki pogrzeb bohatera – <i>Bema pamięci żałobny-rapsod</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wskazać elementy obrzędów pogrzebowych przedstawione w wierszu wskazać fragmenty tekstu oddziałujące na zmysły wzroku i słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję fragmentów tekstu oddziałujących na zmysły wzroku i słuchu omówić sposób przedstawienia obrazu nieskończoności zinterpretować funkcję wyróżnień graficznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną wiersza dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję motta w kontekście biografii Józefa Bema
*83. Hołd złożony zmarłym – <i>Czarne kwiaty</i> (fragmenty) Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty o szczególnie osobistym charakterze 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję detali przywołanych w toku opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega przyjęta przez Cypriana Norwida koncepcja przedstawiania postaci 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy kontrastujące ze sobą i określić funkcję zastosowania tego zabiegu
*84. Sztuka a rzeczywistość – <i>Fortepian Szopena</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj liryki wymienić adresatów apostrof 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję wiersza omówić sposób przedstawienia Fryderyka Chopina w wierszu wskazać nawiązania do antyku i Biblii odnaleźć elementy symbolizujące rodzimość twórczości Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję nawiązań do antyku i Biblii zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu przedstawienia powstania styczniowego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić Norwidowską koncepcję sztuki zaprezentowaną w wierszu
*85. Poetyckie podsumowanie poglądów estetycznych Cypriana Norwida – <i>Promethidion</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić antyczną triadę przywołaną w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać nawiązania do koncepcji etycznych i estetycznych Platona omówić rolę ludu w poemacie 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować połączenie w jedną symboliczną postać mitologicznego Prometeusza i biblijnego Adama omówić ukazane w poemacie relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę piękna i pracy w poglądach estetycznych Cypriana Norwida porównać rozważania o sztuce i pięknie w <i>Fortepianie Szopena</i> i <i>Promethidionie</i>
86. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst
87. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst

			kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
*88. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
89., 90., 91. i 92. Aleksander Fredro, <i>Śluby panieńskie</i> (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść komedii • wymienić bohaterów utworu	• scharakteryzować bohaterów utworu • wskazać elementy komizmu: postaci, sytuacyjnego i języka	• dokonać analizy sposobu kreacji bohaterów • omówić sposoby postrzegania miłości przez Gustawa i Albina • dokonać analizy wszystkich rodzajów komizmu	• zinterpretować znaczenie podtytułu <i>Magnetyzm serca</i> • omówić funkcję obyczajowości oraz wpływ stereotypów kulturowych na poglądy i postępowanie bohaterów	• wskazać elementy parodii dzieł romantycznych w komedii • omówić na podstawie komedii i dostępnych źródeł sytuację społeczną kobiet w pierwszej połowie XIX wieku
93. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
94. Henryk Rzewuski, <i>Pamiętki Soplicy</i> (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść fragmentu tekstu • wymienić przejawy obyczajowości szlacheckiej	• wskazać w utworze cechy gatunkowe gawędy • wskazać fragmenty humorystyczne	• omówić funkcję fragmentów humorystycznych • wskazać cechy romantyczne utworu	• omówić stosunek bohaterów fragmentu tekstu do francuskiej kultury i literatury	• porównać obraz szlachty przedstawiony w <i>Pamiętkach Soplicy</i> i <i>Pamiętnikach</i> Jana Chryzostoma Paska
ROMANTYZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
95. Zapożyczenia	• wymienić typy i grupy zapożyczeń • sklasyfikować zapożyczenia ze względu na ich pochodzenie	• odnaleźć w tekście zapożyczenia oraz określić ich typ i przynależność do grup • odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich pochodzenie	• odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich funkcję	• wyjaśnić klasyfikację zapożyczeń na podstawie ich budowy	• omówić genezę zapożyczeń w odniesieniu do wydarzeń historycznych
96. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
97. i 98. Odmiany polszczyzny	• wymienić różne odmiany polszczyzny • wymienić dialekty języka polskiego • wymienić cechy środowiskowych odmian polszczyzny	• przedstawić różnice pomiędzy językiem mówionym a pisanim • przedstawić różnice pomiędzy językiem oficjalnym a nieoficjalnym	• wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka mówionego • wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla	• stworzyć teksty z wykorzystaniem różnych odmian polszczyzny	• podjąć dyskusję na temat podatności gwar środowiskowych na ewolucję

			języka nieoficjalnego		
99. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
100. Style funkcjonalne	• wymienić style funkcjonalne	• scharakteryzować style funkcjonalne	• wskazać w podanych tekstach cechy określonego stylu • wskazać w tekście literackim elementy stylu artystycznego	• stworzyć tekst w określonym stylu • przekształcić tekst, nadając mu cechy innego stylu	
101. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
*102. Styl indywidualny a styl typowy	• wymienić rodzaje stylu indywidualnego i stylu typowego • wymienić cechy stylu indywidualnego i stylu typowego	• odróżnić styl indywidualny od stylu typowego w tekście	• wskazać cechy stylu indywidualnego podanego twórcy • wskazać cechy stylu typowego w podanym tekście	• przekształcić tekst, nadając mu cechy stylu indywidualnego określonego twórcy	• podać przykłady stylu indywidualnego i stylu typowego w tekstach kultury
*103. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
104. Niejednoznaczność wypowiedzi	• wymienić zjawiska językowe będące źródłem niejednoznaczności	• wskazać w tekście homonimy, anakoluty, elipsy i paradoksy	• podać przykłady homonimów, anakolutów, elips i paradoksów • wyjaśnić sposób wykorzystania zjawisk językowych w podanych tekstach	• określić funkcję zjawisk językowych w podanych tekstach	• przekształcić tekst, aby wyeliminować zjawiska językowe będące źródłem niejasności
105. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
ROMANTYZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
106. Perswazja w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej	• wymienić cele wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy dobrze przygotowanej wypowiedzi perswazyjnej	• wskazać elementy perswazji w podanych tekstach literackich i nieliterackich • nazwać środki perswazji zastosowane w podanych tekstach	• określić funkcję zabiegów perswazyjnych w podanych tekstach	• stworzyć i wygłosić tekst perswazyjny zawierający różne rodzaje argumentów	

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje argumentów wymienić zabiegi językowe i środki stylistyczne wzmagające perswazyjność wymienić środki pozajęzykowe wzmagające perswazyjność 				
107. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
108. Jak napisać opinię w formie pisma użytkowego?	• zreferować zasady tworzenia opinii – pisma użytkowego	• wskazać cechy opinii – pisma użytkowego w podanym tekście	• przeredagować podany tekst, aby nadać mu cechy opinii – pisma użytkowego	• stworzyć opinię – pismo użytkowe	
109. Szkic interpretacyjny	• wymienić cechy szkicu interpretacyjnego	• dokonać analizy przykładowego szkicu interpretacyjnego pod kątem środków językowych • stworzyć szczegółowy plan dekompozycyjny przykładowego szkicu interpretacyjnego	• przeredagować błędnie skomponowany fragment szkicu interpretacyjnego • stworzyć plan szkicu interpretacyjnego według podanych wskazówek	• stworzyć szkic interpretacyjny	
ROMANTYZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
110. i 111. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
POZYTYWIZM – O EPOCE					
1. i 2. Piękna epoka pary i elektryczności	• wyjaśnić etymologię terminu „pozytywizm” • określić ramy czasowe pozytywizmu europejskiego	• wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę	• wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym • scharakteryzować życie codzienne w drugiej połowie XIX wieku	• omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku	• dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki
3. Wprowadzenie do	• określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego	• omówić hasła pozytywizmu polskiego	• porównać pozytywizm polski i europejski	• dokonać analizy roli powstania styczniowego w	• podjąć dyskusję na temat powstania styczniowego

pozytywizmu polskiego	<ul style="list-style-type: none"> opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu 			kształtowaniu się pozytywizmu polskiego	<ul style="list-style-type: none"> dokonać szczegółowej analizy różnic pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim
4. Filozofia pozytywna	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i omówić najważniejsze założenia filozofii Auguste'a Comte'a przedstawić podział dziejów ludzkości według Comte'a 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować poglądy pozostałych twórców filozofii pozytywistycznej
5. i 6. Sztuka epoki pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>realizm, akademizm, eklektyzm, naturalizm, malarstwo historyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu omówić na wybranym przykładzie istotę malarstwa historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat muzyki z drugiej połowy XIX wieku dokonać analizy dzieł realistycznych i je ocenić dokonać analizy wybranego dzieła polskiego malarstwa historycznego i je ocenić
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
7. Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić służebną rolę powieści tendencyjnej określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Karola Dickensa, Lwa Tołstoja lub Gustawa Flauberta
8. Adam Asnyk – poeta epoki przejściowej (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wskazać adresata lirycznego i wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować postulaty wyrażone przez podmiot liryczny omówić sposób przedstawienia przemiany dziejowej w wierszu wskazać środki stylistyczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić dychotomię wiersza na poziomie treści i języka wyjaśnić na podstawie tekstu Tadeusza Budrewicza, na czym polega imperatywny i wyjaśniający porządek wiersza <i>Do młodych</i> wskazać dwa style, którymi Adam Asnyk posługuje się w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wiersz <i>Do młodych</i> Adama Asnyka z <i>Odą do młodości</i> Adama Mickiewicza
9. Poezja czasów niepoetyckich (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić elementy światopoglądu romantycznego obecne w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować przesłanie wiersza wypowiedzieć się na temat utworu wykonywanego do muzyki Zbigniewa Preisnera 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście filmu <i>Ostatni dzwonek</i> w reżyserii Magdaleny Łazarkiewicz
10.	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę 	

Filozoficzne <i>credo</i> poety (lektura obowiązkowa)	wiersza • określić rodzaj liryki	w utworze (sonet) • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję	opisywanej przestrzeni • omówić funkcję kompozycji wiersza • postawić tezę interpretacyjną	opisywanej przestrzeni • zinterpretować metaforyczną wymowę wiersza	
11. Pejzaż górski w liryce (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać elementy krajobrazu górskiego w utworze	• określić rodzaj rymów • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wskazać elementy rytmizujące wiersz	• omówić sposób dynamizowania liryki na przykładzie utworu	
12. Liryka miłosna Adama Asnyka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić kompozycję wiersza	• odnaleźć w wierszu ironię i zinterpretować jej funkcję	
13. Konteksty i nawiązania – Krzysztof Kościelski, <i>Limbo</i>	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i towarzyszących mu emocji • wskazać aluzje do wiersza Adama Asnyka • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• omówić kompozycję utworu w kontekście wiersza Adama Asnyka • postawić tezę interpretacyjną	• wskazać zmodyfikowane frazeologizmy i zinterpretować je w kontekście utworu	• wskazać w tekście paronomazję i określić jej funkcję
14. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
15. i 16. Maria Konopnicka, <i>Mendel Gdański</i>	• zrelacjonować treść noweli • określić rodzaj narracji • omówić świat przedstawiony	• wskazać cechy gatunkowe utworu • omówić kompozycję utworu • scharakteryzować bohaterów noweli • wskazać elementy kultury żydowskiej w noweli • odnieść treść utworu do światopoglądu pozytywistycznego	• omówić kreację tytułowego bohatera • przedstawić argumentację tytułowego bohatera w odniesieniu do przyczyn pogromu • wskazać elementy stylizacji językowej w utworze i określić jej funkcję	• przedstawić stanowisko narratora wobec poruszonego w noweli problemu antysemityzmu i wskazać fragmenty, które je ujawniają	• porównać kreacje Żydów w <i>Mendlu Gdańskim</i> Marii Konopnickiej i <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza
17. Wprowadzenie do analizy <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa • omówić świat przedstawiony utworu	• przedstawić genezę <i>Lalki</i> w kontekście światopoglądu pozytywistycznego	• przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu • wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu	• wymienić elementy świadczące o nowatorstwie utworu	

<p>18. i 19. Stanisław Wokulski – bohater niejednoznaczny (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego • podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego • przedstawić przemyślenia Wokulskiego na temat siebie samego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana • określić funkcję rozbieżności opinii na temat bohatera • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łęckiej • omówić relację pomiędzy Wokulskim a Rzeckim • omówić konflikty wewnętrzne Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu • określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera • omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście kreacji głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie rozdziałów: <i>Medytacje</i> i <i>Dusza w letargu</i> niepokoje egzystencjalne bohatera i przedstawić jego poglądy filozoficzne
<p>20. Teatralność świata <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • zrelacjonować treść fragmentów powieści opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego marionetkami 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają • wskazać fragmenty powieści, w których Wokulski udaje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej • omówić związki pomiędzy salonowymi konwenansami a grą na scenie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw <i>theatrum mundi</i> do treści <i>Lalki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw <i>theatrum mundi</i> w innych tekstach kultury • porównać motyw <i>theatrum mundi</i> w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa oraz <i>Hamlecie</i> i <i>Makbecie</i> Williama Szekspira
<p>21. Panna z towarzystwa – obrona Izabeli Łęckiej (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Izabela Łęcka postrzega samą siebie • wyjaśnić, dlaczego prezesowa Zasławska nazywa kobiety takie jak Izabela <i>lalkami</i> • przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję sposobu prowadzenia narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • zinterpretować legendę o uśpionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli • omówić wybrane kreacje kobiet w <i>Lalce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens porównania życia arystokratów do snu • zinterpretować funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • wskazać w kontekście <i>Lalki</i> problemy, z którymi borykały się kobiety w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przedstawiania kobiet w tekstach kultury z różnych epok • omówić obraz Édouarda Maneta • zinterpretować plakat Damiana Styrny
<p>22. Konteksty i nawiązania – Sylwia Chutnik, <i>Kieszonkowy atlas kobiet</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prowadzenia narracji • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić styl fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby opisywania przestrzeni we fragmentach tekstu Sylwii Chutnik i w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa 	
<p>23. i 24. <i>Lalka</i> – powieść dojrzałego realizmu (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wymienić grupy społeczne i etniczne przedstawione w <i>Lalce</i> • podać przykłady realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nastroje społeczne wobec mniejszości etnicznych opisane w <i>Lalce</i> • wymienić przedstawione w <i>Lalce</i> problemy, z którymi borykało się społeczeństwo polskie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia arystokracji w przytoczonych fragmentach powieści • omówić sposób przedstawienia Żydów i mniejszości niemieckiej w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pierwotnego tytułu powieści: <i>Trzy pokolenia idealistów na tle społecznego rozkładu</i> • wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Lalkę</i> Bolesława Prusa z wybraną powieścią realistyczną • wypowiedzieć się na temat realizmu społeczno-obyczajowego w kontekście historycznym • omówić znaczenie

		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postać Ignacego Rzeckiego • omówić sposób prowadzenia narracji w utworze • wyjaśnić funkcję retrospekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Warszawy w <i>Lalce</i> • omówić sposób przedstawienia Paryża w powieści i wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obrazów dwóch miast • wskazać idee pozytywizmu polskiego, które pojawiają się w powieści, i przedstawić diagnozę Bolesława Prusa odnośnie ich realizacji • omówić funkcję <i>Pamiętnika starego subiekta</i> • wyjaśnić, na czym polega idealizm Ignacego Rzeckiego • wyjaśnić, na czym polega idealizm Juliana Ochockiego 	wewnętrzny bohaterów powieści	sposobu przedstawienia <i>jeneralnej bitwy</i> dla kreowania postaci Ignacego Rzeckiego
25. <i>Lalka i perła</i> – komentarz Olgi Tokarczuk	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić, jak należy rozumieć sformułowanie o dwóch Izabalach	• przedstawić tęż tekstu	• przedstawić sposób, w jaki autorka uzasadnia psychoanalityczną interpretację obsesji miłosnej Wokulskiego	• przedstawić podstawowe założenia psychologii głębi
26. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
27. Prus publicysta – <i>Kronika tygodniowa</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • przedstawić definicję felietonu	• wskazać cechy gatunkowe felietonu • omówić kompozycję felietonu • odnaleźć elementy światopoglądu pozytywistycznego w tekście	• omówić sposób, w jaki Bolesław Prus prezentował współczesnych sobie warszawiaków • odnaleźć w tekście ironię i określić jej funkcję • wskazać elementy stylu publicystycznego	• porównać wybrany współczesny felieton z tekstem Bolesława Prusa	
28. Konteksty i nawiązania – Maria Poprzęcka, <i>Greta d'Arc</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• omówić kompozycję tekstu • wskazać cechy gatunkowe tekstu • wskazać w tekście elementy stylów potocznego i publicystycznego	• wskazać pytania retoryczne i określić ich funkcję • wyjaśnić, na czym polega analogia pomiędzy bohaterkami felietonu	• zinterpretować znaczenie tytułu felietonu	
29.	• zrelacjonować treść noweli	• wskazać cechy gatunkowe	• odnieść treść noweli do	• dokonać analizy	• zinterpretować

Nowela paraboliczna – <i>Z legend dawnego Egiptu</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować świat przedstawiony • określić rodzaj narracji 	noweli <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Ramzesa i Horusa • omówić funkcję klamry kompozycyjnej 	światopoglądu pozytywistycznego <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rolę kostiumu historycznego 	fragmentów tekstu pod kątem jego funkcji poetyckiej <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować paraboliczny charakter noweli 	symbolikę liczby trzy
30. Bolesław Prus – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Bolesława Prusa w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Prusa dla rozwoju literatury polskiej
31. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
32. <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza – wprowadzenie do lektury (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Potopu</i> • scharakteryzować świat przedstawiony powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy składające się na kompozycję powieści • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • przedstawić genezę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić wydarzenia z powieści w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę twórczą Henryka Sienkiewicza 	
33. Różne prawdy o Polakach – <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić reakcje pozostałych bohaterów tekstu – Lisoli i Kmicica • scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentów powieści i w kontekście jej całości • omówić sposób prowadzenia narracji we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób charakteryzowania Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza • przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opinię Wrzeszczowicza ze słowami królowej, które padają w dalszej części powieści 	
34. Kreacje bohaterów w <i>Potopie</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bohaterów powieści • podzielić bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę Kmicica w odniesieniu do kontekstu romantycznego bohatera dynamicznego • scharakteryzować Oleńkę Billewiczównę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wzorce osobowe, które posłużyły do stworzenia postaci Jana Kazimierza oraz Michała Wołodyjowskiego, i odnieść je do bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterów negatywnych na przykładzie braci Radziwiłłów • wypowiedzieć się na temat prawdopodobieństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat stereotypów w kontekście bohaterów <i>Potopu</i> • wypowiedzieć się na temat kreowania sympatii wobec Andrzeja Kmicica

			<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Onufrego Zagłobę jako typowego Sarmatę 	psychologicznego postaci	
35. <i>Potop</i> , czyli mitologia narodowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać rozbieżności pomiędzy prawdą historyczną a sposobem jej przedstawienia w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy mitologizujące historię Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję modyfikacji w sposobie prezentowania historii • wyjaśnić, jaką rolę w procesie <i>pokrzepienia serc</i> odgrywają: historia, tradycja, sposób kreacji bohaterów, miłość, przyjaźń, humor 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się krytycznie do sposobu przedstawienia historii i bohaterów w powieści • wyjaśnić funkcję wypowiedzianych pod koniec utworu słów Zagłoby w planie ideologicznym powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych w kontekście opinii Normana Daviesa • podjąć dyskusję na temat tworzenia mitologii narodowej w odniesieniu do <i>Potopu</i> Henryka Sienkiewicza i innych wybranych tekstów kultury
36. Powieść historyczna – gatunek i styl (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • wskazać fragmenty tekstu, w których zastosowano archaizację 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty tekstu, w których zostały wykorzystane różne rodzaje komizmu, i określić funkcję tego zabiegu • omówić zabiegi stylizacyjne w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty powieści, w których narrator nie tylko opisuje wydarzenia, lecz także je interpretuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić toposy w powieści • odnaleźć w powieści fragmenty stylizowane na epos homerycki • odnieść się do opinii Witolda Gombrowicza na temat pisarstwa Henryka Sienkiewicza
37. Konteksty i nawiązania – Andrzej Waligórski, <i>Obrona Częstochowy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • wskazać te elementy tekstu, które są wiernym odtworzeniem fabuły <i>Potopu</i>, i te, które się od niej różnią 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają zmiany wprowadzone przez Andrzeja Waligórskiego • wskazać komizm we fragmentach tekstu i wyjaśnić, w jaki sposób autorowi udało się uzyskać efekt humorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję połączenia stylu potocznego z patosem • omówić satyryczny i parodystyczny charakter fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób naśladowania stylu Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji parodii
38. Henryk Sienkiewicz – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej
39. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
40. Dialog pokoleń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści • opisać relacje pomiędzy bohaterami fragmentów tekstu • omówić stosunek do przeszłości • Andrzejowej i Zygmunta Korczyńskich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby kreacji bohaterów • zinterpretować ostatni akapit tekstu pod kątem przemiany, która dokonała się w bohaterce • omówić inne konflikty pokoleń przedstawione w powieści <i>Nad Niemnem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy argumentacji bohaterów i wskazać elementy racjonalne oraz emocjonalne • odnaleźć w tekście ocenę dokonaną przez narratora i ją przedstawić 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różne kreacje matek w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej
41. W świecie wartości – <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać dwie mogiły • wskazać fragmenty tekstu, w których jest mowa o powstaniu • zrelacjonować losy Jana i Cecylii 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rolę mogił w powieści • porównać Jana Bohatyrowicza i Zygmunta Korczyńskiego, zwracając uwagę na sposób kreowania tych postaci • odnaleźć przykłady użycia języka ezopowego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić model patriotyzmu zaprezentowany w powieści • dostrzec elementy światopoglądu pozytywistycznego w powieści • wskazać tendencyjność narracji w prezentowaniu wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sceny, w której Jan pokazuje Justynie mogiłę powstańczą, pod kątem motywów religijnych, symboli i zjawisk przyrodniczych • dokonać analizy związku pomiędzy stosunkiem bohaterów do mogiły a stosunkiem narratora do bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby podejmowania tematu powstania styczniowego w wybranych tekstach kultury
42. Bohaterowie i przestrzeń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić miejsca, w których toczy się akcja powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować bohaterów do miejsc, w których są oni prezentowani 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób przestrzeń charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w kreacji bohaterów odgrywa natura 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega mitologizacja świata w <i>Nad Niemnem</i>
43. Realizm w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić założenia realizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realizmu historycznego w powieści • wskazać elementy realizmu topograficznego w utworze • wskazać elementy realizmu społeczno-obyczajowego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wypowiedzi bohaterów pod kątem realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy narracji i wskazać elementy odbiegające od jej prostego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia żniw w powieści z obrazem Jeana-François Milleta <i>Kobiety zbierające kłosa</i> i dziełami z innych epok prezentującymi tę tematykę
44. Konteksty i nawiązania – Czesław Miłosz, <i>Rozbieranie Justyny</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać adresatkę liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • porównać poetyckie wyobrażenie Justyny z jej wizerunkiem wykreowanym przez Elizę Orzeszkową • omówić kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motyw świec pojawiający się na początku i na końcu wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny wiersza

		wiersza			
45. Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • wskazać narratorów pojawiających się w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nawiązania do Biblii oraz mitologii pojawiające się w utworze i określić ich funkcję • wskazać przykłady konwencji baśniowej • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób w utworze jest realizowana funkcja poetycka • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji 	
46. Eliza Orzeszkowa – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie twórczości Elizy Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat twórczości Elizy Orzeszkowej w kontekście jej biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej
47. Petersburg – miasto pułapka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których przebywają bohaterowie (szynk, pokój Raskolnikowa, mieszkanie Marmieladowów, pokój Soni) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski z opisów różnych przestrzeni (zazwyczaj dusznych i nędznych) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego ulice Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły • odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opisy Petersburga ze <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego z opisami tego miasta zawartymi w <i>Ustępie do Dziadów cz. III</i> Adama Mickiewicza
48. Raskolnikow na rozdrożach ideologii (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • zrekonstruować poglądy Raskolnikowa zawarte w jego artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, jakie poszlaki naprowadziły Porfirego Pietrowicza na pomysł, że zbrodniarzem jest Raskolnikow • omówić emocje, które towarzyszą Raskolnikowowi podczas rozmowy ze śledczym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow przyznał się do popełnienia zbrodni • wyjaśnić znaczenie opowieści Marmieladowa o Soni i listu do Raskolnikowa od matki dla podjęcia decyzji o popełnieniu zbrodni 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie snu o koniu w kontekście planowanej zbrodni • opisać stan psychiczny Raskolnikowa po zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę 	
49. i 50. Rozum w starciu z wiarą – zbrodnia i jej odkupienie (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię Soni 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postawę życiową Soni • wymienić podobieństwa i różnice pomiędzy Sonią a Rodionem • omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołania w utworze opowieści o Łazarzu • omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa i wyjaśnić jej przyczynę • wyjaśnić, dlaczego w konfrontacji postaw to Sonia 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy potyczek słownych pomiędzy Sonią a Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów • zinterpretować znaczenie snu Raskolnikowa na 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motyw walki dobra ze złem w różnych tekstach kultury

			odnosi zwycięstwo	Syberii	
51. i 52. Powieść społeczna, psychologiczna czy filozoficzna? (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić poglądy bohaterów powieści • zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladowów • wskazać na podstawie hasła <i>powieść psychologiczna ze Słownika terminów literackich</i> cechy tego gatunku w <i>Zbrodni i karze</i> • wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję • uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że <i>Zbrodnia i kara</i> jest powieścią polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej • określić funkcję Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postać Swidrygajłowa – dokonać analizy jego wyglądu, postępowania oraz snów
53. <i>Lew i mysz</i> [...] – komentarz do lektury	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>bajka, alegoria</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić alegoryczne znaczenie bajki Iwana Kryłowa • wyjaśnić znaczenie określenia <i>przestępca-intelektualista</i> użytego przez Henryka Paprockiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób – zdaniem Henryka Paprockiego – dokonała się przemiana wewnętrzna Rodiona 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Ewangelii, Soni i sumienia w procesie przemiany Raskolnikowa 	
54. Konteksty i nawiązania – Dmitry Glukhovsky, <i>Tekst</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohatera tekstu • porównać Goriunowa z Raskolnikowem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie smartfona dla wymowy fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję oniryzmu we fragmentach tekstu • zinterpretować znaczenie ostatnich pięciu zdań tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat: „Jeśli nawet moż na uciec przed sprawiedliwością, to czy moż na uciec przed samym sobą?”, przywołując różne teksty kultury
55. i 56. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować teksty
57. i 58. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

				• przedstawić i uzasadnić własne sądy	
*59. Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• przedstawić poglądy Vautrina i Rastignaca	• porównać poglądy Vautrina na temat Paryża z poglądami Wokulskiego na temat Warszawy	• zinterpretować metaforę użytą w tekście	
*60. i 61. Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary. Z obyczajów prowincji</i>	• zrelacjonować treść powieści • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować Emmę i Karola • scharakteryzować drobnomieszczaństwo przedstawione w utworze • omówić obraz prowincjonalnego życia Francuzów • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze	• wyjaśnić przyczyny poczucia niespełnienia Emmy • opisać Izabelę Łęcką i Emilię Korczyńską w kategoriach bovaryzmu • porównać obraz mieszczaństwa przedstawiony w dziele Gustawa Flauberta i w <i>Lalce</i> • wskazać fragmenty tekstu, w których użyto mowy pozornie zależnej, i określić jej funkcję	• dokonać analizy zachowania bohaterki • dokonać analizy języka fragmentów tekstu i określić funkcję zastosowanych w nich zabiegów językowych • dokonać analizy sceny umierania Emmy	• wyjaśnić symbolikę znaczących przedmiotów, zjawisk i motywów pojawiających się w powieści • zinterpretować zdanie wygłoszone przez Gustawa Flauberta
*62. <i>Nuda buduaru – o Pani Bovary</i> Gustawa Flauberta	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić znaczenie użytego w komentarzu wyrazu <i>nuda</i> w kontekście powieści Gustawa Flauberta	• porównać różne definicje bovaryzmu	• zinterpretować motyw ognia	• wyjaśnić związek pomiędzy nudą a zmysłowością
*63. Konteksty i nawiązania – Margaret Atwood, <i>Pani Wyróżnia</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohaterkę tekstu i porównać ją z Emmą Bovary • zrelacjonować opinie Joan Foster i jej koleżanek na temat miłości i mężczyzn oraz odnieść je do terminu <i>bovaryzm</i>	• wypowiedzieć się na temat narracji tekstu i porównać ją z narracją <i>Pani Bovary</i>	• wskazać odwołania, motywy oraz aluzje literackie użyte przez autorkę i określić ich funkcje	• odnieść termin „bovaryzm” do wybranych tekstów kultury
POZYTYWIZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
64. i 65. Stylizacja – jej rodzaje i funkcje w tekstach	• zdefiniować stylizację • przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia służącymi jej środkami • przedstawić podział stylizacji ze względu na typ podstawy • wymienić funkcje stylizacji	• rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne • rozpoznać w podanych przykładach rodzaje stylizacji • wskazać kolokwializmy w tekście	• wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji • zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego • wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach	• przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację • wskazać intertekstualność w podanym fragmencie tekstu	• rozpoznać w tekście pastisz, parodię i trawestację • stworzyć tekst parodiujący wybrany utwór literacki

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje stylizacji 		tekstu		
66. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
67. i 68. Składnia w interpretacji i tworzeniu tekstów	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w podanych przykładach wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność wymienić figury słowne i figury myśli 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać figury słowne i figury myśli w podanych przykładach wskazać temat oraz reumat i określić porządek wypowiedzi w podanych przykładach wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>struktura syntaktyczna, struktura tematyczno-rematyczna, struktura semantyczno-logiczna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaje modalności w podanych przykładach przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat 	<ul style="list-style-type: none"> przeredagować podane teksty tak, aby stanowiły logiczną i spójną całość 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić istotę presupozycji na przykładzie określić rodzaje presupozycji w podanych przykładach
69. Zasady interpunkcji oraz jej składniowo-znaczeniowy charakter	<ul style="list-style-type: none"> wymienić znaki interpunkcyjne zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> sklasyfikować znaki interpunkcyjne omówić funkcję znaków interpunkcyjnych określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach skorygować interpunkcję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym wyraża emocje za pomocą znaków interpunkcyjnych 	
*70. Funkcje języka	<ul style="list-style-type: none"> wymienić funkcje języka zdefiniować poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w podanych przykładach realizację funkcji języka 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady regionalizmów i wyrażeń środowiskowych w kontekście funkcji społecznej języka 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wypowiedzi, w których będą realizowane poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens stwierdzenia Ludwiga Wittgensteina
POZYTYWIZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
71. Rozpoznawanie mechanizmów manipulacji i skuteczne przeciwstawianie się jej	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować perswazję i manipulację wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić perswazję od manipulacji podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> określić presupozycje podanych zdań określić funkcje ironii w podanych przykładach
72. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	

73. Erystyka w dyskusji, typy argumentów	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować erystykę i określić jej cele • wymienić typy argumentów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady różnych typów argumentów erystycznych • wskazać chwyt erystyczne w podanych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają świadome błędy logiczne w podanych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć dialog z zastosowaniem chwytów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy wyводу demagogicznego • dokonać analizy przykładu wyводу demagogicznego
74. Dyskusja a spór i kłótnia	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnice pomiędzy dyskusją, sporem a kłótnią • wymienić rodzaje dyskusji • wymienić zasady dyskusowania • wymienić cechy agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje dyskusji • wskazać środki językowe będące przejawami agresji • przedstawić sposoby reakcji na agresję językową • rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować argumenty do dyskusji na podany temat • odróżnić krytykę od agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczyć w debacie • zaproponować strategię obrony przed agresją językową 	
75. Definicja i hasło encyklopedyczne	<ul style="list-style-type: none"> • omówić budowę definicji • omówić budowę hasła słownikowego • przedstawić budowę hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić różnice pomiędzy definicją słownikową a definicją encyklopedyczną • wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji • wymienić zasady tworzenia hasła encyklopedycznego • odróżnić hasło słownikowe od hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć definicję podanego hasła 	
POZYTYWIZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
76. i 77. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
MŁODA POLSKA – O EPOCE					

1. i 2. Schyłek wieku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cztery nazwy epoki umieścić Młodą Polskę w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić etymologię czterech nazw epoki wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>dekadentyzm, filister, „sztuka dla sztuki”</i> 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich wyjaśnić znaczenie Krakowa dla rozwoju Młodej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki
3. Filozofia końca wieku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych filozofów modernistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera wymienić główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego wymienić główne założenia filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera scharakteryzować główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego scharakteryzować główne założenia filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat filozofii Arthura Schopenhauera i Friedricha Nietzschego
4. i 5. U progu sztuki nowoczesnej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić dominujące kierunki w sztuce modernistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować nowe kierunki w sztuce zilustrować przykładami cechy nowych kierunków w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość najważniejszych artystów modernistycznych wymienić najważniejsze dzieła młodopolskie i modernistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranych dzieł sztuki reprezentujących impresjonizm i symbolizm opisać zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX i XX 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat muzyki przełomu wieków zreferować wpływ Konstantego Stanisławskiego na technikę gry aktorskiej
MŁODA POLSKA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. Wprowadzenie do literatury modernizmu	<ul style="list-style-type: none"> wymienić nurty w sztuce, które znalazły swoje odzwierciedlenie w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcia: <i>symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, klasycyzm, naturalizm, synestezja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wpływ nowych kierunków sztuki na literaturę 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób zastosowania nowych kierunków sztuki w literaturze i dokonać jego analizy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko krytyki literackiej w okresie Młodej Polski
7. Francuscy poeci przekłeci – Charles Baudelaire	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze środki stylistyczne i omówić ich funkcję wskazać w utworze elementy dekadentyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną przedstawić symboliczne znaczenie padliny omówić funkcję puenty wiersza odnaleźć w wierszu motyw <i>vanita</i> i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy językowej opisu padliny w wierszu zinterpretować wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić konwencję turpistyczną w wierszu porównać wiersz z obrazem Rembrandta <i>Rozplątany wół</i>
8.	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować przesłanie 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat

Francuscy poeci przekłęci – Arthur Rimbaud	<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację liryczną 	<p>środki językowe i określić ich funkcję</p>	<p>interpretacyjną</p> <ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w wierszu motyw <i>homo viator</i> i określić jego funkcję 	<p>wiersza</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy symboliczne i zinterpretować ich znaczenie 	<p>archetypicznego obrazu dzieciństwa</p>
9. Francuscy poeci przekłęci – Paul Verlaine	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić typ liryki wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić na podstawie utworu, czym powinno charakteryzować się prawdziwe dzieło sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy, jakich powinien wystrzegać się poeta modernistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze elementy impresjonistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> porównać poznane wcześniej koncepcje sztuki (sformułowane przez Arystotelesa, Horacego, Jana Kochanowskiego, Adama Mickiewicza) z koncepcją Paula Verlaine'a wypowiedzieć się na temat muzyczności w poezji
10. Człowiek i człowieczeństwo w <i>Jądrze ciemności</i> Josepha Conrada	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać przedstawione w utworze relacje pomiędzy kolonizatorami a mieszkańcami Afryki przedstawić sylwetkę Kurtza i omówić jego przemianę 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na podstawie utworu na temat okoliczności, w których dochodzi do głosu ciemna strona natury człowieka zinterpretować komentarze Marlowa pod adresem Europejczyków 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy relacji pomiędzy Marlowem a Kurtzem zaprezentować przedstawioną w utworze koncepcję ludzkiej natury 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zdobyte informacje na temat Konga Belgijskiego podjąć dyskusję na temat przedstawionej w utworze koncepcji ludzkiej natury
11. W stronę ciemności – <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Marlowa i Kurtza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić przemianę Marlowa w kontekście rozmowy z narzeczoną Kurtza 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść motyw katabazy do treści utworu zinterpretować wyprawę Marlowa w sensie geograficznym, psychologicznym i moralnym 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na podstawie informacji z różnych źródeł na temat konsekwencji kolonizacji przygotować prezentację na temat motywu katabazy w literaturze i sztukach plastycznych
12. <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada jako utwór modernistyczny	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu określić funkcję budowy szkatułkowej 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić tezę, że <i>Jądro ciemności</i> jest opowiadaniem psychologicznym omówić techniki zastosowane przy stworzeniu opisów natury 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symboliczne znaczenie mroku i światła w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść znaczenie mroku i światła w utworze do tradycyjnych sposobów ich interpretacji

13. Konteksty i nawiązania – Julia Hartwig, <i>W jądrze ciemności</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić na podstawie wiersza doświadczenia ofiar i ograniczenia, którym one podlegały 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść wiersza do <i>Jądra ciemności</i> Josepha Conrada • zdefiniować charakter wypowiedzi podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie utworu • zinterpretować wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat istoty zła przedstawionej w wierszu Julii Hartwig i opowiadaniu Josepha Conrada
14. Poszukiwanie leku na ból istnienia w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza i określić jej funkcję • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy wspólne wiersza i filozofii Arthura Schopenhauera • scharakteryzować na podstawie wiersza światopogląd dekadencji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionego w wierszu portretu pokolenia 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Kazimierza Przerwy-Tetmajera z <i>Odą do młodości</i> Adama Mickiewicza
15. Konteksty i nawiązania – Wisława Szymborska, <i>Schylek wieku</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić oczekiwania ludzi odnośnie XX wieku • wskazać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionej w wierszu roli artysty 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza • porównać wiersz Wisławy Szymborskiej z utworem Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat powtarzalności historii w kontekście omawianych utworów
16. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
17. Rola artysty i funkcja sztuki w wierszu <i>Evviva l'arte!</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić na podstawie wiersza wizerunek młodopolskiego artysty • wskazać środki stylistyczne w wierszu i określić ich funkcję • omówić sposób przedstawienia filistra 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić system wartości młodopolskiego artysty na podstawie wiersza • wskazać toposy i motywy wykorzystane w wierszu i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat funkcji kontrastu pomiędzy filistrem a artystą 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję tytułu i refrenu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać koncepcje artysty: młodopolską i romantyczną
18. Inspiracja filozofią Arthura	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu elementy filozofii 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Paula Gauguina <i>Skąd</i>

Schopenhauera w wierszu <i>Nie wierzę w nic...</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	temat podmiotu lirycznego utworu	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza 	Arthura Schopenhauera <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy dekadentyzmu 	analizy środków stylistycznych	<i>przyszliśmy? Kim jesteśmy? Dokąd idziemy?</i>
19. Impresjonistyczne obrazowanie w poezji – <i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję czasowników użytych w wierszu • wskazać zmysły, na które oddziałuje utwór • określić funkcję rzeczowników nazywających ulotne elementy rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat barw w wierszu • podać przykłady synestezji i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić tezę, że wiersz tworzy pejzaż impresjonistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić tezę, że utwór realizuje młodopolską ideę syntezy sztuk
20. Konteksty i nawiązania – Andrzej Stasiuk, <i>Kucając</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób, w jaki narrator mówi o przemijaniu • odnaleźć elementy obrazowania impresjonistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy człowiekiem a naturą w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia natury w tekście • porównać sposób przedstawienia natury w tekście Andrzeja Stasiuka i w wierszu <i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia przyrody w wybranych tekstach kultury
21. <i>Lubię, kiedy kobieta...</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera – młodopolski obraz erotyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia kobiety w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Władysława Podkowińskiego <i>Szał uniesień</i> w kontekście wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób ukazania kobiet w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera i w wybranym utworze barokowym należącym do nurtu dworskiego
22. Konteksty i nawiązania – Anna Świrszczyńska, <i>Kochanków dzieli miłość</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić relację pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym • wskazać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić paradoks w tytule wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować pierwsze zdanie wiersza • wypowiedzieć się na temat roli cielesności w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać różne sposoby ukazywania miłości w wybranych tekstach kultury
23. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

24. Realizm i naturalizm w sonetach <i>Z chalupy</i> Jana Kasprowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu • wskazać elementy realizmu i naturalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu kontrasty i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę ostatniej strofy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz wsi wykreowany przez Jana Kochanowskiego z sonetem Jana Kasprowicza
25. Symboliczny obraz natury w cyklu <i>Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach</i> Jana Kasprowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu • wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy dekadentyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczną wymowę sonetu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obrazowanie impresjonistyczne w cyklu sonetów
26. Katastroficzny charakter hymnu <i>Dies irae</i> Jana Kasprowicza	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe wykorzystane w celu przedstawienia wizji końca świata i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe hymnu • omówić funkcję gatunku • wskazać elementy ekspresjonistyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze postacie biblijne oraz omówić sposób ich przedstawienia w odniesieniu do tradycji literackiej i plastycznej • wskazać nawiązania do Księgi Rodzaju i Apokalipsy św. Jana oraz określić ich funkcję • wyjaśnić, na czym polega dialog utworu z tradycją literacką 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić koncepcję człowieka, Boga i świata, która wyłania się z hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać utwór Jana Kasprowicza z hymnem <i>Czego chcesz od nas, Panie...</i> Jana Kochanowskiego
27. Franciszkańska koncepcja świata i natury w <i>Hymnie św. Franciszka z Asyżu</i> Jana Kasprowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy modlitwy pochwalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy filozofii św. Franciszka z Asyżu • zinterpretować zwrot rozpoczynający wiersz w kontekście całego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice światopoglądowe pomiędzy utworami <i>Dies irae</i> i <i>Hymn św. Franciszka z Asyżu</i> • określić, w jaki sposób Jan Kasprowicz zreinterpretował <i>Pieśń słoneczną</i> św. Franciszka z Asyżu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Jacka Malczewskiego <i>Święty Franciszek</i>
28. Pochwała prostoty w <i>Księdze ubogich</i> Jana Kasprowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego utworu • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy postawy franciszkańskiej w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy symbolizmu i je zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób budowania melodyjności wiersza
29. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			filozoficzny, egzystencjalny		
30. Nietzscheanizm w wierszu Leopolda Staffa <i>Kowal</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • określić funkcję czasowników użytych w wierszu • odnieść definicję sonetu do kompozycji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy filozofii Friedricha Nietzschego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie symboli • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję metonimii użytej w wierszu
31. Budowanie nastroju w poezji – <i>Deszcz jesienny</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób tworzenia nastroju w wierszu • wskazać środki stylistyczne wpływające na muzyczność wiersza • wskazać powiązania pomiędzy treścią a formą wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować pejzaż wewnętrzny bohatera utworu • wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przyczyn popularności motywu szatana w sztuce młodopolskiej
32. Humanistyczna afirmacja życia w <i>Przedśpiewie</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić motywy i symbole wskazujące na postawę podmiotu lirycznego • wskazać środki artystyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu elementy humanizmu, stoicyzmu i franciszkanizmu • odnaleźć w wierszu elementy klasycyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł wiersza • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat motywu wędrówki w różnych tekstach kultury
33. Konteksty i nawiązania – Jan Twardowski, <i>To nieprawdziwe</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu • wymienić przedstawione w wierszu elementy świata przyrody i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • porównać kreacje podmiotów lirycznych w wierszu Jana Twardowskiego i w <i>Przedśpiewie</i> Leopolda Staffa 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wiersza pod kątem funkcji antytez, kontrastów i paradoksów • zinterpretować kłamrę kompozycyjną wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wymowę muralu <i>Pasterz</i> w odniesieniu do omawianych wierszy Jana Twardowskiego i Leopolda Staffa
34. W poszukiwaniu harmonii – <i>Ogród przedziwny</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy świadczące o niezwykłości opisanego miejsca • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować warstwę metaforyczną wiersza • wypowiedzieć się na temat postawy podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbole zawarte w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy konwencji baśniowej i onirycznej w wierszu Leopolda Staffa • zaprezentować różne sposoby przedstawiania toposu ogrodu w tekstach kultury

<p>35. Spokój odnaleziony – <i>Curriculum vitae</i> Leopolda Staffa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postawy podmiotu lirycznego na poszczególnych etapach życia • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza w odniesieniu do definicji sonetu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionego w wierszu wizerunku poety • odnieść przedstawiony w wierszu wizerunek poety do tradycji młodopolskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę i metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać utwory <i>Curriculum vitae</i> Leopolda Staffa i <i>Polały się lzy me czyste...</i> Adama Mickiewicza w kontekście podsumowania życia przez artystów • przedstawić ewolucję światopoglądową poety na podstawie poznanych utworów
<p>36. i 37. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<p>38. i 39. <i>Rozdzióbią nas kruki, wrony...</i> Stefana Żeromskiego – deheroizacja powstańców styczniowych (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść opowiadania • nazwać rodzaj narracji zastosowany w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Winrycha • wskazać elementy obrazowania impresjonistycznego i naturalistycznego w utworze oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść przedstawione w opowiadaniu wydarzenia do kontekstu historycznego • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia powstania styczniowego • omówić sposób budowania atmosfery w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł opowiadania w odniesieniu do jego treści • omówić uniwersalną wymowę tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia powstania w odniesieniu do tradycji romantycznej • zinterpretować warstwę symboliczną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić romantyczne i franciszkańskie elementy kreacji Winrycha na podstawie opowiadania <i>Rozdzióbią nas kruki, wrony...</i> i tekstu Elżbiety Flis-Czeriak
<p>40. Wiejska gromada jako mikrokosmos – <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tomu I • wymienić bohaterów utworu i ich scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić strukturę społeczną wsi • omówić obyczajowość powiązaną z określonym stopniem w hierarchii społecznej • zaprezentować obyczaje przedstawione w powieści i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję karczmy i kościoła w życiu społeczności wiejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wady i zalety podporządkowania się wspólnoty oraz jej prawom 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego i uniwersalnego charakteru wspólnoty wiejskiej, przedstawionej w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta
<p>41. i 42. Uniwersalne prawdy o naturze ludzkiej w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tomu I • scharakteryzować głównych bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę ziemi w życiu chłopów • przedstawić Antka jako bohatera zbuntowanego • przedstawić Jagnę jako kobietę 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać walkę o ziemię i kobietę jako zachowania warunkowane instynktem • dostrzec rolę obyczaju jako zjawiska uwznioślającego zachowania instynktowne 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczną śmierć Kuby podczas wesela • uogólnić postawy Antka i Jagny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy funkcjonowaniem we wspólnocie a samorealizacją

		niepodporządkowującą się regułom wspólnoty			
43. <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać trzy rodzaje narracji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy realizmu w powieści podać przykłady stylizacji gwarowej i określić funkcję tego zabiegu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazowania impresjonistycznego we fragmentach powieści dokonać analizy obrazowania naturalistycznego we fragmentach powieści 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> porównać obrazowanie impresjonistyczne w poezji i prozie Młodej Polski
*44. Kobiecość i męskość, czyli odwieczny świat archetypów w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne obrazy kobiecości na przykładach Hanki i Jagny 	<ul style="list-style-type: none"> opisać relacje Jagny z mężczyznami w kontekście różnorodności relacji między męskością a kobiecością przedstawić archetyp macierzyństwa na przykładzie Hanki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić topos nieszczęśliwej miłości w <i>Chłopach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy konfliktu między Maciejem a Antkiem w kontekście zachowań archetypicznych 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcjonowania Jagny w społeczności jako profanatorki i parezjanistki
*45. Myślenie mityczne w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w powieści elementy religii chrześcijańskiej i obrzędów pogańskich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić czas i przestrzeń w <i>Chłopach</i> w kategoriach mitycznych omówić mit Matki Ziemi w powieści odnaleźć w źródłach informacje na temat symboliki obrzędów weselnych oraz odnieść je do wesela Jagny i Macieja 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować kreację Antka w kategoriach mitu dokonać analizy zależności człowieka od natury w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega mitologizacja 	<ul style="list-style-type: none"> omówić współwystępowanie w powieści elementów religii chrześcijańskiej i obrzędów pogańskich
46. Konteksty i nawiązania – Wiesław Myśliwski, <i>Kamień na kamieniu</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść tekstu wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narracji scharakteryzować relacje pomiędzy ojcem a dziećmi wskazać elementy stylizacji i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symboliczne znaczenie opisanego obrzędu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób przedstawienia obyczajów i wartości we fragmentach powieści Wiesława Myśliwskiego i w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta 	<ul style="list-style-type: none"> omówić cechy literatury wiejskiej na podstawie poznanych tekstów
47. Konteksty i nawiązania – Wioletta Grzegorzewska, <i>Guguly</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu wypowiedzieć się na temat narracji i narratorki przedstawić zwyczaje 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób kreacji świata przedstawionego scharakteryzować główną bohaterkę wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia dojrzewania w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat stosunku człowieka do śmierci w kulturach tradycyjnych na podstawie <i>Chłopów</i> Władysława 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie tytułu w odniesieniu do treści wywiadu udzielonego przez autorkę tekstu wypowiedzieć się na temat

	mieszkańców wsi, w której rozgrywa się akcja	użyte w celu opisu domu i określić ich funkcję • przytoczyć elementy stylizacji gwarowej i określić jej funkcję		Stanisława Reymonta i fragmentów prozy Wioletty Grzegorzewskiej	mitologizacji świata w <i>Gugulach</i> i <i>Chłopach</i> • omówić funkcję użycia różnych poetyk w prozie Wioletty Grzegorzewskiej (realistycznej, naturalistycznej itd.)
48. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować teksty
49. Wprowadzenie do analizy <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• wymienić obszary działalności twórczej Stanisława Wyspiańskiego • przedstawić najważniejsze fakty z życia Stanisława Wyspiańskiego	• przedstawić genezę <i>Wesela</i> • przedstawić pierwowzory głównych bohaterów <i>Wesela</i>	• wskazać w utworze elementy realistyczne i fantastyczne	• wskazać w twórczości plastycznej Stanisława Wyspiańskiego elementy estetyki modernistycznej	• dokonać analizy wybranych dzieł plastycznych Stanisława Wyspiańskiego
50. i 51. Portret podzielonego społeczeństwa w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• przedstawić przestrzeń sceniczną na podstawie <i>Dekoracji</i> • wskazać w opisie <i>Dekoracji</i> elementy kultury materialnej kojarzące się z chłopstwem i inteligencją	• wskazać w didaskaliach rozpoczynających utwór elementy obrazowania impresjonistycznego • przedstawić Żyda jako zdystansowanego obserwatora i komentatora • wskazać w akcie I fragmenty nawiązujące do rabacji galicyjskiej	• omówić sposób, w jaki o rabacji mówią chłopci (Dziad i Ojciec) oraz inteligenci (Pan Młody i Gospodarz) • omówić relacje między chłopstwem a inteligencją w akcie I (szczególnie na podstawie rozmów: Czepca z Dziennikarzem, Radczyni z Kliminą, Pana Młodego z Panną Młodą)	• wymienić uprzedzenia i stereotypy, które stoją na przeszkodzie porozumieniu między chłopstwem a inteligencją, oraz dokonać ich analizy • scharakteryzować Rachelę i przedstawić jej funkcję w dramacie	• omówić sposób, w jaki Stanisław Wyspiański realizował w didaskaliach młodopolską ideę syntezy sztuk
52. i 53. „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” – widma i duchy w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• wymienić osoby dramatu i wskazać ich pierwowzory • przedstawić cel przybycia Wernyhory i misję powierzoną Gospodarzowi	• wyjaśnić wyjątkowość Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu • wyjaśnić, dlaczego zjawy ukazują się konkretnym bohaterom	• omówić rolę Racheli we wprowadzeniu zjaw do dramatu • zinterpretować słowa Chochoła: „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” w kontekście aktu II • wskazać konteksty kulturowe widoczne w prezentacji osób dramatu	• dokonać analizy dialogów bohaterów • wyjaśnić symboliczne znaczenie każdej z osób dramatu	• przedstawić wykorzystane w <i>Weselu</i> obrazy Jana Matejki i omówić ich funkcję

			<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę rekwizytów, które pojawiają się w akcie II 		
54. W rytmie chocholego tańca – symboliczne znaczenie aktu III <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawę inteligencji w akcie III • przedstawić postawę chłopstwa w akcie III 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy inteligencją a chłopstwem wobec zbliżającego się zrywu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę złotego rogu i zgubienia artefaktu przez Jaśka • dokonać analizy symboliki Chochoła 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy symbolicznego znaczenia rozmowy Poety z Panną Młodą • zinterpretować symbolikę chocholego tańca i ocenić jej aktualność • porównać motywy tańców kończących <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza i <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawy i nastroje dekadentkie w <i>Weselu</i> oraz innych młodopolskich tekstach kultury
55. Narodowa psychodrama – uniwersalny wydzźwięk <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w dramacie mity narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kompozycji <i>Wesela</i> • wskazać w dramacie motywy oniryczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób obnażania mitów narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionej przez Stanisława Wyspiańskiego diagnozy społeczeństwa i ocenić jej aktualność • zinterpretować zakończenie utworu w kontekście komentarza ks. Józefa Tischnera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nawiązania do mitów chłopskich i omówić ich funkcję w utworze • zinterpretować film Wojciecha Smarzowskiego <i>Wesele</i> w kontekście dramatu
56. Konteksty i nawiązania – Wit Szostak, <i>Chochoły</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji narratora • wskazać nawiązania do chocholego tańca w scenie pożegnania starego roku 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści • omówić analogie pomiędzy opisem kolacji wigilijnej we fragmentach tekstu a przedstawieniem uroczystości w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać symbolikę sceny pożegnania starego roku • wypowiedzieć się na temat obrazu Polaków wylaniającego się z obu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Jacka Malczewskiego <i>Błędne koło</i>
57. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować teksty
58. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
*59. Bohaterowie dwóch planów – <i>Noc listopadowa</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów utworu • omówić sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rolę Joanny Grudzińskiej w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kreacji księcia Konstantego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób ukazania Chłpickiego w <i>Nocy listopadowej</i>

Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)		ukazania spiskowców • porównać język, którym posługują się postacie historyczne i mityczne	• wyjaśnić funkcję łączenia planów: historycznego i mitycznego		Stanisława Wyspiańskiego i <i>Kordianie</i> Juliusza Słowackiego
*60. Źródła polskiego tragizmu w <i>Nocy listopadowej</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować sposób przedstawienia walki narodowowyzwoleńczej w utworze	• odnieść sposób przedstawienia walki narodowowyzwoleńczej do tradycji romantycznej • omówić rolę natury w dramacie	• wypowiedzieć się na temat sposobu mitologizacji powstania listopadowego w dramacie	• zinterpretować <i>Noc listopadową</i> w kontekście mitu eleuzyjskiego • przedstawić interpretację powstańczej klęski	• wyjaśnić symbolikę obumierającego ziarna i odnieść ją do znaczenia bajki Żegoty z <i>Dziadów</i> cz. III Adama Mickiewicza
*61. <i>Noc listopadowa</i> Stanisława Wyspiańskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• wskazać w dramacie cechy neoromantyczne	• wskazać w dramacie elementy należące do konwencji baśniowej i omówić ich funkcję	• omówić konwencję symboliczno-ekspresjonistyczną w utworze	• zinterpretować warstwę symboliczną utworu	• przedstawić warstwę plastyczną obecną w utworze i określić jej funkcje w budowaniu wizji powstania
*62. i 63. W domu filistrów – <i>Moralność pani Dulskiej</i> Gabrieli Zapolskiej (lektura uzupełniająca)	• omówić treść dramatu • scharakteryzować bohaterów dramatu • zrelacjonować sposób postrzegania instytucji małżeństwa przez Dulską	• dokonać analizy wyglądu salonu Dulskich pod kątem sposobu, w jaki charakteryzuje on bohaterów • omówić relacje pomiędzy bohaterami	• omówić konsekwencje decyzji tytułowej bohaterki • omówić kreację Felicjana i wypowiedzieć się na temat jego funkcji w rodzinie	• zinterpretować rozmowę Dulskiej z Lokatorką	• wskazać w utworze elementy dramatu naturalistycznego
*64. Dulscy – dramat uniwersalny (lektura uzupełniająca)	• wskazać w utworze elementy tragiczne i komiczne	• określić funkcje elementów tragicznych i komicznych w utworze	• wypowiedzieć się na temat efektu zestawienia tragizmu i komizmu	• porównać Emmę Bovary i Anielę Dulską • odnieść problematykę dramatu do współczesnej rzeczywistości	• podjąć dyskusję na temat dulszczyzny we współczesnym świecie • porównać obszary tabu zaprezentowane w dramacie z tymi, które dostrzega w codziennej rzeczywistości
MŁODA POLSKA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
65. i 66. Wiedza z dziedziny fleksji, leksyki, frazeologii i słowotwórstwa w analizie i interpretacji tekstów literackich	• omówić funkcję czasownika i jego form w konstrukcji tekstów • omówić wpływ odpowiednio dobranych przymiotników na opis bohaterów, sytuacji i tła zdarzeń	• omówić wpływ rzeczowników abstrakcyjnych i konkretnych na kształt i sens utworu literackiego • omówić wpływ doboru czasowników na charakter tekstu • wskazać sposoby wykorzystania form rzeczownika do stylistycznego	• omówić funkcję frazeologizmów w tekstach literackich • wypowiedzieć się na temat wartości stylistycznej neologizmów, zgrubień i zdrobnień • omówić wpływ synonimów, homonimów i wyrazów wieloznacznych na	• wykorzystać wiadomości z fleksji, leksyki, frazeologii i słowotwórstwa podczas analizy stylistycznej tekstów	

		nacechowania utworu • omówić funkcję zaimków w budowaniu relacji w tekście literackim	wzbogacanie leksyki i wieloznaczność interpretacyjną		
67. i 68. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
69. i 70. Ironia	• definiować ironię jako kategorię filozoficzną, estetyczną i literacką • wymienić wyznaczniki i sygnały ironii • przedstawić sposoby osiągnięcia efektów ironicznych	• wskazać przykłady ironii w językach potocznym i oficjalnym oraz w tekście publicystycznym • wymienić i omówić na przykładach cele ironii w literaturze • wymienić i omówić na przykładach funkcje ironii w literaturze	• rozpoznawać sposoby osiągnięcia efektów ironicznych • rozpoznawać rodzaje ironii we wskazanych tekstach • omówić funkcje ironii w tekstach pozaliterackich	• stworzyć tekst o zabarwieniu ironicznym • omówić specyfikę ironii tragicznej, sokratycznej i romantycznej	
71. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
MŁODA POLSKA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
72. Protokół	• wymienić cechy protokołu • przedstawić etapy sporządzania protokołu • wymienić cechy języka protokołu	• ocenić podane przykłady protokołów pod kątem stosowności stylistycznej	• sporządzić protokół na podstawie notatki • sporządzić protokół na podstawie sprawozdania	• sporządzić protokół z wydarzenia	
73. Referat	• zreferować zasady wygłaszania tekstu naukowego • przedstawić budowę referatu	• scharakteryzować język referatu • przygotować konspekt referatu • sporządzić opis bibliograficzny źródeł	• wykorzystywać różne źródła w celu znalezienia informacji potrzebnych do stworzenia referatu • sformułować tezę referatu i argumentację	• dokonać analizy podanego referatu, wskazać jego mocne i słabe strony • stworzyć i wygłosić referat	
74. Szkic krytyczny	• wymienić cechy szkicu krytycznego	• sporządzić plan odtwórczy podanego szkicu krytycznego	• zgromadzić materiały do sporządzenia szkicu krytycznego • przygotować plan kompozycyjny szkicu krytycznego na zadany temat	• stworzyć szkic krytyczny według wskazówek	

MŁODA POLSKA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
75. i 76. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
1. Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestolecium międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć kontekst historyczny
2. i 3. Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu • zaprezentować cechy kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać architekturę secesyjną i modernistyczną • wskazać najważniejsze cechy teatru w dwudziestolecium międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranego filmu z dwudziestolecia międzywojennego
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
4. Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najistotniejszych twórców z epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować polskie ruchy awangardowe
5. Podróż w nieistnienie – <i>Topielec</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohatera wiersza • opisać sytuację liryczną w utworze • wypowiedzieć się na temat różnych form opisu kontaktu człowieka z przyrodą w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych użytych w utworze • zinterpretować tytuł wiersza • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania śmierci w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu kreacji przestrzeni w wierszu • omówić aspekt epistemologiczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne koncepcje poznania w kontekście wybranych utworów literackich
6. Człowiek wobec niedoskonałości świata –	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wskazać elementy ludowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy ballady • omówić funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać przerośnięty sens opowiadanej historii 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa

<i>Dusiolek</i> Bolesława Leśmiana		elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję	ludowi)		
7. Konteksty i nawiązania – Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Ogród w Milanówku, koty styczniowe</i>	• omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza i jego stosunku do świata natury	• wskazać konteksty związane z motywem ogrodu	• zinterpretować kluczowe motywy w wierszu • porównać wiersz Jarosława Marka Rymkiewicza z <i>Dusiolkiem</i> Bolesława Leśmiana	• wypowiedzieć się na temat ontologicznego statusu istnienia w wierszach Jarosława Marka Rymkiewicza i Bolesława Leśmiana • omówić przenikanie się konwencji w wierszach
8. Symboliczne znaczenie tańca w wierszu <i>Świdryga i Midryga</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• omówić sposób opisanego tańca w wierszu • wskazać w wierszu elementy groteski i określić jej funkcję • wskazać konteksty związane z motywem tańca • omówić funkcję fantastyki w wierszu	• zinterpretować treści symboliczne utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu relacji między życiem a śmiercią • zinterpretować puentę utworu	• rozpoznać konwencję baśniową i określić jej funkcję w utworze
9. Zmysłowy obraz intymności – *** [<i>W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem</i>] Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję	• wskazać w utworze elementy tworzące atmosferę intymności • wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń	• wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności	• omówić różne sposoby ukazania cielesności oraz relacji intymnych w tekstach kultury
10. Piękno i brzydota – <i>Żołnierz</i> Bolesława Leśmiana	• omówić treść wiersza	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem a drewnianą figurą • omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza	• zinterpretować wymowę utworu • wskazać konteksty związane ze sposobem ukazowania brzydoty w tekstach kultury	• omówić przenikanie się etyki i estetyki w utworze
11. Co jest po drugiej stronie? – <i>Dziewczyzna</i> Bolesława	• omówić treść wiersza • zdefiniować balladę	• wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki	• określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i	• wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji w	• omówić funkcję konwencji baśniowej

Leśmiana		językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny	kontekście utworu • zinterpretować metaforykę ballady • sformułować tezę interpretacyjną utworu	
12. Krytyczne czytanie tekstu	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
13. Prowokacja artystyczna – <i>Wiosna. Dytyramb</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	• wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów • omówić treść fragmentów utworu	• omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy we fragmentach wiersza • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury	• zinterpretować znaczenie tłumy i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów • zinterpretować znaczenie fragmentu: <i>Thumie! Ty masz RACJĘ!!!</i>	• omówić dialog z tradycją w sposobie przedstawienia kobiety i matki • wskazać elementy tabu naruszone we fragmentach wiersza i omówić funkcję zastosowania tego zabiegu
14. Manifest poetycki – <i>Do krytyków</i> Juliana Tuwima	• omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w utworze	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji • odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów	• zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza	• określić cechy literatury charakterystyczne dla grup literackich różnych okresów
15. Eksperymenty językowe – <i>Słowisień</i> Juliana Tuwima	• zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście	• zrekonstruować sens wiersza • wskazać w wierszu synestezję	• dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w wierszu	• omówić warstwę brzmieniową utworu	• porównać deformację słowną zastosowaną przez Juliana Tuwima z malarstwem kubistycznym
16. Powrót do źródeł poezji – <i>Rzecz Czarnoleska</i> Juliana Tuwima	• wskazać w wierszu słowa kluczowe	• wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej • wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji	• wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze	• podjąć dyskusję na temat funkcji sztuki
17. Satyra społeczno-polityczna – <i>Bal w Operze</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	• omówić treść fragmentów utworu	• omówić kompozycję fragmentów tekstu • porównać przebieg balu z jego opisem w prasie • rozpoznać środki językowe użyte we	• wyjaśnić, w czym przejawiają się ekspresjonizm i katastrofizm we fragmentach utworu • odnaleźć we fragmentach utworu	• zinterpretować znaczenie opisu balu we fragmentach utworu	• wskazać we fragmentach wiersza elementy parodii • odczytać tekst w jego warstwach semantycznej i semiotycznej

		fragmentach utworu i określić ich funkcję • wskazać we fragmentach utworu elementy stylu potocznego i określić jego funkcję	elementy groteskowe i określić ich funkcję		
18. Refleksje nad historią i tradycją w <i>Herostratesie</i> Jana Lechonia	• omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wskazać mity romantyczne w tekście • omówić sposób przedstawienia Polski w utworze • wskazać w wierszu aluzje literackie	• zinterpretować przedstawione w wierszu relacje pomiędzy tradycją a współczesnością • zinterpretować puentę wiersza	• wyjaśnić sens odwołania do <i>Nocy listopadowej</i> Stanisława Wyspiańskiego • omówić demitologizację w wierszu
19. Romantyczny charakter wiersza <i>Mochnacki</i> Jana Lechonia	• omówić treść wiersza	• dokonać analizy kompozycji utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić emocje towarzyszące koncertowi • porównać wiersz z koncertem Jankiela z <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza	• zinterpretować symbolikę przestrzeni w wierszu • dokonać analizy wiersza pod kątem jego muzyczności	• omówić mity sarmackie w literaturze na podstawie wybranych utworów • omówić relacje pomiędzy poezją a muzyką
20. Portret Sarmaty w wierszu <i>Sejm</i> Jana Lechonia	• omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze	• wymienić cechy szlachcica na podstawie utworu	• wskazać konteksty związane z wizerunkiem Sarmaty w kulturze	• zinterpretować symboliczne znaczenie wkraczania Zagłoby do sali sejmowej • zinterpretować puentę wiersza	• wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście czasu jego powstania
21. Eros i Tanatos – przenikanie się motywów miłości i śmierci w wierszu *** [Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczy główną...] Jana Lechonia	• określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu	• wskazać w utworze nawiązania do tradycji literackiej	• sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować funkcję zestawienia w wierszu motywów miłości i śmierci	• wskazać konteksty filozoficzne
22. Tragizm ludzkiej egzystencji – <i>Spotkanie</i> Jana Lechonia	• omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić funkcje marzenia sennego w wierszu	• omówić funkcje nawiązania do <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri • zinterpretować puentę wiersza	• porównać sytuacje egzystencjalne podmiotu lirycznego wiersza i bohatera <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri
23. Czas obśmiany, czas	• omówić treść wiersza • określić sytuację	• wypowiedzieć się na temat podmiotu	• wyjaśnić, dlaczego wyraz <i>Czas</i> został	• zinterpretować metaforyczne	• porównać wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z

oswojony – <i>Czas krawiec kulawy</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	liryczną w utworze	lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję	znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza	twórczością Daniela Naborowskiego
24. Epigramatyczny charakter <i>Pocahunków</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)	• określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe utworów	• zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów	• zinterpretować puentę utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy	• wskazać konteksty i nawiązania do utworów
25. <i>Laura i Filon</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – reinterpretacja utworu sielankowego	• omówić treść utworu • zdefiniować sielankę	• rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wskazać w tekście nawiązania do utworu Franciszka Karpińskiego • wskazać w utworze elementy demaskujące nierealność sceny przedstawionej w pierwowzorze	• wypowiedzieć się na temat stosunku podmiotu lirycznego wiersza do sentymentalnej konwencji literackiej	• zinterpretować obraz Eugeniusza Zaka w kontekście utworu
26. Lęk przed starością – <i>Stara kobieta</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i <i>gubione</i> Krystyny Miłobędzkiej (wybór)	• wymienić cechy starości przedstawione w utworach	• rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • wskazać w utworach elementy języka potocznego i określić ich funkcję • rozpoznać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia w utworach starości i samotności • porównać tematy wierszy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej • określić stosunek do upływającego czasu w wierszach obu poetek	• zinterpretować i porównać puentę wierszy • zinterpretować znaczenie wierszy Krystyny Miłobędzkiej	• zaprezentować obraz starości w różnych tekstach kultury • dokonać analizy porównawczej wierszy
27. Konwencjonalny obraz miłości w wierszu <i>Co się stać musi</i> Kazimiery Iłłakowiczówny	• omówić treść wiersza	• omówić kreację podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• opisać obrazy poetyckie przedstawione w kolejnych strofach wiersza	• dokonać analizy użytych w wierszu motywów związanych z ogniem oraz akwaticznych • zinterpretować tytuł wiersza	• wskazać w utworze elementy tradycji romantycznej i młodopolskiej
28. Obraz rzeczywistości widziany przez pryzmat zakochania w wierszu	• określić rodzaj liryki	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w	• omówić rolę natury w wierszu • wskazać w wierszu elementy poetyki	• dokonać analizy występującego w wierszu podziału na wczoraj – dzisiaj –	• porównać wiersz z obrazem Claude’a Moneta <i>Regaty w Argenteuil</i>

<i>Błękitna chwila</i> Kazimiery Iłakowiczówny		utworze i określić ich funkcję	impresjonistycznej	jutro	
29. Poezja zaangażowana społecznie – <i>O Hani, co się zabiła</i> Kazimiery Iłakowiczówny	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • scharakteryzować bohaterkę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy ballady romantycznej • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia domowników w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z tematami społecznymi poruszonymi w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję reinterpretacji ballady romantycznej
30. Twórczość liryczna bliska prozie życia – <i>Ulica</i> Tadeusza Peipera i <i>Piko</i> Dominika Bielickiego	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu Tadeusza Peipera elementy miejskiego krajobrazu • wskazać w wierszu Dominika Bielickiego elementy codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wierszy • rozpoznać środki językowe użyte w utworach i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić awangardowy charakter wierszy • wskazać konteksty literackie związane z obrazem miasta i codzienności • porównać podejścia do wynalazków technicznych w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę wierszy • zinterpretować tytuły w kontekście utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawiania miasta w literaturze i sztuce (na wybranych przykładach)
31. Obraz procesu twórczego w <i>Cieślach</i> Juliana Przybosia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu słownictwo związane z pracą cieśli 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście wskazówki świadczące o możliwości jego metaforycznego odczytania • omówić awangardowy charakter utworu • wskazać konteksty związane z autotematyzmem w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł wiersza w sposób dosłowny i metaforyczny • zinterpretować symbolikę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat źródeł sztuki: ciężka praca czy natchnienie?
32. Pochwała urbanizacji – <i>Gmachy</i> Juliana Przybosia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy związane z miastem 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie • wskazać konteksty związane z obrazem miasta w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbole zawarte w wierszu • zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy futurystycznego obrazu Umberta Boccioniego <i>Ulica wchodzi do domu</i> w kontekście wiersza Juliana Przybosia
33. Relacja między naturą a człowiekiem w wierszu <i>Z</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy pejzażu górskiego • wyjaśnić, który moment 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę wiersza • odnieść wiersz do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić ukazaną w wierszu relację pomiędzy człowiekiem a naturą 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu gór w różnych tekstach kultury

<i>Tatr</i> Juliana Przybosa	tragicznej wyprawy został ukazany w wierszu	utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję		• zinterpretować metaforykę utworu	
34. Człowiek wobec ogromu katedry – <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa	• wskazać w wierszu elementy architektury gotyckiej	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić boski i ludzki aspekt katedry • zinterpretować metaforykę utworu	• sformułować tezę interpretacyjną wiersza • zinterpretować puentę utworu	• dokonać analizy obrazów katedr przedstawionych w różnych tekstach kultury
35. Poetyka katastrofizmu w wierszu <i>Równanie serca</i> Juliana Przybosa	• odnaleźć w utworze słowa kluczowe i uzasadnić ich wybór • wskazać w wierszu obrazy natury i wojny	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• zinterpretować funkcję przyrody w wierszu • odnieść topos ptaka do tradycji literackiej • wskazać w utworze elementy katastrofizmu	• zinterpretować tytuł w kontekście utworu • zinterpretować topos ptaka	• dokonać analizy sposobu wykorzystania toposu ptaka w różnych tekstach kultury
36. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• samodzielnie zinterpretować tekst
37. Poetycki obraz wsi w utworze <i>Na wsi</i> Józefa Czechowicza	• omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z krajobrazem wiejskim	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• odnieść wiersz do tradycji literackiej • wskazać fragmenty tekstu, w których pojawiają się sygnały niepokoju	• zinterpretować puentę wiersza • omówić sposób budowania w utworze atmosfery harmonii i spokoju	• dokonać analizy sposobów opisywania wsi w różnych tekstach kultury
38. <i>Sen – brat śmierci. ballada z tamtej strony</i> Józefa Czechowicza	• omówić treść wiersza • wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego wiersza • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• wskazać w wierszu aluzje literackie i kulturowe oraz określić ich funkcję • omówić motywy oniryczne w utworze	• sformułować tezę interpretacyjną utworu	• dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania motywu wanitatywnego w tekstach kultury
39. Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu <i>mały mit</i> Józefa	• określić sytuację komunikacyjną w wierszu	• omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w	• wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia • wypowiedzieć się na	• postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza	• dokonać analizy obrazu Salvadora Dalego <i>Sen</i> w kontekście wiersza

Czechowicza		wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki	temat wizji rzeczywistości wylaniającej się z wiersza		
40. Poezja w czasach zagrożenia – <i>zal</i> Józefa Czechowicza	• wskazać w wierszu elementy mówiące o zagładzie	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia zagłady w wierszu • odnieść sposób przedstawienia katastrofy do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforykę utworu	• wypowiedzieć się na temat obrazowania surrealistycznego w wierszu
41. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensów utworów	• samodzielnie zinterpretować teksty
42. i 43. Dom rodzinny i rewolucja w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści	• omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki	• odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej • omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego	• omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera	• dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania rewolucji w tekstach kultury
44. i 45. Dwór szlachecki i miłość w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować mieszkańców Nawłoci • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku	• omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku	• wskazać nawiązania do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców	• dokonać analizy przemyśleń Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich • omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu	• dokonać analizy funkcji nawiązań do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza
46. i 47. Wolna ojczyzna i polityka w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej	• zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej • zaprezentować poglądy	• zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści	• dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera • zinterpretować ostatnią	• omówić różne sposoby przedstawiania Polski i Polaków w literaturze

		Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkim		scenę powieści	
48. Podróż do mitycznej Polski w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opowieść o szklanych domach	• omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki • wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach	• zinterpretować symboliczne znaczenie szkła • odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej	• omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści • zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach	• dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania utopii w wybranych tekstach kultury
49. <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• omówić narrację powieści	• omówić kompozycję utworu	• wskazać w powieści elementy realizmu, naturalizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję	• wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję	• wskazać w powieści elementy parodii i określić ich funkcję
50. Nawiązania – Tomasz Różycki, <i>Szklane domy</i>	• omówić treść wiersza • wskazać przedstawione w utworze elementy codzienności	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • przedstawić cechy grup A i B	• omówić sposób wykorzystania w wierszu mitu szklanych domów	• zinterpretować metaforykę wiersza	• wyjaśnić, na czym polega zabieg demitologizacji w wierszu
51. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
52. i 53. Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • wymienić cechy chłopiąt i chłopaków • opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego • zrelacjonować przebieg lekcji języka polskiego	• wymienić cechy formy szkoły • odnieść sposób przedstawienia szkoły w <i>Ferdydurke</i> do swoich doświadczeń	• omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia • zaprezentować mechanizm upupiania • omówić funkcję groteskowego przedstawienia rzeczywistości	• objaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt • dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens	• zinterpretować symboliczny sens konfrontacji Józia z samym sobą w kontekście teorii psychoanalizy Zygmunta Freuda • odwołując się do <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri, zinterpretować pierwsze zdanie fragmentu powieści oraz motyw wędrówki Józia
54. Forma uświadomiona i rozbicie formy – <i>Ferdydurke</i>	• zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych	• dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia	

Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)		<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy formy nowoczesnych 		<p>Młodziakom przez Pimkę</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty 	
55. Piekło Formy – szkoła, nowoczesność, tradycja. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz <i>łydka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: <i>pupa</i>, <i>łydka</i> i <i>gęba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie pojęcia <i>pupa</i> w kontekście szkoły zinterpretować znaczenie pojęcia <i>łydka</i> w kontekście formy nowoczesnych zinterpretować znaczenie pojęcia <i>gęba</i> w kontekście dworku Hurleckich zinterpretować znaczenie pojęcia <i>forma</i> (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne) 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatni akapit powieści omówić strategie manipulowania formą 	<ul style="list-style-type: none"> porównać obrazy polskich ziemian w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego i <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza
56. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić narrację powieści omówić język utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję neologizmów użytych w utworze omówić kompozycję powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze elementy awangardowe wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy cech języka <i>Ferdydurke</i> w kontekście epoki
57. Nawiązania – Tomasz Wiśniewski, <i>O pochodzeniu lajdaków...</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję miniatury wskazać w miniaturze elementy gombrowiczowskiej Formy 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Przykład wielkości</i> z wojną na miny wskazać w utworze elementy groteski 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł i puentę tekstu wyjaśnić, na czym polega lekcja dojrzałości w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić pojęcia: <i>groteska</i>, <i>karykatura</i> i <i>parodia</i> w kontekście wybranych tekstów kultury z różnych dziedzin sztuki
*58. i 59. W labiryncie sklepów cynamonowych Brunona Schulza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść tekstów wymienić realistyczne i fantastyczne etapy wędrówki bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę matki i ojca w tekstach wypowiedzieć się na temat narratora tekstów rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję omówić cechy rzeczywistości onirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać moment przekraczania granicy pomiędzy realizmem a rzeczywistością oniryczną omówić motyw labiryntu i zinterpretować jego znaczenie omówić przestrzenie: wewnętrzną i zewnętrzną 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę sklepów cynamonowych omówić sensualny obraz świata w tekstach omówić aspekty mitu pojawiające się w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazu Marca Chagalla <i>Ja i wieś</i> w kontekście tekstów

*60. Nawiązania – Tadeusz Nowak, <i>Przebudzenia</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• określić narrację tekstu • wypowiedzieć się na temat narratora utworu • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach tekstu i określić ich funkcję	• porównać sposoby kreowania świata we fragmentach utworu i w tekstach Brunona Schulza	• zinterpretować znaczenie koegzystowania bohatera z przyrodą	• odnaleźć w utworze elementy mityzacji rzeczywistości
*61. Nawiązania – Maciej Płaza, <i>Skoruń</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić subiektywny charakter narracji utworu	• omówić sposoby kreacji bohaterów	• dokonać analizy sposobu opisywania zdarzeń w tekście	• porównać sposoby obrazowania w <i>Skoruniu</i> Macieja Płazy i <i>Sklepiach cynamonowych</i> Brunona Schulza
*62. Rewolucja w szewskim warsztacie – <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	• omówić treść utworu • zaprezentować zarzuty szewców w stosunku do ich oponentów	• wskazać elementy groteski w kreacji bohaterów	• porównać wypowiedzi Sajatana i Scurvy'ego pod kątem postaw przyjmowanych przez bohaterów	• dokonać analizy didaskaliów pod kątem syntezy sztuk i znaczeń symbolicznych	• wyjaśnić, na czym polega katastroficzny charakter wypowiedzi Sajatana
*63. Kreacja postaci w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	• wskazać imiona i nazwiska znaczące oraz wyjaśnić ich sens	• zaprezentować przemiany Scurvy'ego i określić ich funkcję • zaprezentować przemiany Księżnej i określić ich funkcję	• wyjaśnić, na czym polega groteskowość przedstawiania postaci	• dokonać analizy relacji pomiędzy Księżną a Prokuratorem	• odnieść kreację Księżnej do archetypów kobiecości
*64. Praca, rewolucja, totalitaryzm w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	• nazwać i scharakteryzować kolejne rewolucje	• omówić sposób wykorzystania motywu pracy w <i>Szewcach</i> • omówić funkcję Hiper-Robociarza	• odnieść kolejne przewroty przedstawione w tekście do kontekstu historycznego	• omówić społeczne, światopoglądowe i psychologiczne motywacje poszczególnych grup rewolucjonistów	• omówić funkcję przemocy w utworze
*65. <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza – forma i struktura dzieła (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować teorię Czystej Formy	• omówić katastroficzny charakter zakończenia utworu • wyjaśnić, w jaki sposób Witkacy realizuje w tekście teorię Czystej Formy	• omówić awangardowy i groteskowy charakter didaskaliów • zinterpretować symbolikę przedmiotów o szczególnym znaczeniu	• zinterpretować zakończenie utworu	• odczytać zakończenie <i>Szewców</i> w kontekście triady heglowskiej
*66. <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza a inne teksty kultury (lektura obowiązkowa)	• porównać zakończenia <i>Szewców</i> i <i>Ferdynand</i>	• porównać sposoby ukazania rewolucji w <i>Szewcach</i> Witkacego i <i>Nie-Boskiej komedii</i> Zygmunta Krasińskiego	• omówić związek pomiędzy motywem nudy w <i>Szewcach</i> a dekadencją melancholią	• dokonać analizy obrazu Mileny Chmielewskiej <i>Nuda</i> w kontekście motywu nudy w utworze • omówić dyskurs kulturowy pomiędzy <i>Szewcami</i> a <i>Weselem</i> Stanisława Wyspiańskiego	• porównać motywy rewolucji w <i>Szewcach</i> i filmie Lecha Majewskiego <i>Młyn i krzyż</i>
*68.	• omówić treść utworu	• scharakteryzować	• omówić świat	• omówić przestrzeń	• odnieść motyw labiryntu do

Jednostka kontra urząd w <i>Procesie</i> Franza Kafki (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> opisać sąd, przed którym staje bohater 	<p>głównego bohatera tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić reakcje bohatera na poranne zajście 	przedstawiony pod kątem absurdu i groteski	powieści w odniesieniu do motywu labiryntu	tradycji kulturowej
*69. i 70. <i>Proces</i> Franza Kafki – symboliczne odczytanie powieści (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę rodziny i znajomych w życiu głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić przemianę bohatera utworu omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście aluzje biblijne i zinterpretować ich znaczenie omówić sposób kreacji świata przedstawionego podkreślający ponadczasowość utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować przypowieść o odźwiernym zinterpretować rozmowę bohatera z księdzem omówić symboliczne znaczenie człowieka w oknie na początku i końcu powieści zinterpretować zakończenie powieści 	<ul style="list-style-type: none"> porównać ujęcia motywu labiryntu w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Sklepkach cyjankowych</i> Brunona Schulza porównać wizje ludzkiego losu przedstawione w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza
*71. i 72. Woland i jego świat – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść powieści przedstawić członków szatańskiej świty 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby przedstawiania szatana w różnych epokach scharakteryzować Wolanda (m.in. przez pryzmat opinii wygłaszanych na jego temat) scharakteryzować członków szatańskiej świty określić funkcję członków szatańskiej świty w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w kreacji szatana nawiązania do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego omówić sposoby przedstawienia dobra i zła na świecie w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa oraz <i>Fauście</i> Johanna Wolfganga Goethego wyjaśnić sens przemiany bohaterów podczas lotu w przestworzach 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować motto w odniesieniu do całości utworu omówić symbolikę przestrzeni w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sposób przedstawienia szatana w powieści do tradycji kulturowej
*73. Czy mieszkańcy Moskwy zmienili się wewnętrznie? – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować scenę w Variétés zaprezentować wady mieszkańców Moskwy przedstawione przez narratora w scenie w Variétés i w całej powieści 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w scenie w Variétés topos <i>theatrum mundi</i> i określić jego funkcję zinterpretować sposób zachowania szatańskiej świty w stosunku do mieszkańców Moskwy 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić scenę w Variétés i omówić jej znaczenie w planie ideowym powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podobieństwa w sposobie ukazania wielkomięjskiego społeczeństwa na obrazie Ottona Dix'a <i>Wielkie miasto</i> i w powieści Michaiła Bułhakowa
*74. Miłość, która ocala – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić pierwsze spotkanie mistrza i Małgorzaty zaprezentować historię miłości bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> omówić miłość bohaterów w kategorii fatalizmu zinterpretować zachowanie Małgorzaty po balu u szatana 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przemiany Małgorzaty w wiedźmę w kontekście wolności zinterpretować zakończenie historii mistrza i Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób zreinterpretowania historii Fausta i Małgorzaty w powieści
*75. Wątki biblijne w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> porównać kreacje Jezui i Piłata z biblijnymi pierwowzorami omówić filozofię Jezui 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób psychologizacji Jezui i Piłata w powieści omówić sposób kreacji Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję wprowadzenia historii Jezui i Piłata do powieści omówić sposoby przedstawienia Mateusza 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie sekularyzacji historii biblijnej zinterpretować symboliczne znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sposób przedstawienia Jezui do tradycji kulturowej

			Lewity i Judy z Kiriatu • omówić relacje pomiędzy Wolandem i Mateuszem w końcówce powieści	tęsknoty Piłata	
*76. Nawiązania – Ewa Lipska, <i>Miłość, droga Pani Schubert...</i> (wybór)	• omówić treść fragmentów utworów	• określić cechy gatunkowe utworów • scharakteryzować nadawcę listów	• wskazać metafory opisujące miłość i zinterpretować ich znaczenie	• porównać sposób kreacji miłości w utworach Ewy Lipskiej z historią mistrza i Małgorzaty	• omówić obraz Marca Chagalla <i>Kochankowie z Vence</i> w kontekście utworów
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – KSZTAŁCENIE JEZYKOWE					
77. i 78. Poprawność językowa. Norma językowa i innowacje językowe	• zdefiniować normę językową • wymienić kryteria poprawności językowej • zaprezentować podział innowacji językowych • wymienić funkcje innowacji językowych • zdefiniować modę językową	• wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • wskazać wyrazy zgodne z normą językową	• wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej • ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej	• odróżnić zamierzoną innowację językową od błędu językowego	• odnaleźć przykłady innowacji językowych w języku mediów
79. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznany słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
80. Błędy językowe	• zaprezentować klasyfikację błędów językowych • wymienić typy błędów językowych	• przedstawić podział błędów językowych ze względu na obszary języka • zaprezentować przyczyny powstawania błędów językowych • wskazać błędy językowe w tekście	• nazwać błędy językowe znalezione w tekście • wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście	• poprawić błędy językowe	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*81. Felieton	• zaprezentować cechy i funkcje felietonów • wymienić rodzaje felietonów • zaprezentować etapy tworzenia felietonów	• wskazać cechy stylu publicystycznego w felietonie • omówić kompozycję felietonów	• omówić język i styl felietonów • dokonać analizy języka podanego felietonu	• zredagować felieton	
82. Skarga, zażalenie,	• zaprezentować cechy skargi	• dostosować formę tekstu do sytuacji	• skorygować podane pismo	• zredagować skargę, zażalenie i reklamację	

reklamacja	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy pisania skargi zdefiniować zażalenie wymienić etapy pisania zażalenia zdefiniować reklamację wymienić etapy pisania reklamacji 	<ul style="list-style-type: none"> określić sytuacje, w których można złożyć skargę, zażalenie bądź reklamację 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić reklamację w skargę 		
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
83. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
84. Wojna i okupacja – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe epoki opisać formy represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę 	<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację panującą w okupowanej Polsce scharakteryzować życie codzienne w Generalnym Gubernatorstwie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko Holocaustu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat specyfiki II wojny światowej w kontekście wcześniejszych konfliktów zbrojnych
85. Sztuka wobec wojny	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować ograniczenia rozwoju sztuki w czasie II wojny światowej wymienić formy funkcjonowania sztuki w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ wojny na rozwój sztuki i sytuację artystów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję sztuki okolicznościowej na okupowanych terenach omówić rolę fotografii w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować dzieła sztuki powstałe w okresie wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sztukę satyryczną okresu wojny i okupacji
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
86. Historiozoficzna refleksja nad dziejami ludzkości w wierszu <i>Historia</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy związane z militariami 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób prezentowania upływającego czasu przez podmiot liryczny wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję odwołań do militarnej przeszłości zaprezentować koncepcję dziejów wyłaniającą się z wiersza omówić funkcję zestawienia w wierszu przeszłości i terażniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatnią strofę wiersza odnieść zawartą w wierszu historiozoficzną koncepcję dziejów do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają elegijność i dyskursywność wiersza

<p>87. Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu <i>Pokolenie [Wiatr drzewa spienia...]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze • omówić kompozycyjną funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza • wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie odwołania do <i>Iliady</i> Homera • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają deklaracyjny i refleksyjny charakter ostatniej strofy wiersza
<p>88. <i>Z głową na karabinie</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrzejską</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy przeszłości i teraźniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i teraźniejszości • odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę tekstu • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść problem poruszony w wierszu do różnych tekstów kultury i dokonać analizy porównawczej
<p>89. Dziecko wobec wojny – <i>Elegia o... [chłopcu polskim]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w wierszu cechy elegii 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty kulturowe, w których wykorzystano motyw dziecka wobec wojny
<p>90. Mityzacja miłości w <i>Erotyku</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza • opisać przedstawione w wierszu relacje między kochankami 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy liryki miłosnej w utworze • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać kontekst biograficzny utworu • określić nastrój wiersza i wskazać środki językowe, dzięki którym został on osiągnięty 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnią strofę – dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego elementy tradycji literackiej i kulturowej
<p>91. Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			filozoficzny, egzystencjalny		
92. Dwie koncepcje poezji w wierszu <i>Wczorajszemu</i> Tadeusza Gajcego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu obszary przeszłości i teraźniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu scharakteryzować postawę, którą musi przyjąć podmiot liryczny omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę kontrastu w wierszu zaprezentować dwie koncepcje poezji opisane w wierszu zinterpretować funkcję świata natury przedstawionego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zestawienie przeszłości i teraźniejszości w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować tradycje literackie, do których odnosi się podmiot liryczny utworu
93. Pejzaż zagłady – <i>Widma. Poemat</i> Tadeusza Gajcego (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj liryki opisać przestrzeń ukazaną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcje kontrastu zastosowanego w wierszu wskazać konteksty biblijne i określić ich funkcję wskazać w utworze elementy ekspresjonizmu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka w utworze Tadeusza Gajcego zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wiersza pod kątem łączenia obrazowania poetyckiego z malarskim omówić motywy infernalne w wierszu w odniesieniu do tradycji kulturowej
94. <i>Zegnając się z matką</i> Tadeusza Gajcego – pełne niepokoju wyznanie liryczne	<ul style="list-style-type: none"> wskazać adresata lirycznego utworu i określić jego cechy 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób wyrażenia niepokoju w wierszu opisać rzeczywistość w wierszu skontrastowaną z postacią matki odnieść zawarty w wierszu obraz matki do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić symboliczne znaczenie postaci matki w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> porównać obrazy matek zaprezentowane w różnych tekstach kultury
95. Miłość w czasach apokalipsy – <i>Miłość bez jutra</i> Tadeusza Gajcego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty świadczące o wojennym kontekście utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu cechy liryki miłosnej wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję natury w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać szerokie konteksty i nawiązania

		językowe użyte w utworze i określić ich funkcję			
96. Przesłanie poety-żołnierza – <i>Do potomnego</i> Tadeusza Gajcego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty utworu, w których podmiot liryczny opisuje samego siebie wymienić wskazówki przekazane potomnym przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować światopogląd podmiotu lirycznego wiersza przedstawić sposób postrzegania potomnych przez podmiot liryczny utworu rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza w kontekście biografii poety zdefiniować tragizm pokolenia reprezentowanego przez podmiot liryczny omówić funkcję zestawienia losów podmiotu lirycznego wiersza z obrazem potomnego 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować wykorzystane przez artystów sposoby opisu własnego umierania
97. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
98. Problem etycznej odpowiedzialności świadków zbrodni w wierszu <i>Campo di Fiori</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty historyczne utworu omówić znaczenie motywu karuzeli dla przekazu wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną utworu zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> odnosząc się do wybranych tekstów kultury, zaprezentować różne postawy Polaków wobec Zagłady
99. Pytania o sens sztuki po wojnie – <i>Przedmowa</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować dwa modele poezji ukryte pod sformułowaniami: <i>mowa prosta</i> i <i>czarodziejstwo słów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę utworu zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> odnosząc się do wybranych kontekstów literackich, wypowiedzieć się na temat zadań artystów po wojnie
100. Dwa obrazy rzeczywistości w <i>Walcu</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki wskazać dwa plany czasowe 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wyjaśnić funkcję klamry kompozycyjnej w utworze rozpoznać środki 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sposób ukazania balu omówić obrazy poetyckie będące wizjami katastrofy XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść wykorzystany w wierszu motyw tańca do tradycji literackiej zinterpretować metaforykę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy warstwy brzmieniowej utworu

		językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję			
101. Wyznanie ocalonego – <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć • omówić funkcję powtórzenia wyrazu <i>widziałem</i> • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Pabla Picassa <i>Guernica</i> w kontekście wiersza
102. Manifestacja żalu w <i>Lamencie</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości • wskazać adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wskazać w utworze cechy gatunkowe lamentu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję prezentacji w wierszu atrybutów młodości • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza • wskazać w utworze nawiązania biblijne i mitologiczne oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Ernsta Ludwiga Kirchnera <i>Autoportret w mundurze żołnierza</i> w kontekście problematyki wiersza
103. Samotność w cierpieniu – <i>Ściana</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia bohaterki utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść obraz cierpiącej matki do tradycji kulturowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę tytułowej ściany 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat samotności w cierpieniu
104. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
105. Człowiek wobec człowieka w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację narratora tekstu • omówić kreacje bohaterów tekstu • omówić sposób przedstawienia esesmanów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konteksty: historyczny i biograficzny • omówić funkcję gwary obozowej w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy człowieka zlagrowanego • omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania obozu koncentracyjnego w kulturze

106. Człowiek wobec zła w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zachowania więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście • wyjaśnić, na czym polega Dekalog odwrócony w rzeczywistości obozowej • omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście fragmenty o charakterze egzystencjalnym, filozoficznym i eschatologicznym oraz określić ich funkcję
107. Kobieta w systemie zbrodni – <i>Ludzie, którzy szli</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • opisać sytuację kobiet w obozie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia esesmanek w tekście • omówić kreację narratora utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy języka, za pomocą którego narrator opisuje kobiety 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości oceniania ludzi, którzy znaleźli się w sytuacji granicznej
108. Literatura obozowa jako przestroga – <i>Ludzie, którzy szli</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować, na czym polegał system upokarzania i wykorzystywania kobiet 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • omówić sposób kreacji bohaterki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty tekstu, w których narrator stosuje kontrast, i wyjaśnić funkcję tego zabiegu • omówić sposób przedstawienia tragizmu bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać dosłowny i metaforyczny sens tytułu tekstu • omówić tragizm więźniów obozów koncentracyjnych, przywołując różne konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat możliwości zachowania godności w sytuacjach granicznych
109. Nawiązania – Jan Józef Szczepański, <i>Przed nieznanym trybunałem</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje, jakie – według autora eseju – pełniły obozy koncentracyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego autor nazywa czyn franciszkanina <i>wstrząsającym przełomem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać esej Jana Józefa Szczepańskiego z wierszem <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić inne osoby, które zasłynęły z bohaterskiej postawy w „czasach pogardy”
110. Nawiązania – Irit Amiel, <i>Spóźniona</i> (wybór)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworów • wskazać bohaterów wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację bohaterki wiersza <i>Ona</i> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat bohaterki wiersza <i>Ona</i> w kontekście utworu Tadeusza Borowskiego <i>Ludzie, którzy szli</i> • omówić funkcję ubioru w wierszu <i>Ona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł <i>Egzamin z Zagłady</i> • wypowiedzieć się na temat obowiązków przedstawionych w wierszu <i>Egzamin z Zagłady</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować kontekst biograficzny twórczości Irit Amiel
111. Nawiązania – Zyta Rudzka, <i>Ślicznotka doktora Józefa</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat kreacji Pani Czechny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek Pani Czechny do siebie i swoich doświadczeń wojennych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa pomiędzy pensjonariuszami domu pomocy społecznej a więźniami obozu koncentracyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować kontekst historyczny dotyczący Josefa Mengelego
112.	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	zawarte w tekstach	zawarte w tekstach	problemy w tekstach	potwierdzające stanowiska autorów	
113. i 114. Rzeczywistość łagrów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • wymienić kolejne elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować opisaną w tekście Wielką Przemianę więźnia • omówić funkcje i znaczenie poszczególnych instytucji obozowych • omówić hierarchię panującą w obozie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obóz jako instytucję wychowawczą • omówić mechanizmy obronne więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst biograficzny utworu
115. Problematyka moralna <i>Innego świata</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić • omówić postawy więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa • porównać sposoby ukazania więźniów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i w utworach Tadeusza Borowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy procesu reifikacji • zinterpretować rozdział <i>Upadek Paryża</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję literatury w świecie łagrów przedstawionym w <i>Innym świecie</i>
116. <i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – literatura piękna czy literatura faktu? (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy literatury faktu w utworze • wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie klamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Inny świat</i> ze znanym sobie przykładem literatury faktu
117. Nawiązania – Georgij Władimow, <i>Wierny Ruslan. Historia obozowego psa</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy panem a psem • nazwać emocje Rusłana 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować rolę, jaką Rusłan odgrywał w łagrze • opisać świat łagru widziany oczami psa 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować Rusłana jako kata i ofiarę • zinterpretować historię Rusłana jako metaforę systemu totalitarnego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować teksty kultury opisujące sowieckie łagry i dokonać ich analizy porównawczej
118. i 119. Historia deformuje, pamięć ocala – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się Marek Edelman • wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej i te pomijane w raportach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią • przedstawić sposób mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu • omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu • omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Markowi Edelmanowi zarzucano demitologizację powstania w getcie

			komentarzy Edelmana		
120. O śmierci, życiu i Panu Bogu – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić powody wybuchu powstania w getcie przedstawione przez Marka Edelmiana • zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować funkcję Marka Edelmiana w getcie i omówić jej wpływ na bohatera • zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób mówienia o życiu w kontekście operacji serca • omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego Boga 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie współlistnienia w tekście dwóch płaszczyzn czasowych • zinterpretować zakończenie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>El-mole-rachmim</i> w kontekście tekstu
121. Nawiązania – Wojciech Tochman, <i>Jakbyś kamień jadła</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy reportażu w tekście • scharakteryzować doktor Ewę Klonowski • omówić sposób identyfikacji zwłok 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragmenty reportażu Wojciecha Tochmana ze <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall • omówić funkcję przestrzeni, w której jest dokonywana identyfikacja zwłok 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy języka relacji 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować kontekst historyczny reportażu
WOJNA I OKUPACJA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
*123. Tabu językowe	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie <i>tabu</i> • wymienić obszary podlegające tabu • wyjaśnić, na czym polega tabu językowe • wymienić strategie unikania języka nieakceptowanego społecznie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak zmieniały się zakres i znaczenie tabu • wskazać zjawiska wpływające na przemiany tabu 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przyczyny tabuizacji • wskazać relacje pomiędzy tabu a sytuacją komunikacyjną • nazwać podane strategie unikania tabu 	<ul style="list-style-type: none"> • używać języka zastępczego w celu uniknięcia tabu językowego • omówić konsekwencje łamania tabu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady łamania tabu w mediach i kulturze
*124. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
WOJNA I OKUPACJA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*125. Interpretacja porównawcza	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne interpretacji porównawczej • zaprezentować dwa sposoby porównywania utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać obszary, które trzeba wziąć pod uwagę podczas porównywania utworów • omówić kompozycję interpretacji porównawczej • sporządzić plan odtwórczy interpretacji porównawczej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać obszary podanych tekstów ważne dla analizy porównawczej • sporządzić plan kompozycyjny analizy porównawczej • ustalić zasadę, według której zestawiono teksty 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przykładów interpretacji porównawczych • zredagować analizę porównawczą 	
WOJNA I OKUPACJA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
126.	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate

Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	fakty, sądy i opinie	konteksty	• określić własne stanowisko	wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
WSPÓŁCZESNOŚĆ – O EPOCE					
2. Współczesna rzeczywistość	• określić początek epoki • wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę	• zaprezentować najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski i omówić ich wpływ na kulturę	• omówić zjawisko globalizacji • wypowiedzieć się na temat rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie	• wypowiedzieć się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie • wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie	• wypowiedzieć się na temat przemian w życiu codziennym po II wojnie światowej • wypowiedzieć się na temat życia codziennego w okresie PRL-u • omówić wpływ przemian społecznych na kulturę światową
3. Filozofia współczesna	• wymienić najważniejsze kierunki filozoficzne współczesności	• zreferować założenia współczesnych nurtów filozoficznych	• omówić relacje pomiędzy filozofią a rzeczywistością współczesną	• podjąć dyskusję na temat współczesnych nurtów filozoficznych	• omówić założenia postmodernizmu
4. i 5. Sztuka współczesna	• wymienić cechy dominujących w epoce stylów sztuki • omówić nowe formy artystyczne	• rozpoznać na przykładach dominujące style sztuki współczesnej • wymienić nazwiska najważniejszych twórców epoki i rozpoznać ich dzieła • wskazać najważniejsze tendencje w historii kina powojennego	• wskazać najważniejsze tendencje we współczesnej muzyce rozrywkowej i je omówić • wskazać dominujące tendencje w teatrze współczesnym	• przeanalizować wybrane dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów	• wskazać najważniejsze cechy architektury postmodernistycznej
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI					
6. Wprowadzenie do literatury współczesnej	• wymienić tendencje we współczesnej literaturze światowej	• wskazać najważniejszych twórców literatury światowej	• wskazać najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i omówić ich związek z wydarzeniami historycznymi	• wymienić i scharakteryzować tematy dominujące w literaturze polskiej	• omówić wybrany trend literatury światowej
7. Poeta zanurzony w tradycji – liryka Stanisława Balińskiego* *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	• zrelacjonować treść wierszy <i>Romans wieczorny</i> i <i>Monument</i>	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego w obu wierszach • omówić sposób ukazania motywu natury w wierszu <i>Romans wieczorny</i> • wskazać konteksty historycznoliterackie	• wskazać aluzje i nawiązania do epok i konwencji literackich • porównać wiersz <i>Romans wieczorny</i> ze <i>Świtezianką</i> Adama Mickiewicza • zrekonstruować program poetycki artysty w wierszu <i>Monument</i>	• zinterpretować znaczenie motywów pojawiających się w wierszach • omówić wykorzystanie toposu natury w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok	• dokonać analizy środków językowych służących do ukazania motywu natury w różnych utworach literackich • dokonać analizy muzyczności wierszy
8. Nostalgia w	• zrelacjonować treść	• wypowiedzieć się na	• wskazać obecne w	• zinterpretować	• przeanalizować funkcję

powojennej twórczości Kazimierza Wierzyńskiego* *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	wierszy <i>Zapach i Kufer</i> • zaprezentować sytuację liryczną wierszy	temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszach • wskazać konteksty historycznoliterackie	wierszach elementy poezji romantycznej • odnieść wymowę wiersza do doświadczeń współczesnych emigrantów	metaforykę utworów • zinterpretować symboliczne znaczenie strychu i kufra w wierszu <i>Kufer</i> • omówić wykorzystanie toposu tułacza w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok	użytych w wierszach środków językowych, w tym synestezji • porównać wiersz <i>Kufer</i> z utworem Cypriana Kamila Norwida pt. <i>Moja piosnka</i> [II] • zinterpretować wiersz <i>Kufer</i> jako dialog z tradycją romantyczną
9. Powieść-świadek – <i>Droga donikąd</i> Józefa Mackiewicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść poznanych fragmentów	• wskazać realia historyczne opisane w powieści • wskazać cechy reportażu w powieści • wskazać konteksty historyczne	• wskazać i omówić fragmenty opisujące życie bohaterów w przestrzeni zsowietyzowanej	• zinterpretować warstwę symboliczną utworu	
10. Bohaterowie i ich wybory – <i>Droga donikąd</i> Józefa Mackiewicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować działania bohaterów	• scharakteryzować bohaterów • omówić różne spojrzenia bohaterów na nową polityczną rzeczywistość • wskazać konteksty społeczne, historyczne	• zrekonstruować światopogląd bohaterów na podstawie ich słów i zachowań	• zinterpretować tytuł powieści • zaprezentować uniwersalną wymowę powieści	• przeanalizować różne sposoby przedstawienia uniwersalnej wymowy drogi w tekstach literackich
11. i 12. <i>Dżuma</i> Alberta Camusa – różne poziomy odbioru powieści (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść powieści	• wskazać elementy powieści pozwalające traktować ją jako parabolę • wskazać metaforyczne odczytania powieści • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• uzasadnić, w oparciu o tekst, możliwość odczytania utworu jako opowieści o chorobie, wojnie, systemie totalitarnym, ogólnym problemie zła w świecie	• zinterpretować zakończenie utworu	• porównać koncepcję ludzkiego losu przedstawioną w <i>Dżumie</i> Alberta Camusa i <i>Procesie</i> Franza Kafki
13. i 14. Bohaterowie w konfrontacji ze złem – <i>Dżuma</i> Alberta Camusa (lektura obowiązkowa)	• scharakteryzować życie mieszkańców Oranu przed dżumą i w trakcie epidemii	• omówić postawy bohaterów wobec dżumy w znaczeniu dosłownym i metaforycznym • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• zinterpretować historię Jeana Tarrou	• rozpatrzyć postawę doktora Rieux w kontekście filozofii egzystencjalnej • dokonać analizy kazań ojca Paneloux	• dokonać analizy etosu lekarskiego • scharakteryzować postać lekarza w wybranych utworach literackich
15. <i>Dżuma</i> Alberta Camusa – kształt artystyczny utworu	• wskazać różne formy narracji w powieści	• określić funkcję różnych form narracyjnych w utworze	• wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do orańczyków oraz bohaterów drugoplanowych	• omawia funkcję uniwersalizacji czasu i przestrzeni w powieści	
16. Motyw zła w literaturze	• wymienić utwory, w których pojawił się motyw zła	• rozpoznać i skategoryzować realizacje motywu zła w opisanych	• omówić różne sposoby opisywania zła w utworach literackich	• przeanalizować sposób ukazania zła w utworach literackich	• przeanalizować sposób ukazania zła w różnych tekstach

		utworach			kultury
<p>17. Kreowanie świata poprzez słowo – <i>W środku życia</i> Tadeusza Różewicza*</p> <p>*W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać odpowiednie konteksty w interpretacji kreacji podmiotu lirycznego • omówić funkcję środków językowych w budowaniu przesłania wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę noża i chleba w kontekście utworu • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu funkcjonowania toposu ogrodu w kontekście innych tekstów kultury
<p>18. Dialog z kulturą w wierszu Tadeusza Różewicza*</p> <p>*W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną • przytoczyć kontekst mitologiczny – mit o Dedalu i Ikarze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać powiązania pomiędzy obrazem a wierszem • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić reinterpretację mitu dokonaną przez Pietera Bruegla • omówić stosunek podmiotu lirycznego do Ikara w pierwszej i drugiej części wiersza • określić funkcję środków językowych użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tytułu • omówić wykorzystanie toposu Ikara w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać przesłanie wierszy <i>Prawa i obowiązki</i> Tadeusza Różewicza i <i>Musee des Beaux Arts</i> Wystena Hugh Audena
<p>19. Poeta wobec braku Boga – <i>bez</i> Tadeusza Różewicza*</p> <p>*W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać nawiązania biblijne obecne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty filozoficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować początek utworu • zinterpretować wiersz w kontekście filozofii egzystencjalnej i nietscheańskiej tezy „Bóg umarł” 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście dialogu z tradycją biblijną
<p>20. i 21. Współczesne piekło – <i>brama</i> Tadeusza Różewicza* i <i>Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego</i> Jacka Kaczmarskiego*</p> <p>*W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przestrzeń przedstawioną w wierszu • wskazać aluzję literacką w wierszu Różewicza i piosence Kaczmarskiego • zrelacjonować treść piosenki Jacka Kaczmarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy groteski w wierszu Różewicza • wskazać i omówić kontekst historyczny w piosence Kaczmarskiego • wskazać środki językowe w piosence Jacka Kaczmarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję groteski w wierszu Różewicza • określić funkcję środków językowych w piosence • omówić wykorzystanie nawiązań do <i>Boskiej komedii</i> Dantego w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie bramy w kontekstach: religijnym, literackim, historycznym • zinterpretować znaczenie wizji piekła przedstawionych w obu tekstach • zinterpretować zakończenie piosenki Jacka Kaczmarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję nawiązania do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira w wierszu Tadeusza Różewicza
<p>22. Poetycki pomnik –</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób opisywania 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu

<p><i>Matka odchodzi</i> Tadeusza Różewicza*</p> <p>*W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.</p>	<p>fragmentów</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmentach i określić ich funkcję 	<p>temat kreacji narratora i podmiotu lirycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte w podanych fragmentach • wskazać w tekście cechy literatury funeralnej • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<p>matki w podanych fragmentach</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia emocji w podanych fragmentach • określić funkcję środków językowych użytych w podanych fragmentach • porównać język liryki z językiem prozy we fragmentach • omówić wykorzystanie toposu matki w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<p>przedstawienia samotności osoby umierającej</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie wierszy 	<p>przedstawienia starości w różnych tekstach kultury</p>
<p>23. <i>Kartoteka</i> Tadeusza Różewicza – wprowadzenie do analizy utworu (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w <i>Kartotece</i> cechy zaczerpnięte z tradycji dramaturgicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję didaskaliów • wskazać elementy oniryczne w utworze • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję fragmentarycznej kompozycji dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób <i>Kartoteka</i> realizuje założenia teatru otwartego • wyjaśnić znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść konwencję oniryczną, zastosowaną w utworze, do innych tekstów kultury
<p>24. Wśród bohaterów <i>Kartoteki</i> (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bohaterów pojawiających się w utworze i wyjaśnić, jaką pełnią funkcję w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację postaci • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać elementy groteski w dramacie • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych • określić funkcję chóru • określić funkcję groteski • omówić funkcję didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację Bohatera – przedstawionego w samotności i wśród innych postaci • omówić sposób konstruowania postaci w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji fragmentów metatekstowych
<p>25. <i>Kartoteka</i> – diagnoza współczesności (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć życiorys Bohatera na podstawie informacji znajdujących się w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać doświadczenia generacyjne, które dzielą bohaterów • wskazać w tekście elementy języka propagandy • wskazać konteksty historyczne, społeczne i literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek Bohatera do świata • omówić wpływ przeszłości na Bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat nieufności Bohatera wobec języka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przestrzeni scenicznej w utworze
<p>26. <i>Kartoteka</i> Tadeusza Różewicza – konteksty (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić konteksty powiązane z utworem 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wybrane konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenia wynikające z intertekstualnego odczytania utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować sposób przedstawienia podobnego motywu w <i>Kartotece</i> i przywołanych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać konteksty literackie z listy lektur obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego i wyjaśnić ich rolę w odczytaniu sensu utworu
<p>27. <i>Obraz państwa totalitarnego w Roku 1984</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować podział społeczny Oceanii i 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Emmanuela Goldsteina w procesie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat relacji 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść rzeczywistość

George'a Orwella (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować ministerstwa Oceanii i zakres ich działalności 	<p>scharakteryzować przestrzeń, w której rozgrywa się akcja antyutopii</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić i omówić sposoby sprawowania kontroli nad obywatelami wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<p>kreacji państwa totalitarnego</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję konfliktów zbrojnych w procesie kształtowania się państwa totalitarnego przywołać konteksty kulturowe, historyczne i społeczno-polityczne 	międzyludzkich w państwie totalitarnym	przedstawioną w powieści do realiów stalinowskich
28. Kondycja człowieka i człowieczeństwo w warunkach państwa totalitarnego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Winstona i Julię 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować, na czym polega wolność według Winstona i jak postrzega ją Julia zaprezentować, na czym polega bunt bohaterów wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny różnych sposobów postrzegania wolności przez bohaterów omówić koncepcję człowieczeństwa na podstawie ostatniej rozmowy Winstona z O'Brienem przywołać konteksty literackie dotyczące człowieczeństwa i wolności 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować słowa Winstona zinterpretować zakończenie powieści 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat człowieczeństwa w kontekście innych tekstów kultury
29. Językowy obraz świata – nowomowa w <i>Roku 1984</i> Orwella (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega kontrola nad przeszłością scharakteryzować nowomowę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega <i>dwójmyślenie</i> wyjaśnić funkcję redukcji słownictwa w procesie indoktrynacji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję kontroli przeszłości w państwie totalitarnym 	<ul style="list-style-type: none"> w kontekście lektury wyjaśnić znaczenie słów Ludwiga Wittgensteina 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przemówień autorytarnych przywódców w kontekście orwellowskiej nowomowy
30. <i>Rok 1984</i> George'a Orwella – konteksty	<ul style="list-style-type: none"> porównać metody przesłuchań opisane w <i>Roku 1984</i> z metodami śledczymi przedstawionymi w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać obrazy antyutopii w znanych sobie filmach zaprezentować literackie obrazy władzy totalitarnej w znanych sobie tekstach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny omówić adaptacje książki Orwella 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować plakaty propagandowe i porównać je z obrazem świata przedstawionym przez Orwella 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać szerokie konteksty i nawiązania
31. Motyw utopii w literaturze	<ul style="list-style-type: none"> wymienić utwory, w których zawarty jest motyw utopii 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać i skategoryzować realizacje motywu utopii w opisanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby przedstawiania utopii w utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować sposób ukazania utopii w utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić motyw utopii pojawiający się w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
32. Kto przyniesie światu moralne ocalenie? – <i>Traktat moralny</i> Czesława	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> określić tematykę <i>Traktatu moralnego</i> omówić kreację podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób została przedstawiona relacja człowiek – historia 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie traktatu 	<ul style="list-style-type: none"> zasadzić tezę o erudycyjności poezji Miłosza

Miłosza (lektura obowiązkowa)	i adresata lirycznego	lirycznego • wskazać w tekście postawę, którą zaleca poeta wobec wszelkich idei, teorii, programów • wskazać wykorzystane w utworze zabiegi retoryczne	• omówić zaproponowany przez podmiot liryczny sposób ocalenia moralnego • omówić funkcję zabiegów retorycznych		
33. Odezwa do rządzących – <i>Który skrzywdziłeś</i> Czesława Miłosza* *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	• przedstawić sytuację liryczną • wskazać adresata utworu	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • przedstawić zawartą w utworze koncepcję artysty i sztuki	• omówić funkcję zastosowanej w utworze liryki apelu • wskazać konteksty literackie odnoszące się do roli poety w zbiorowości	• zinterpretować ostatni wers utworu • zinterpretować przesłanie utworu • podjąć dyskusję na temat aktualności wiersza	• odnaleźć aluzję literacką w wierszu i określić jej funkcję
34. <i>Ars poetica?</i> Czesława Miłosza – dialog z tradycją* *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	• zrelacjonować treść wiersza	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać w tekście fragmenty mówiące o problemach związanych z aktem tworzenia dzieła literackiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw poety	• omówić sposób przedstawienia artysty w wierszu • wyjaśnić, jaka, według podmiotu lirycznego, powinna być relacja między formą a treścią dzieła • scharakteryzować język wywodu poetyckiego • wskazać konteksty dotyczące ujęcia motywu <i>ars poetica</i>	• omówić sposób przedstawienia motywu poety w różnych utworach literackich	• wyjaśnić, na czym polega aluzyjny charakter wiersza
35. O społecznej i intymnej roli języka – <i>Moja wierna mowa</i> Czesława Miłosza* *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw ojczyzny	• omówić kontekst historyczny utworu • omówić kontekst biograficzny utworu • omówić powiązania pomiędzy kontekstem biograficznym i historycznym a treścią utworu • omówić sposób przedstawienia motywu ojczyzny w różnych utworach literackich	• zinterpretować metaforę utworu • zinterpretować ostatnią strofę wiersza	• odnieść przesłanie wiersza do piramidy nienawiści Gordona Allporta
36. <i>Odwrocony topos raju – Nad strumieniem</i> Czesława Miłosza* *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są	• przedstawić sytuację liryczną • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw raju	• określić funkcję środków językowych • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • wyjaśnić, na czym polega paradoksalny charakter	• zinterpretować zakończenie utworu • omówić sposób przedstawienia motywu raju w różnych utworach literackich	• określić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a światem natury • omówić sposób ukazania motywu raju w lekturach obowiązkowych dla zakresu

wskazane jako obowiązkowe.			piękna • omówić odwołanie do motywu raj w utworze • wskazać konteksty literackie dotyczące kreacji świata		rozszerzonego
37. Poetycki obraz Apokalipsy – <i>U wrót doliny</i> Zbigniewa Herberta* *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	• przedstawić sytuację liryczną • wskazać kontekst biblijny • zaprezentować różne postawy ludzkie wobec nieuniknionej	• omówić kreację podmiotu lirycznego • określić rodzaj stylów językowych zestawionych ze sobą w utworze • wskazać kontekst historyczny – II wojnę światową, obozy koncentracyjne • wskazać konteksty kulturowe	• omówić znaczenie czasu i przestrzeni w wierszu • omówić stosunek bohaterów wiersza do innych ludzi, zwierząt i przedmiotów • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw sądu ostatecznego	• wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy wiersza • omówić sposób przedstawienia motywu sądu ostatecznego w różnych utworach literackich	• dokonać analizy aluzji biblijnych obecnych w tekstach kultury • omówić motywy apokaliptyczne obecne w innych tekstach kultury • wypowiedzieć się na temat twórczości Zbigniewa Herberta w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Herberta dla rozwoju literatury polskiej
38. Konfrontacja dwóch koncepcji sztuki – <i>Apollo i Marsjasz</i> Zbigniewa Herberta* *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	• przedstawić sytuację liryczną • zrelacjonować mit o Apollu i Marsjaszu • określić rodzaj liryki	• określić, jaką koncepcję sztuki symbolizuje Apollo, a jaką – Marsjasz • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• omówić kreację Apolla w wierszu Herberta • omówić sposób przedstawienia Marsjasza • omówić funkcję kontrastowego zestawienia Apolla i Marsjasza • omówić funkcję cierpienia w wierszu	• zinterpretować początkowe wersy utworu • zinterpretować zakończenie wiersza • wypowiedzieć się na temat dwóch koncepcji sztuki przedstawionych w wierszu	• wypowiedzieć się na temat różnych koncepcji sztuki
39. <i>Dlaczego klasycy</i> Zbigniewa Herberta* – manifest artystyczny poety *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	• przedstawić sytuację liryczną • określić rodzaj liryki	• wskazać części kompozycyjne utworu • zaprezentować kontekst historyczny wiersza • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• wypowiedzieć się na temat postawy Tukidydesa • skonfrontować ze sobą postawy Tukidydesa i współczesnych dowódców • określić artystyczne credo poety poprzez udzielenie odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule	• zinterpretować ostatnią strofę • podjąć dyskusję na temat roli i zadań sztuki w kontekście utworu	• wskazać szerokie konteksty i nawiązania
40. Refleksje na temat historii i kultury – <i>Akropol</i> Zbigniewa Herberta	• zrelacjonować treść eseju	• wskazać cechy gatunkowe eseju w tekście • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• omówić, opisane przez Herberta, doświadczenie podróży • wyjaśnić, na czym polegały obawy poety przed konfrontacją z	• zinterpretować tytuł zbioru <i>Labirynt nad morzem</i>	• omówić refleksje poety na temat współczesnego oglądu sztuki greckiej

*W podstawie programowej wybrany esej tego poety jest wskazany jako obowiązkowy.			Akropolem • określić funkcję środków językowych użytych w tekście		
41. O postawie wyprostowanej – <i>Przesłanie Pana Cogito</i>	• określić sytuację liryczną w wierszu • wskazać adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać konteksty filozoficzne w odniesieniu do kreacji podmiotu lirycznego • na podstawie wiersza stworzyć kodeks moralny <i>człowieka wyprostowanego</i>	• określić funkcję wykorzystanych w wierszu kontekstów kulturowych • określić funkcję wykorzystanych w wierszu środków językowych • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw mędrca	• zinterpretować metaforykę wiersza • omówić sposób przedstawienia motywu mędrca w różnych utworach literackich	• odnaleźć aluzje biblijne i odczytać ich metaforyczne znaczenie • zinterpretować wiersz, uwzględniając konteksty historyczny i polityczny • scharakteryzować Pana Cogito jako dziedzica kultury europejskiej
42. Poeta w czasie wojennym – <i>Raport z oblężonego miasta</i> Zbigniewa Herberta	• zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w utworze	• omówić kreację podmiotu lirycznego • odnieść treść wiersza do tytułowej formy raportu • wskazać konteksty historyczne w wierszu	• omówić sytuację egzystencjalną człowieka żyjącego w oblężonym mieście • omówić sposób przedstawienia kronikarza w wierszu Herberta i <i>Dżumie</i> Alberta Camusa • omówić funkcję kontekstów historycznych w wierszu	• zinterpretować metaforę oblężenia w kontekście innych utworów literackich	• porównać sposób przedstawienia oblężenia w wierszu Herberta i <i>Dżumie</i> Alberta Camusa, uwzględniając konteksty filozoficzne
43. Poetycka pokuta – <i>Rehabilitacja</i> Wisławy Szymborskiej* *W podstawie programowej wybrane wiersze tej poetki są wskazane jako obowiązkowe.	• zrelacjonować treść wiersza	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego, uwzględniając kontekst biograficzny • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• omówić topos błazna w odniesieniu do wcześniej poznanych lektur • określić funkcję środków językowych użytych w tekście	• zinterpretować wiersz w kontekście historycznym i w odniesieniu do prawd uniwersalnych • zinterpretować zakończenie wiersza	• zaprezentować utwory, w których pojawia się aluzja do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • omówić sposoby funkcjonowania motywów zaczerpniętych z <i>Hamleta</i> Williama Szekspira w różnych utworach literackich
44. Człowiek wobec natury – <i>Rozmowa z kamieniem</i> Wisławy Szymborskiej* *W podstawie programowej wybrane wiersze tej poetki są wskazane jako obowiązkowe.	• wymienić cechy charakterystyczne dla twórczości Wisławy Szymborskiej • zrelacjonować treść wiersza	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego	• omówić specyfikę twórczości Wisławy Szymborskiej • omówić funkcję powtórzeń • wypowiedzieć się na temat wyłaniającego się z utworu obrazu człowieka	• zinterpretować sformułowane przez kamień argumenty • podjąć dyskusję na temat zawartej w wierszu koncepcji człowieczeństwa	• odnieść treść wiersza do szerokich kontekstów kulturowych
45. Poetycki akt kreacji – <i>Radość pisanía</i> Wisławy	• opisać świat wykreowany przez poetkę	• omówić kreację podmiotu lirycznego	• porównać zaprezentowany w wierszu świat poetycki ze światem	• zinterpretować metaforykę wiersza	

Szyborskiej* *W podstawie programowej wybrane wiersze tej poetki są wskazane jako obowiązkowe.		<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe służące do wykreowania efektu plastyczności i zmysłowości 	realnym <ul style="list-style-type: none"> omówić motyw poety kreatora w odniesieniu do wiersza i innych utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł utworu zinterpretować puentę utworu 	
46. Filozoficzny namysł nad człowiekiem – <i>Monolog dla Kasandry</i> Wisławy Szyborskiej* *W podstawie programowej wybrane wiersze tej poetki są wskazane jako obowiązkowe.	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sytuację liryczną wskazać fragmenty nawiązujące do mitologicznego źródła 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w odniesieniu do kontekstu mitologicznego omówić kompozycję wiersza zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw Kasandry wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować i zinterpretować wnioski Kasandry na temat jej postawy odnieść przesłanie wiersza do kontekstów filozoficznych omówić funkcję środków językowych użytych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować obecne w utworze przeciwstawienia <i>ja – oni</i> przeanalizować stosunek Kasandry do umiejętności jasnowidzenia zinterpretować zakończenie wiersza omówić sposób przedstawienia motywu Kasandry w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli proroka społeczeństwie, odnosząc się do fragmentów eseju Jerzego Stempowskiego <i>Esej dla Kasandry</i>
47. Namysł nad sztuką zideologizowaną – <i>Miniatura średniowieczna</i> Wisławy Szyborskiej* *W podstawie programowej wybrane wiersze tej poetki są wskazane jako obowiązkowe.	<ul style="list-style-type: none"> omówić sytuację liryczną w wierszu wskazać elementy opisanej w wierszu feudalnej rzeczywistości określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w wierszu zarzuty wobec sztuki podporządkowanej konkretnej wizji świata wskazać konteksty kulturowe i historyczne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję idealizacji świata omówić funkcję użytych w tekście środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować uniwersalną wymowę wiersza odnieść problematykę wiersza do znanych sobie kontekstów literackich i kulturowych podjąć dyskusję na temat zasadności istnienia sztuki zideologizowanej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat innych przykładów ekfrazy
48. Życie jako przedstawienie – <i>Życie na poczekaniu</i> Wisławy Szyborskiej* *W podstawie programowej wybrane wiersze tej poetki są wskazane jako obowiązkowe.	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sytuację liryczną wiersza wskazać sformułowania związane z teatrem 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat zapisanej w utworze wizji roli człowieka w świecie zaprezentować utwory, w których pojawia się topos <i>theatrum mundi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję odwołań do teatru w wierszu zinterpretować zakończenie wiersza omówić sposób przedstawienia toposu <i>theatrum mundi</i> w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia toposu <i>theatrum mundi</i> w różnych utworach literackich z zakresu programu rozszerzonego
49. Namysł nad fenomenem zła – <i>Nienawiść</i> Wisławy Szyborskiej* *W podstawie	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przedstawione w wierszu przyczyny istnienia nienawiści i skutki jej działań 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe użyte w tekście scharakteryzować tytułową nienawiść wskazać konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję środków językowych odnieść problematykę wiersza do zakończenia <i>Dżumy</i> Alberta Camusa 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforę wiersza sformułować uniwersalne przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość Wisławy Szyborskiej

programowej wybrane wiersze tej poetki są wskazane jako obowiązkowe.		historyczne i społeczne, które łączą się z problematyką utworu	• omówić funkcję zastosowanej w wierszu ironii	• zinterpretować zakończenie utworu	
50. Kochankowie jako motyw literacki – *** [<i>Jestem Julią...</i>] Haliny Poświatowskiej* *W podstawie programowej wybrane wiersze tej poetki są wskazane jako obowiązkowe.	• zaprezentować sytuację liryczną w wierszu	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać utwory, w których pojawia się motyw kochanków	• omówić sposób przeżywania miłości przez podmiot liryczny • omówić sposób mówienia o miłości – w kontekście biologicznym i kulturowym • omówić tragizm podmiotu lirycznego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw kochanków	• zinterpretować znaczenie specyficznej kompozycji wiersza • omówić sposób przedstawienia motywu kochanków w różnych utworach literackich	• omówić sposób ukazania motywu kochanków w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
51. Śmierć i miłość w wierszu ***[<i>Zawsze kiedy chcę żyć krzyczę...</i>] Haliny Poświatowskiej* *W podstawie programowej wybrane wiersze tej poetki są wskazane jako obowiązkowe.	• zaprezentować sytuację liryczną w wierszu • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście biograficznym • zaprezentować concept, na podstawie którego poeta konstruuje swój wiersz	• omówić sposób przedstawienia motywów miłości i śmierci w wierszu • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos <i>vanitas</i>	• zinterpretować użytą w wierszu grę słów • zinterpretować puentę utworu • omówić sposób przedstawienia toposu <i>vanitas</i> w różnych utworach literackich	• omówić sposób ukazania toposu <i>vanitas</i> w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
52. Piosenka o ludzkim losie – <i>Niech żyje bal</i> Agnieszki Osieckiej* *W podstawie programowej wybrane piosenki tej poetki są wskazane jako obowiązkowe.	• zaprezentować sytuację liryczną w piosence • wskazać adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wypowiedzieć się na temat relacji podmiotu lirycznego z adresatem lirycznym • wskazać konteksty obyczajowe z czasów PRL-u	• omówić sposób przedstawienia życia i śmierci w utworze • omówić znaczenie motywu <i>danse macabre</i> w wierszu	• dokonać analizy stylistyki tekstu i określić jej funkcje • wskazać kontekst filozoficzny – epikureizm	• odnieść przesłanie wiersza do obrazu Edvarda Muncha <i>Taniec życia</i>
53. Estetyka kiczu i przestrzeń sacrum w <i>Karuzeli z madonnami</i> Mirona Białoszewskiego* *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	• zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w wierszu • określić rodzaj liryki	• zaprezentować kolorystykę zawartą w wierszu • wskazać fragmenty, w których język literacki łączy się z językiem potocznym • wskazać w wierszu fragmenty charakterystyczne dla poezji lingwistycznej • wyjaśnić, kim są madonny w wierszu Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie, kulturowe i religijne w wierszu	• omówić sposób przedstawienia ruchu karuzeli w utworze • omówić funkcję kolorystyki zawartej w wierszu • wyjaśnić, w jaki sposób został w wierszu osiągnięty efekt melodyjności • omówić funkcję łączenia języka literackiego z potocznym • omówić funkcję kontekstów literackich, kulturowych i religijnych w wierszu	• odnaleźć motyw karuzeli w innych utworach literackich i omówić sposób jego wykorzystania • omówić sposób przedstawienia motywu Madonny w różnych utworach literackich	• wskazać elementy turpistyczne w twórczości Mirona Białoszewskiego i określić ich funkcję

		<ul style="list-style-type: none"> wskazać utwory, w których pojawia się motyw Madonny 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw Madonny 		
<p>54. Sakralizacja codzienności – <i>Podłogo błogosław</i> Mirona Białoszewskiego*</p> <p>*W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu zwroty należące do sfery sacrum i profanum wskazać adresata wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać parafrazy i motywy biblijne w wierszu wskazać konteksty kulturowe i religijne wskazać utwory, w których pojawia się motyw codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję parafraz i motywów biblijnych w wierszu omówić warstwę brzmieniową wiersza wyjaśnić, na czym polega poetycka deklaracja Białoszewskiego zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie fragmentów tekstów zamieszczonych w podręczniku wypowiedzieć się na temat symbolicznej funkcji przedmiotów codziennego użytku omówić sposób przedstawienia motywu codzienności w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób ukazania motywu codzienności w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
<p>55. <i>namuzowywanie</i> – deklaracja poetycka Mirona Białoszewskiego*</p> <p>*W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie neologizmów użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie wiersza sformułować prośbę, z jaką podmiot liryczny zwraca się do muzy dokonać analizy słowotwórczej neologizmów, utworzonych przez Białoszewskiego wskazać konteksty literackie odnoszące się do wykorzystania motywu muzy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega lingwistyczny charakter wiersza wskazać związek pomiędzy budową neologizmów a problematyką wiersza wyjaśnić, z czego wynika żartobliwy charakter wiersza <i>namuzowywanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować motyw muzy użyty w wierszu i w kontekście mitologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat zmagania poetów z materią słowa, przywołując szerokie konteksty i nawiązania
<p>56. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę z tezami postawionymi przez autorów
<p>57. i 58. Temat śmierci w poezji Jarosława Marka Rymkiewicza* (<i>Na ciało moje gdy umiera, Moje dzieło pośmiertne, Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów</i>)</p> <p>*W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sytuację liryczną ukazaną w wierszach określić gatunek literacki utworu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszach wskazać elementy naturalizmu w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> wskazać słowa kluczowe w każdym z omawianych wierszy wskazać cechy gatunkowe sonetu w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> wskazać konteksty historycznoliterackie, literackie i kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać nawiązania do poezji barokowej w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> omówić sposób wykorzystania toposów <i>vanitas</i> i <i>memento mori</i> w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> odnieść przesłanie wiersza <i>Moje dzieło pośmiertne</i> do toposu <i>exegi monumentum</i> omówić groteskowy charakter utworu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> omówić znaczenie słów kluczowych i symboli w wierszu <i>Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę w omawianych utworach wskazać inne utwory literackie o charakterze autotematycznym i omówić je w kontekście wiersza <i>Moje dzieło pośmiertne</i> omówić symbolikę trumny w wierszu <i>Moje dzieło pośmiertne</i> omówić topos ogrodu w wierszu Rymkiewicza i w innych, znanych sobie, tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> omówić neoklasycystyczny charakter twórczości Rymkiewicza omówić topos idylli w kontekście eseju Jarosława Marka Rymkiewicza

			<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację człowieka ze światem natury w wierszu <i>Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów</i> 		
59. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst, wykorzystując szerokie konteksty
<p>*60. <i>Współczucie</i> Sławomira Mrożka* – mechanizmy działania ludzkiej psychiki</p> <p>*W podstawie programowej wybrane opowiadania tego twórcy są wskazane jako obowiązkowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • określić problematykę opowiadania • wskazać elementy ironii i groteski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję ironii i groteski w utworze • wskazać nawiązania do egzystencjalizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę opowiadania • omówić obraz ludzkiej natury, który wyłania się z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę z przesłaniem utworu
<p>*61. Realne i metaforyczne więzienie w opowiadaniu <i>Mój przyjaciel nieznamy</i> Sławomira Mrożka*</p> <p>*W podstawie programowej wybrane opowiadania tego twórcy są wskazane jako obowiązkowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora • określić problematykę opowiadania • wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać ironię • wskazać konteksty społeczno-polityczne i kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych • omówić funkcję zacytowanego fragmentu <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • wypowiedzieć się na temat postawy moralnej narratora • określić funkcję ironii w tekście • omówić symboliczne znaczenie gołębia 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie utworu • zinterpretować tytuł opowiadania • zinterpretować utwór w kontekście państwa totalitarnego • odnieść symboliczne znaczenie gołębia do problematyki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby ukazania motywu szatana w różnych tekstach kultury
<p>62. i 63. Dramat o rodzinie i społeczeństwie – <i>Tango</i> Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przestrzeń sceniczną • zrelacjonować treść dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dramatu • zaprezentować bohaterów dramatu jako reprezentantów grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega odwrócenie ról w świecie <i>Tanga</i> • omówić wyłaniający się z dramatu obraz rodziny i stosunków międzyludzkich • omówić relacje pomiędzy członkami rodziny a Edkiem w kontekście problematyki społecznej • omówić postawy poszczególnych członków rodziny jako reprezentantów różnych postaw społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować utwór jako dramat rodzinny • zinterpretować zakończenie utworu jako parabolę polityczną • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy teatru absurdu w dziele Sławomira Mrożka
64. Obraz buntu w <i>Tangu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie buntu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Artura 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny niezgody 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tragizm Artura 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić parodię stylu

Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy bohatera romantycznego w Arturze wskazać cechy stylu romantycznego w wypowiedziach Artura wskazać elementy groteskowe w utworze wskazać konteksty literackie i historycznoliterackie 	<p>Artura na zastaną rzeczywistość</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję narzuconego przez Artura ceremoniału porównać wypowiedzi Artura do monologów Konrada, wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy nimi omówić funkcję groteski w utworze zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw buntu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia motywu buntu w różnych utworach literackich 	romantycznego w wypowiedziach Artura <ul style="list-style-type: none"> omówić sposób ukazania buntu w tekstach literackich obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
65. Wokół <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić trzy tańce opisane w: <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego i <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka 	<ul style="list-style-type: none"> porównać trzy tańce przedstawione w różnych tekstach literackich: <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego i <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka 	<ul style="list-style-type: none"> omówić portrety polskiej inteligencji w różnych tekstach kultury porównać sposoby ukazania konfliktów społecznych w różnych tekstach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować plakat Andrzeja Pągowskiego wypowiedzieć się na temat trudnych wyborów młodego bohatera w różnych tekstach literackich i filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposoby ukazania domów mieszczkańskich w różnych tekstach literackich
66. <i>Wypełnić czytelnym pismem, Tłum, który tłum i tłumaczy</i> Stanisława Barańczaka* – gry językowe poety *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	<ul style="list-style-type: none"> wymienić wyrażenia, zwroty i formy językowe charakterystyczne dla języka urzędowego oraz sformułowania charakterystyczne dla stylu poetyckiego w <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> wskazać wyrazy i sformułowania charakteryzujące tłum w wierszu <i>Tłum, który tłum i tłumaczy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworów wypowiedzieć się na temat sposobu traktowania człowieka w państwie totalitarnym w kontekście wierszy wskazać paradoks w wierszu <i>Tłum, który tłum i tłumaczy</i> wskazać elementy poetyki lingwistycznej w omawianych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję niejednorodności stylistycznej wiersza odnieść treść wierszy do kontekstu historycznego – rzeczywistości PRL-u wyjaśnić funkcję paradoksu w wierszu <i>Tłum, który tłum i tłumaczy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenia utworów podjąć dyskusję na temat uniwersalności omawianych wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat strategii parodystycznych w wierszu <i>Wypełnić czytelnym pismem</i>
67. i 68. Skargi do Pana Boga – <i>Drogi kąciku porad i Widokówka z tego świata</i> Stanisława Barańczaka* *W podstawie programowej wybrane wiersze tego poety są wskazane jako obowiązkowe.	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wierszy wskazać adresatów lirycznych wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotów lirycznych w wierszach omówić kompozycję utworów określić problematykę utworów wskazać teksty literackie, w których pojawia się motyw rozmowy człowieka z Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia świata i człowieka w wierszach omówić różne postawy bohaterów literackich wobec Boga 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować stronę graficzną wiersza <i>Drogi kąciku porad</i> zinterpretować zakończenia utworów zinterpretować tytuł wiersza <i>Widokówka z tego świata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób ukazania motywu teodycei w wierszach Barańczaka i innych tekstach kultury
69. Interpretacja tekstu –	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie

ćwiczenia	dotyczące interpretacji tekstu	podanych wskazówek	literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, biblijny, filozoficzny, egzystencjalny	w odczytaniu sensu utworu	zinterpretować tekst, wykorzystując szerokie konteksty
<p>*70. Prawda i kreacja w opowiadaniu Jorge Luisa Borgesa <i>Zwierciadło i maska</i></p> <p><i>*Podstawa programowa wskazuje dowolne wybrane opowiadanie tego autora jako pozycję obowiązkową.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaje narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać problematykę opowiadania • wskazać odniesienia intertekstualne • wskazać wykorzystane w utworze konwencje 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zinterpretować symbole pojawiające się w opowiadaniu • omówić cechy trzech wersji utworu i zinterpretować wywołane przez nie reakcje • określić funkcję odniesień intertekstualnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wartości odniesień intertekstualnych w literaturze
<p>*71. Rozważania o totalitaryzmie – <i>Natura i obłąd</i> Zygmunta Kubiaka*</p> <p><i>*Podstawa programowa wskazuje dowolny wybrany esej tego autora jako pozycję obowiązkową.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść eseju • zaprezentować problematykę poszczególnych części eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję tekstu • zaprezentować ideał nowego człowieka w państwie totalitarnym • zaprezentować mechanizm kształtowania się <i>postawy totalistycznej</i> • wskazać cechy gatunkowe eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję nawiązań kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w czym przejawia się ekspresja językowa autora i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obowiązków ludzkości względem przyszłych pokoleń
<p>*72. Straszny i śmieszny obraz PRL-u. <i>Mala apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • omówić świat przedstawiony w powieści • opisać przedstawioną w utworze rzeczywistość PRL-u 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji • wskazać elementy autobiograficzne w utworze • scharakteryzować bohaterów pod kątem ich postaw i stosunku do ustroju 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji nieokreślonego czasu i przestrzeni w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę przestrzeni w powieści 	
<p>*73. i 74. Wędrówka w poszukiwaniu odpowiedzi – <i>Mala apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować etapy wędrówki bohatera-narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohatera-narratora • wskazać topoty i motywy literackie wykorzystane w kreacji przestrzeni • wskazać elementy katastroficzne w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motywy działania bohatera • wskazać konteksty biblijne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego znaczenia wędrówki bohatera • zinterpretować znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli <i>paradygmatu polskiej kultury tyrańskiej</i> w powieści
<p>*75. <i>Mala apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego w dialogu z tekstami kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać utwory, w których pojawiają się podobne wątki i motywy 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować różne ujęcia motywu samobójstwa w tekstach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania motywu miłości w rzeczywistości państwa totalitarnego w <i>Malej Apokalipsie</i> i <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Bułhakowa oraz w innych tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz i funkcję przestrzeni w powieści Konwickiego i <i>Procesie</i> Franza Kafki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić, jaką funkcję pełni szpital psychiatryczny w powieściach <i>Mala Apokalipsa</i> oraz <i>Mistrz i Małgorzata</i>

*76. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę z tezą artykułu
77. Realizm i symbolika stanu wojennego – <i>Raport o stanie wojennym</i> Marka Nowakowskiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania	• zaprezentować kontekst historyczny • wypowiedzieć się na temat narracji • omówić kreację postaci • wymienić, jakie środki językowe zostały użyte w tekście	• wskazać elementy symboliczne i omówić ich znaczenie • omówić funkcję środków językowych • omówić sposób realizacji założeń małego realizmu w opowiadaniu	• zinterpretować tytuł opowiadania • zinterpretować znaczenia niedosłowne w opowiadaniu	• zinterpretować symboliczne znaczenie zdjęcia Chrisa Niedenthala • omówić sposób przedstawienia stanu wojennego w innych tekstach kultury
78. Edek w nowej rzeczywistości – <i>Góra Edek</i> Marka Nowakowskiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania • scharakteryzować bohaterów opowiadania	• omówić kreację bohaterów • wypowiedzieć się na temat narracji • wskazać konteksty społeczno-obyczajowy i literacki	• omówić funkcję nawiązań do <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka • omówić kontekst społeczno-obyczajowy lat 90. XX wieku	• wyjaśnić symboliczny sens sceny na parkingu • zinterpretować tytuł	• omówić sposób przedstawienia rzeczywistości Polski w pierwszych latach po transformacji, wykorzystując inne teksty kultury
79. Liryczno-nostalgiczna prawda o czasach PRL-u. <i>Już czas na sen</i> Jeremiego Przybory* *W podstawie programowej wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów są wskazane jako obowiązkowe.	• zrelacjonować treść piosenki • wymienić, czego brakuje obywatelom ojczyzny, do której zwraca się podmiot liryczny	• omówić wyłaniający się w utworu obraz mężczyzny i kobiety	• zaprezentować wyłaniający się w utworu obraz Polski lat 60. XX wieku • omówić funkcję użytych w piosence środków językowych	• przeanalizować język utworu • zinterpretować sensy niedosłowne piosenki	• podjąć dyskusję na temat aktualności utworu
80. Poezja stanu wojennego* *W podstawie programowej wybrane utwory okresu stanu wojennego są wskazane jako obowiązkowe	• zaprezentować kontekst historyczny utworów	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotów lirycznych w wierszach • wskazać środki językowe w wierszach • wskazać konteksty interpretacyjne	• sformułować tezy interpretacyjne • omówić funkcję środków językowych w wierszach • omówić zapisany w utworach sposób postrzegania stanu wojennego	• zinterpretować tytuły wierszy • porównać utwory pod kątem ukazania tematu stanu wojennego	• podjąć dyskusję na temat roli artysty
81. Między codziennością a polityką – <i>Jeszcze w zielone gramy</i> Wojciecha Młynarskiego* *W podstawie	• zrelacjonować treść piosenki	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe użyte w tekście • przywołać kontekst mitologiczny	• określić funkcję kontekstu mitologicznego • wskazać w tekście piosenki symbole i omówić ich znaczenie oraz funkcję, jaką pełnią w utworze	• zinterpretować metaforykę utworu	• wypowiedzieć się na temat powojennych piosenek literackich

programowej obowiązkową pozycją są wybrane piosenki powojenne, w tym dowolna Wojciecha Młynarskiego.					
*82. i 83. <i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – studium samotności (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • wskazać plany czasowe w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji opowiadania • omówić kompozycję utworu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw samotności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat drogi Lebbroso do zaakceptowania swojej samotności • omówić kompozycyjną funkcję motywu pielgrzyma świętokrzyskiego • wypowiedzieć się na temat parabolicznej wymowy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie wieży • porównać stosunek do samotności bohaterów opowiadania – Lebbrosa i nauczyciela z Turynu • zinterpretować znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia motywu samotności w różnych tekstach kultury
84. i 85. Rozważania o cierpieniu w <i>Dzienniku pisanym nocą</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego *W podstawie programowej należy omówić wybrany esej wskazanych autorów, w tym Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wymienić utwory, w których pojawia się motyw cierpienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat struktury eseju • wskazać cechy gatunkowe eseju • wskazać analogie literackie, kulturowe i filozoficzne, które stały się osią tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób interpretacji tekstów literackich i filozoficznych w <i>Dzienniku pisanym nocą</i> • omówić funkcję kompozycyjną przedostatniego akapitu fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia motywu cierpienia w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli cierpienia w ludzkim życiu
*86., 87. i 88. W poszukiwaniu bliskości drugiego człowieka – <i>Antygona w Nowym Jorku</i> Janusza Głowackiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • zaprezentować miejsce akcji dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dramatu w kontekście losu emigranta i kryzysu bezdomności • omówić relacje pomiędzy bohaterami • wskazać utwory, w których pojawia się motyw domu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przestrzeni w dramacie • omówić rolę Policjanta • wskazać elementy tragiczne i komiczne w dramacie i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat funkcji czekania w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Antygonę w Nowym Jorku</i> i <i>Antygonę</i> Sofoklesa • wypowiedzieć się na temat fatum w obu dramatach • zinterpretować ostatnie słowa Policjanta 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję aluzji literackiej w dramacie • omówić sposób przedstawienia motywu domu w różnych tekstach kultury, uwzględniając szerokie konteksty
89. i 90. Tęsknota za mitem – <i>Madame</i> Antoniego Libery	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści • określić świat przedstawiony powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • scharakteryzować Madame • określić kompozycję powieści i omówić jej funkcję • wskazać kontekst historyczno-obyczajowy w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego charakteru postaci Madame • omówić proces mitologizacji pozyskanych informacji na temat Madame • zaprezentować obraz szkoły i wypowiedzieć się na temat jego realistycznego charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować scenę pożegnania ucznia z nauczycielką • wypowiedzieć się na temat potrzeby mityzacji rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić procesy mitologizacji i demitologizacji w powieści

			<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kontekstów wykorzystanych w powieści 		
91. i 92. <i>Madame</i> – wśród znaków kultury	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy dojrzwania bohatera • wymienić cechy powieści inicjacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy powieści inicjacyjnej w utworze • wskazać utwory, w których pojawia się motyw młodości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia relacji uczeń – nauczyciel w powieści Libery i innych tekstach kultury • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci tajemniczej kobiety w <i>Madame</i> i innych tekstach kultury • omówić sposób przedstawienia młodości w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji pamięci w przedstawianiu przeszłości, odwołując się do <i>Madame</i> i innych tekstów literackich • omówić sposób przedstawienia motywu młodości w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia młodości w utworach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
93. Na granicy światów – <i>Tren</i> Wojciecha Wencła* *W podstawie programowej jako obligatoryjny został wskazany wybrany utwór Wojciecha Wencła.	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza • wskazać cechy trenu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną • omówić funkcję środków językowych • określić, czy w utworze obecny jest motyw <i>ars moriendi</i> i uzasadnić swoją odpowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę utworu • wskazać różne interpretacje ostatniego wersu 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania w interpretacji wiersza
94. i 95. <i>Przestrzeń i tajemnica</i> w <i>Katedrze</i> Jacka Dukaja (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić narrację w utworze • wymienić cechy gatunku science fiction 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować język opowiadania • zaprezentować bohaterów opowiadania i omówić ich postawy wobec Katedry • wskazać cechy gatunku science fiction w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję odniesień kulturowych • wypowiedzieć się na temat sposobu reinterpretacji motywu katedry w opowiadaniu • porównać opowiadanie Jacka Dukaja i film Tomasza Bagińskiego pod tym samym tytułem 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat uniwersalnego charakteru opowiadania • omówić sposób wykorzystania motywu katedry w opowiadaniu i wierszu Juliana Przybosa <i>Notre-Dame</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie i sposób funkcjonowania motywu katedry w różnych tekstach kultury
96. i 97. <i>Beskidzki realizm magiczny</i> – <i>Miejsce</i> Andrzeja Stasiuka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • zaprezentować różne płaszczyzny czasowe przedstawione w opowiadaniu • wskazać w tekście środki językowe • wskazać cechy realizmu magicznego w utworze • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przedstawienia różnych perspektyw czasowych w utworze • wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania przestrzeni w opowiadaniu • omówić rolę natury w opowiadaniu • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście • omówić funkcję kontekstów przywołanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia motywu przemijania w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podjętą w opowiadaniu próbę ocalenia przeszłości, przywołując szerokie konteksty kulturowe
98. i 99. <i>Samotność i wyobcowanie</i> – <i>Profesor Andrews w Warszawie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić narrację w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony, uwzględniając kontekst historyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać symbole występujące w opowiadaniu i omówić ich funkcję • omówić przyczyny zagubienia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symboliczne znaczenie toposu labiryntu w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację przestrzeni w różnych tekstach kultury

Olgi Tokarczuk (lektura obowiązkowa)	utworze	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji tytułowego bohatera wskazać konteksty historyczne i literackie 	bohatera w Warszawie <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję kontekstu literackiego zaprezentować utwory, w których pojawia się topos labiryntu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie utworu omówić sposób przedstawienia toposu labiryntu w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać aluzję literacką w opowiadaniu i określić jej funkcję
100. i 101. Spotkanie z innością – <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu wskazać różnice kulturowe pomiędzy reporterem a spotkanymi ludźmi 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować zdanie Kapuścińskiego na temat istoty zawodu reportera scharakteryzować język, którym posługuje się autor 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję <i>Dziejów</i> Herodota w reportażu Kapuścińskiego omówić sposób przedstawienia inności przez Kapuścińskiego omówić funkcję fragmentów autobiograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat znaczeń wędrówki w różnych epokach omówić ujęcia motywu podróży w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcji stylu synkretycznego omówić różne ujęcia motywu podróży w tekstach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
WSPÓLCZESNOŚĆ – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
102. i 103. Komunikacja internetowa i styl wypowiedzi internetowych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy komunikacji internetowej wymienić kanały komunikacji internetowej wymienić charakterystyczne cechy języka wypowiedzi internetowej wymienić zasady netykiety 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat specyfiki hipertekstu wskazać zagrożenia związane z komunikowaniem się w internecie ocenić wypowiedzi internetowe pod względem zgodności z netykietą 	<ul style="list-style-type: none"> omówić konsekwencje posługiwania się hipertekstem w procesie komunikacyjnym omówić specyfikę elementów wypowiedzi internetowej oraz wpływ na komunikację elementów wypowiedzi internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> analizować wypowiedzi internetowy pod kątem użytych środków podać przykłady wtórnej oralności i ocenić to zjawisko 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat roli skrótów i akronimów w komunikacji internetowej
104. i 105. Od informacji do dezinformacji, od prawdy do postprawdy – manipulacja w mediach i polityce	<ul style="list-style-type: none"> definiować zjawisko dezinformacji wymienić skutki postprawdy wymienić zagrożenia, wynikające z tkwienia w bańce informacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję fake newsów w procesie dezinformacji wskazać różnice pomiędzy dezinformacją a kłamstwem wskazać możliwości wykorzystania postprawdy zaprezentować mechanizm wiralności rozpoznać fake newsy 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować strategie odróżniania fake newsów od rzetelnych informacji wyjaśnić, na czym polega nierzetelność wskazanych wypowiedzi wyjaśnić, w jaki sposób dezinformacja, postprawda, bańka informacyjna i wiralność przyczyniają się do manipulowania informacją i opinią publiczną 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować zagrożenia, wynikające z wiralności rozpoznać manipulację medialną w podanym przykładzie i wyjaśnić jej mechanizm 	
106. Kompetencje językowe i komunikacyjne –	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	

ćwiczenia					
*107. Znaczenie etymologiczne a znaczenie realne wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy znaczeniem etymologicznym a realnym wyrazu • wymienić rodzaje zmian w znaczeniach wyrazów, jakie zaszły w polszczyźnie 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady różnic pomiędzy znaczeniem etymologicznym a realnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zjawisko etymologii ludowej • na podstawie definicji etymologicznych wyjaśnić, na czym polegały zmiany znaczenia podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić znaczenie etymologiczne i realne podanych wyrazów • ustalić znaczenie etymologiczne wyrazu na podstawie jego budowy 	
WSPÓLCZESNOŚĆ – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
108. i 109. Reklama w wymiarze pragmatycznym i etycznym	<ul style="list-style-type: none"> • określić cel reklamy i wymienić jej formy • wymienić techniki perswazyjne, stosowane w reklamie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać charakterystyczne cechy języka reklamy • zaprezentować techniki tworzenia sloganów • rozpoznać argumenty retoryczne, stosowane w tekście reklamowym • wskazać techniki manipulacyjne, stosowane w reklamie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać techniki perswazyjne w reklamie • zaprezentować i omówić obraz świata, przedstawiony w reklamie • rozpoznać manipulację w tekstach reklamowych • rozpoznać ukryte treści reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język wybranych reklam • tworzy slogan reklamowy • wypowiedzieć się na temat etycznego wymiary reklamy 	
110. Nowomowa	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje nowomowę • wymienić podstawowe właściwości nowomowy • wymienić zabiegi językowe, występujące w nowomowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać literackie pochodzenie terminu • wskazać właściwości nowomowy w podanych tekstach • rozpoznać językowe cechy nowomowy w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają językowe cechy nowomowy w podanych przykładach • omówić funkcję sloganów w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić, że podany tekst został napisany językiem nowomowy 	
111. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
*112. Esej	<ul style="list-style-type: none"> • definiować esej • wymienić najważniejsze cechy eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy charakterystyczne języka eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić założenia kompozycyjne eseju • przygotować materiały do napisania eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować problematykę podanego eseju • analizować język podanego eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć, poprawny pod względem językowym i kompozycyjnym, esej
*113. Reportaż	<ul style="list-style-type: none"> • definiować reportaż • wymienić najważniejsze cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy reportażu w podanych przykładach • wymienić i omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cele i funkcje reportażu • omówić strukturę 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować kompozycję wskazanych reportaży 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć poprawny pod względem językowym i kompozycyjnym reportaż

	reportażu	odmiany reportażu • rozpoznać odmiany reportażu • zaprezentować założeniakompozycyjne reportażu • rozpoznać cechy językowe reportażu	wskazanego reportażu • zgromadzić materiały do napisania reportażu	• przeanalizować język podanego reportażu	
POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE WSZYSTKICH EPOK					
114. Powtórzenie do matury – antyk	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
115. Powtórzenie do matury – Biblia	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
116. Powtórzenie do matury – średniowiecze	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
117. Powtórzenie do matury – renesans	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
118. Powtórzenie do matury – barok	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
119. Powtórzenie do matury – oświecenie	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze

				porównywać	
120. Powtórzenie do matury – romantyzm	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
121. Powtórzenie do matury – pozytywizm	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
122. Powtórzenie do matury – Młoda Polska	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
123. Powtórzenie do matury – dwudziestolecie międzywojenne	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
124. Powtórzenie do matury – wojna i okupacja	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
125., 126. i 127. Powtórzenie do matury – współczesność	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze

WYMAGANIA EDUKACYJNE I ICH DOSTOSOWANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO- SZKOŁA BRANŻOWA I STOPNIA

Ocena niedostateczna:

- uczeń nie napisał wypracowania/pracy domowej/ćwiczenia lub:
- praca jest nie na temat, forma pracy jest niedookreślona,
- praca ma liczne i różnorodne błędy językowe, stylistyczne, interpunkcyjne, ortograficzne,
- praca jest niesamodzielna
- uczeń nie stosuje podstawowych elementów graficznych (marginesy, wyodrębniony temat)

Ocena dopuszczająca:

- uczeń rozumie zaledwie część tematu i tylko po części wiąże pracę z tematem,
- odczytuje sensy słów w kontekście zdania, podejmuje próbę wnioskowania i uogólniania,
- tworzy niesamodzielne do końca prace twórcze (streszczenia, plany wydarzeń, plany prezentacji),
- została podjęta próba uporządkowania treści (dopuszczalne jest pominięcie jakiegoś elementu kompozycyjnego, np. wstępu),
- w pracy nie ma błędów (w zakresie składni, fleksji, leksyki, frazeologii, ortografii) powodujących jej niezrozumienie,
- praca jest napisana poprawnym stylem (dopuszczalne błędy stylistyczne),
- słownictwo jest proste i niewyszukane,
- w pracy zaznacza się próba dbałości o estetykę pisma,
- praca jest rozplanowana graficznie (marginesy, wyodrębnione akapitem główne części kompozycyjne).

Ocena dostateczna:

- uczeń rozumie temat i wyraźnie stara się go realizować,
- podejmuje próbę analizowania, traktując ją jako podstawę interpretacji,

- dostrzega językowe i artystyczne środki wyrazu, odczytuje ich podstawowe sensory, określa funkcje,
- dostrzega intencje nadawcy, wyciąga poprawne wnioski, uogólnia,
- dobiera odpowiednią formę i stosuje podstawowe wyznaczniki poszczególnych pisemnych form wypowiedzi,
- tekst jest uporządkowany, stosowane są wyznaczniki spójności tekstu,
- w pracy nie ma błędów wskazujących na nieznaną zasad budowy zdania, ortografii, interpunkcji,
- praca jest napisana niewyszukanym, ale poprawnym stylem,
- w pracy widoczna jest dbałość o estetykę pisma,
- praca jest poprawnie rozplanowana graficznie (marginesy, akapity).

Ocena dobra:

- uczeń rozumie temat w całości i realizuje go,
- podejmuje próbę analizowania, traktując ją jako podstawę interpretacji,
- poprawnie określa intencje nadawcy,
- wyciąga wnioski, używa ich jako argumentów, właściwie syntetyzuje, uogólnia,
- odczytuje ideę tekstu, samodzielnie tworzy teksty użytkowe i własne formy,
- dobiera odpowiednią formę i prawidłowo ją stosuje,
- tekst jest uporządkowany, a następujące po sobie części tekstu są logicznie powiązane i umotywowane,
- zachowane są proporcje między poszczególnymi kompozycyjnymi częściami pracy,
- praca jest poprawna pod względem składniowym, fleksyjnym, leksykalnym, frazeologicznym, ortograficznym, i interpunkcyjnym, dopuszczalne są potknięcia składniowe i stylistyczne,

- styl jest konsekwentny i dostosowany do formy,
- zauważa się staranność w doborze słów i zwrotów, brak powtórzeń itp.,
- praca jest poprawnie rozplanowana graficznie (marginesy, poprawnie zaznaczone akapity, wyraźnie wyodrębniony temat), pismo staranne.

Ocena bardzo dobra:

- uczeń rozumie temat w całości i realizuje go w wielu aspektach,
- poprawnie i oryginalnie odczytuje sensy i określa funkcje środków artystycznego wyrazu oraz środków językowych czy wersyfikacyjnych,
- właściwie odczytuje ideę dzieła, wyraża swój stosunek do niej,
- potrafi wskazać uniwersalne, indywidualne lub charakterystyczne wartości etyczne i estetyczne dzieła literackiego,
- według własnego przejrzystego pomysłu tworzy krótkie teksty należące do wybranych gatunków literackich (np. fraszkę, aforyzm, opowiadanie, bajkę),
- posługuje się bogatym słownictwem, stosuje odpowiednią terminologię i pojęcia,
- stosuje odpowiednie środki językowe,
- buduje wypowiedź z wyraźnym punktem wyjścia, przemyślaną argumentacją, logicznym, jasno wyłożonym wnioskiem,
- zachowuje proporcje między poszczególnymi częściami wypowiedzi,
- formułuje poprawne merytorycznie odpowiedzi, broni własnego stanowiska,
- dostosowuje stopień szczegółowości odpowiedzi do pytania.

Ocena celująca:

- rozumie temat w całości i realizuje go w wielu aspektach w sposób pogłębiony i oryginalny,
- z łatwością odnajduje różne środki artystycznego wyrazu, doskonale rozumie ich sens i trafnie określa ich funkcje,
- zaznacza osobiste przeżycia odbiorcze, dostrzega funkcjonowanie dzieła w kulturze,
- samodzielnie tworzy szczegółowe plany wypowiedzi, zgodnie z normami a jednocześnie oryginalnie, według własnego czytelnego dla odbiorcy pomysłu,

- praca jest zorganizowana w oparciu o wyraźny pomysł kompozycyjny (rozdziały, powracający motyw, kompozycja kłamrowa) lub świadomie podporządkowuje wybraną formę pomysłowi autorskiemu,
- praca jest bez zarzutu pod względem językowym,
- słownictwo jest bogate i zawsze trafnie dobrane,
- stosowany styl jest świadomie i wyraźnie odniesiony do formy literackiej.

III. Kryteria oceny wypowiedzi ustnych:

Ocena dopuszczająca:

- uczeń popełnia drugorzędne błędy rzeczowe,
- poprawnie odtwarza treści (streszcza, parafrazuje) przy pomocy nauczyciela,
- odtwarza podstawowe sądy i opinie,
- popełnia liczne błędy w mówieniu (w zakresie fleksji, składni, frazeologii), ale zachowuje komunikatywność języka, stosuje ubogie słownictwo,
- z pomocą nauczyciela porządkuje wypowiedź, doprowadzając ją do najbardziej ogólnego, podstawowego wniosku,
- stara się zrozumieć pytanie, ale w małym stopniu nawiązuje do niego, podejmując próbę rozmowy.

Ocena dostateczna:

- uczeń orientuje się w omawianym materiale,
- omawia temat w sposób odtwórczy, ale z dbałością o poprawność odtworzenia, analizy, aby wyciągnąć podstawowy wniosek,
- próbuje przywołać proste konteksty, przywołuje podstawowe argumenty,
- odtwarza znane opinie, sądy,
- popełnia nieliczne błędy w mówieniu (w zakresie składni, fleksji, leksyki, frazeologii, ortofonii),
- posługuje się niejednorodnym, ale komunikatywnym stylem,
- posługuje się niewyszukanym słownictwem,

- stosuje podstawowe dla wypowiedzi ustnej środki językowe,
- podejmuje próbę porządkowania wypowiedzi, próbuje panować nad czasem,
- odpowiedzi pozostają w związku z pytaniem,
- podejmuje próbę obrony własnego stanowiska, podejmuje próbę uczestniczenia w rozmowie.

Ocena dobra:

- uczeń zna i rozumie omawiany temat, podejmuje próbę analizowania,
- na ogół poprawnie interpretuje,
- przywołuje podstawowe konteksty (poszukuje ich w literaturze i życiu),
- podejmuje częściowo udaną argumentację,
- na ogół poprawnie odtwarza ważne opinie i sądy lub formułuje własne stanowisko,
- przestrzega zasad poprawnego mówienia, posługuje się stylem komunikatywnym,
- posługuje się odpowiednim dla danej wypowiedzi słownictwem,
- stosuje podstawowe dla wypowiedzi ustnej środki językowe,
- wypowiedź jest na ogół uporządkowana i spójna,
- dąży do zamknięcia wypowiedzi wnioskiem, uogólnieniem, panuje nad czasem,
- formułuje na ogół poprawne odpowiedzi, próbuje bronić własnego stanowiska,
- uczestniczy w rozmowie.

Ocena bardzo dobra:

- zna i rozumie omawiany materiał, podejmuje próbę analizowania,
- poprawnie interpretuje zgromadzony materiał,
- przywołuje właściwe konteksty (poszukuje ich w literaturze, sztuce, nauce),

- stosuje właściwą argumentację, wyciąga trafne wnioski, uogólnia, syntetyzuje,
- formułuje częściowo własne opinie i sady, wykorzystuje materiał pomocniczy,
- przestrzega zasad poprawnego mówienia, posługuje się bogatym słownictwem,
- stosuje odpowiednią terminologię i pojęcia, stosuje odpowiednie środki językowe,
- buduje wypowiedź z wyraźnym punktem wyjścia, przemyślaną argumentacją, logicznym, jasno wyłożonym wnioskiem,
- zachowuje proporcje między poszczególnymi częściami wypowiedzi,
- wykorzystuje właściwie czas, formułuje poprawne merytorycznie odpowiedzi,
- broni własnego stanowiska,
- dostosowuje stopień szczegółowości odpowiedzi do pytania,
- swobodnie i kulturalnie uczestniczy w rozmowie.

Ocena celująca:

- wykazuje rozległą znajomość omawianego tematu,
- próbuje podejmować analizę, traktując ją jako podstawę dalszych czynności,
- właściwie selekcionuje materiał, interpretuje zgromadzony materiał,
- przywołuje właściwe konteksty z różnych dziedzin, stosuje zhierarchizowaną argumentację,
- wyciąga własne wnioski, formułuje własne opinie, sądy i uogólnienia,
- wykorzystuje materiał pomocniczy,
- przestrzega wszystkich zasad poprawnego mówienia, dba o dykcję, intonację,
- posługuje się bogatym słownictwem, stosuje odpowiednie terminy i pojęcia,
- stosuje odpowiednie dla wypowiedzi ustnej środki językowe,
- przestrzega zasad etyki językowej,

- buduje wypowiedź według własnego, zamierzonego i zorganizowanego planu,
- bardzo dobrze planuje i wykorzystuje czas,
- swobodnie udziela odpowiedzi poprawnych merytorycznie,
- broni swego stanowiska lub polemizuje,
- dostosowuje stopień szczegółowości odpowiedzi do pytania, żywo uczestniczy w rozmowie.

IV. **Ocenianie testów sprawdzających wiadomości, problematykę lektur oraz testów rozumienia czytanego tekstu**

Według punktacji podawanej przy każdym teście.

V. **Ocenianie aktywności**

- **Ocena celująca:** Uczeń wzbogaca treść lekcji o wartościową wiedzę pozaszkolną.
- **Ocena bardzo dobra:** Uczeń potrafi wskazać kierunek interpretacyjny na lekcji poświęconej nowemu tematowi; potrafi wskazać trafne nawiązania merytoryczne.
- **Ocena dobra:** Uczeń bierze udział w dyskusji, prezentując przemyślane i uzasadnione stanowisko; wykazuje aktywność w poszukiwaniu rozwiązań interpretacyjnych.
- **Ocena dostateczna:** Uczeń uczestniczy w procesie lekcyjnym, formułując wypowiedzi trafne, lecz niepełne.
- **Ocena dopuszczająca:** Uczeń rzadko wykazuje aktywność podczas lekcji, a jego wypowiedzi mają charakter odtwórczy (powtarzanie zdania nauczyciela, autora podręcznika, przedmówcy).
- **Ocena niedostateczna:** Uczeń nie uczestniczy w tworzeniu lekcji; zagadnięty nie wie, o czym jest mowa; nie wykonuje poleceń nauczyciela.

Uczeń jest zobowiązany do posiadania na lekcji uzupełnionego zeszytu, podręcznika. Ich brak skutkuje oceną niedostateczną.

Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny, wyłączając ocenę celującą, w terminie do trzech tygodni od jej otrzymania.

Uczeń, który nie wziął udziału w którejkolwiek formie sprawdzenia jego wiadomości jest zobowiązany do uzupełnienia braków w terminie do trzech tygodni od dnia powrotu do szkoły.

Poprawianie ocen uzyskanych w wyniku klasyfikacji śródrocznej lub końcoworocznej odbywa się na podstawie zasad określonych w Statucie Szkoły.

**Dostosowanie wymagań z języka polskiego dla uczniów: ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się
(dysleksja, dysgrafia, dysortografia)**

Zasady postępowania z uczniem, u którego stwierdzono dysleksję rozwojową:

1. Niewymaganie, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst, wskazanie wybranych fragmentów dłuższych tekstów do opracowania w domu i na ich podstawie sprawdzanie techniki czytania.
2. Przeznaczenie większej ilości czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby niesienie pomocy uczniowi w ich odczytaniu.
3. W miarę możliwości przygotowywanie sprawdzianów i kartkówek w formie testów.
4. Uwzględnianie trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, przeznaczenie większej ilości czasu, instruowanie lub zalecanie przeczytania tekstu wcześniej w domu.
5. Częstsza kontrola zeszytów szkolnych ucznia, ustalenie sposobów poprawy błędów, czuwanie nad wnikliwą ich poprawą, ocenianie poprawności i sposób wykonania prac.
6. Przeznaczenie uczniowi większej ilości czasu na przygotowanie się do pisania dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie; można też dawać teksty z lukami lub pisanie z pamięci.
7. Nieomawianie błędów wobec całej klasy.
8. Pomoc w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażen i zwrotów.
9. Nieobniżanie ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach.
10. Podanie uczniom jasnych kryteriów oceny prac pisemnych-treść, styl, kompozycja, język.
11. Wydłużanie czasu poświęconego na prace pisemne, sprawdzanie, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracanie wielkość notatek.
12. Zapewnienie większej ilości czasu lub mniejszej ilości zadań podczas sprawdzianów, testów, klasówek itp.
13. W przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytanie ucznia ustnie.
14. Umożliwienie wykonywania prac na komputerze.

Obniżenie kryteriów jakościowych nie ogranicza treści podstawy programowej.

Dostosowanie wymagań z języka polskiego dla uczniów: szczególnie uzdolnionych

Zasady postępowania z uczniem szczególnie uzdolnionym:

1. Indywidualizacja, stopniowanie trudności.
2. Udzielanie pomocy koleżankom i kolegom.
3. Powierzenie odpowiedzialnych ról.
4. Tworzenie takich sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji.
5. Organizowanie, w miarę możliwości i zainteresowań ucznia, dodatkowych zajęć, które będą rozwijać uzdolnienia ucznia.

Dostosowanie wymagań z języka polskiego dla uczniów: ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej

Zasady postępowania z uczniem ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej:

1. Omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności.
2. Pozostawianie większej ilości czasu na jego utrwalenie.
3. Podawanie poleceń w prostszej formie.
4. Unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć.
5. Częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu.
6. Unikanie pytań problemowych, przekrojowych.
7. Zapewnienie większej ilości czasu lub mniejszej ilości zadań podczas sprawdzianów, testów, klasówek itp.
8. Szerokie stosowanie zasady pogłębienia.
9. Odrębne instruowanie uczniów.
10. Zadawanie do domu tyle, ile uczniów jest w stanie wykonać samodzielnie.

Obniżenie kryteriów jakościowych nie ogranicza treści podstawy programowej.

Dostosowanie wymagań z języka polskiego dla uczniów: [przewlekle chorych](#)

Zasady postępowania z uczniem przewlekle chorym:

1. Wspomaganie procesu leczenia (stworzenie możliwości zażycia leku, podania insuliny, zbadania poziomu cukru we krwi... podczas lekcji).
2. Respektowanie wydolności wysiłkowej ucznia – zwracanie uwagi na jego samopoczucie.
3. Wspomaganie procesu adaptacji dziecka.
4. Stwarzanie atmosfery bezpieczeństwa.
5. Wyrabianie aktywnej postawy ucznia w stosunku do nauki i procesu leczenia.
6. Usprawnianie zaburzonych funkcji.
7. Korygowanie nieprawidłowości rozwojowych w sferze intelektualnej i osobowościowej.
8. Kompensowanie defektów fizycznych i psychicznych.
9. Kształtowanie prawidłowego obrazu choroby i własnej osoby, przewyższanie poczucia zmniejszonej wartości.
10. Zapewnienie większej ilości czasu lub mniejszej ilości zadań podczas sprawdzianów, testów, klasówek itp. (jeśli zachodzi taka potrzeba wynikająca z aktualnego stanu zdrowia).
11. Ścisła współpraca z rodziną ucznia.

Obniżenie kryteriów jakościowych nie ogranicza treści podstawy programowej.